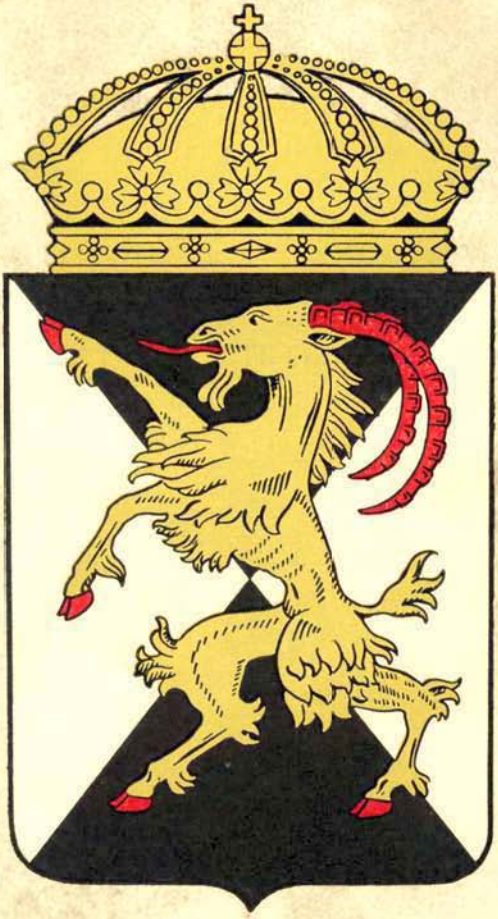
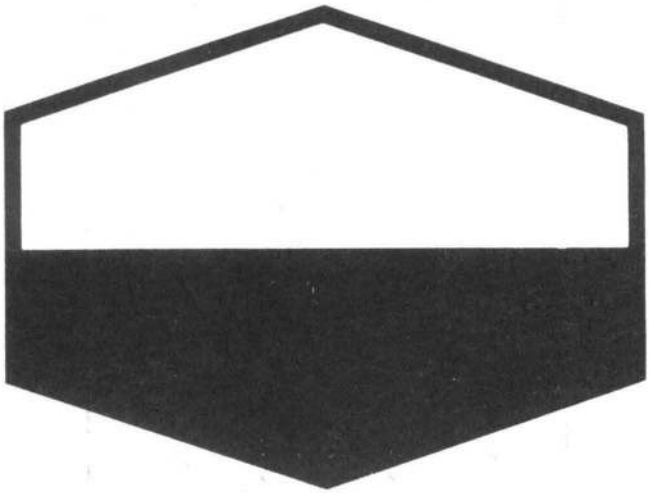

SKANSKA

GÄVLE

TEL. 026 - 18 04 50

Hus- och vägbyggnadsavdelningen

BOCKEN

årsskrift

Utgiven av KUNGLIG HÄLSINGE REGEMENTES KAMRATFÖRENING

1992

ANSVARIG UTGIVARE 1991/92

Redaktör mj Lars Söderberg
Telefon 026-61 54 80

Bitr. redaktör övlt Erik Persson
Telefon 026-61 95 06

Annonsanskaffare
Löjtnant Björn Ellebo
Telefon 026-61 54 80 (arb)

Solvarvet
Löjtnant Håkan Jaldén

Kassör
Intendent Peder Knutsson
Telefon 026-62 64 29

Medlemsavgiften 100:– samt ev gåva kan insättas på postgiro 13 73 32-3 Kamratföreningen, Gävle.

Adress:
Redaktion Bocken I14/Fo 21,
Box 614, 801 26 Gävle.

Adress när det gäller medlemsavgift och dylikt
Peder Knutsson
Stubbrättsvägen 8 A
802 70 GÄVLE

ISSN 0347-299X

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SID

Förord 5
Regementschefen har ordet 7
Stab- och förvaltning 13
Tack för lång och trogen tjänst 19
Välkommen till I 14/Fo 21 19
Rotesoldat 123 från Torsåker 21
Hälsinge reg fanor 1686–1709 27
Möjligheter och förhållanden för personalvårdande åtgärder 37
Försvarsattaché i Väst 51
Hälsingeofficeren CTA Björk 69
Hur övningsfältets vägar fick sina namn 75
Bockarna i Gävle 79
Bara en fjärdedels åldersklass 81
GRUNDUTBILDNINGSBATALJONEN 83
HÄLSINGE LIVKOMPANI 85
ALFTA KOMPANI 93
Utdrag ur en malajs memoarer 104
OVANSJÖ KOMPANI 107
FERNEBO KOMPANI 115
JÄRVSÖ KOMPANI 133
ETT SOLVARV I KRONANS KLÄDER 149
Idrotts- och skytteverksamheten vid reg 165
Musik i regementsparken 1991 168
I 14 S 1991 169
Kamratföreningens verksamhetsberättelse 173
Stadgar för kamratföreningen 178
Bidragsgivare till kamratföreningen 181
Under året avlidna medlemmar 182
Bidragsgivare till Bocken 184

REDAKTION BOCKEN

försäljer för 10:-/st, för utgåva 1985-89 25:- samt för senare årg. 50:-/st.

Bocken 1968	Arbrå kompani
Bocken 1969	Delsbo kompani
Bocken 1970	Järvsö kompani
Bocken 1971	Regementspräster och musikanter
Bocken 1972	Barberare, fältskärer och regementsläkare
Bocken 1973	Skalmejblåsare och regementstrumslagare
Bocken 1975	Trossbodar och trosskärror
Bocken 1976	Lottarörelsen
Bocken 1977	Hemvärnet
Bocken 1979	Bilkåren
Bocken 1980	FBU
Bocken 1981	FRO
Bocken 1982	Röda Korset
Bocken 1983	Marmaläger 100 år
Bocken 1984	Ladugårdsgärde, riksövningsplats
Bocken 1985	I 14 som arbetsplats för civil personal
Bocken 1986	I 14 som arbetsplats för civil personal
Bocken 1987	Regementets Musikkår – ett 30-årsmöte
Bocken 1988	Kamratföreningen 50 år
Bocken 1989	Inflyttningen på Kungsbäck 1909
Bocken 1990	Beredskapstiden 1939–1945
Bocken 1991	Rekryteringsformer till vårt försvar

Tillkommer fraktkostnad 15:- per bok

Beställning sker enklast genom att beloppet insättes på postgiro 58 35 80-6, Redaktionen Bocken, I 14, 801 26 Gävle, med angivande på talongen om önskad leverans.

FÖRORD

Årets upplaga av BOCKEN präglas särskilt av att ett färre antal kompanier ingår under GU-bataljonen med hänsyn till minskad utbildningskontingent vid regementet. Orsakerna till detta berörs närmare av regementschefen.

I övrigt speglar innehållet sedvanligt något om gångna tider, bland annat från Mohed samt om regementets fanor m.m. Kamratföreningens stadgar ingår äntligen också för delgivning till alla medlemmar.

Dessutom redovisar en av kamratföreningens främsta tillskyndare, överste Dag Stiernspetz, en hel del intressanta delar om sin tid som militärattaché i Frankrike m. fl länder.

Redaktionen

"ATT BLI YRKESOFFICER"

GRUNDLÄGGANDE OFFICERSUTBILDNING

VÄRNPLIKTS-UTBILDNING	FÖRBEREDANDE OFFICERKURS	OFFICERSKURS	
Befälsutbildning Praktik omkr 10–15 mån	3–5 mån	Teori omkr 12 mån	Praktik omkr 10 mån

FÖRMÅNER UNDER VÄRNPLIKTSUTBILDNING

FRI KOST och LOGI

DAGERSÄTTNING

– de första 230 dagarna	31 kr/dag
från 231 till 300 dagar	46 kr/dag
– efter 300 dagar	61 kr/dag
– efter 360 dagar	91 kr/dag

UTRYCKNINGSBIDRAG 3.000 kr

RESOR – En fri resa i veckan

LÖN UNDER OFFICERSKURSEN

– Första året	8.600 kr l/mån
– Andra året	9.000 kr/mån

Allmän behörighet enligt högskoleordningen med 2 årskurser svenska och engelska.
Särskild behörighet: 2 årskurser tvåårig linje i samhällskunskap, matematik och naturkunskap. Medelbetyg 3.0.

T) 3-årig humanistisk (H), samhällsvetenskaplig (S), ekonomisk (E), naturvetenskaplig (N), teknisk (T) och 2-årig social (So) linje uppfyller kraven.
2-årig ekonomisk (Ek) saknar naturkunskap och 2-årig teknisk linje (Te) saknar 1 årskurs svenska, engelska och samhällskunskap.

ANMÄLAN – ANSÖKAN

Man kan anmäla sig före, under eller efter inskrivningen. Under pågående värnplikt eller efter fullgjord värnplikt.
Det är bäst att "föranmäla" sig innan värnplikten. Då har man möjlighet att bli placerad på en för den fortsatta utbildningen lämplig utbildningslinje. I regel blir Du inskriven vid 18 års ålder och påbörjar utbildningen vid 19 års ålder.
Utbildningen vid officerskursen skall **påbörjas senast vid 25 års ålder.**

För närmare upplysningar – kontakta major Lars Hedberg, tel 026/61 54 80.
Eller skriv till Hälsinge regemente, personalenheten, Box 614, 801 26 Gävle.

REGEMENTSCHEFEN HAR ORDET

Ett år har nu förflutit sedan jag tillträdde som regementschef och försvarsområdesbefälhavare. Under denna tid har det positiva förstahandsintrycket som jag fick ytterligare förstärkts. Jag har hunnit se en hel del av våra krigsförband i aktion under KFÖ, SÖB eller fältövningar. Jag har haft tillfällen att följa grundutbildningen, hemvärnet och andra frivilligorganisationer under övning, samt sett stödfunktionerna i verksamhet. Jag kan konstatera att det görs goda insatser av alla och envar inom sitt område. Det är glädjande att se med vilken god vilja alla tar sig an sina arbetsuppgifter trots att vi lever under kärva förhållanden. Stora arbetsuppgifter och knappa eller ansträngda resurser är något vi alla känner av.

Min uppfattning om Hälsinge regemente efter detta mitt första år är att det är ett bra regemente med yrkesskicklig personal och med goda utbildningsresultat till låga kostnader.

Tyvärr har nu mörka moln hopat sig över Kungsbäck i och med att regeringen i årets försvarsproposition föreslagit att Hälsinge regemente läggs ned senast 30 juni 1994 och att Gästrikebrigaden avvecklas. Försvarsområdesfunktionen bibehålls dock.

Att en omstrukturering av försvaret måste göras med ingrepp i grundorganisationen för att bl.a. säkerställa en utveckling av armén som tillgodoser ett nödvändigt krav på materiell förnyelse därom råder ingen tvekan.

Det är då ett måste att försvarspolitiska och operativa skäl är avgörande för hur rikets försvar skall organiseras i en krympande organisation.

Den mest sannolika angreppsformen bedöms i dagens läge vara det strategiska överfallet – d.v.s. ett läge där försvarsmakten ej har genomfört sin mobilisering. Kopplat till detta och ett minskat antal brigader är det än viktigare att förband i grundorganisationen är rätt lokaliserade i förhållande till bedömda angreppsinriktningar. Utgående från ovanstående har Gästrikebrigaden ett mycket fördelaktigt utgångsläge.

Brigaden kan således tidigt insättas t.ex. mot en luftlandsatt fiende i Arlanda-området. Om en angripare skulle lyckas att ta och hålla Arlanda, omöjliggörs eller försvåras starkt en snabb transport av värnpliktiga och förnödenheter till övre Norrland. För att kunna genomföra en mobilisering är nästan samtliga Norrlandsbrigader helt beroende av dessa transporter.

Eftersom Gästrikebrigadens befäl och värnpliktiga till huvuddelen bor inom närområdet, kan en snabb och säker mobilisering genomföras. Detta innebär i sin tur att brigaden efter mycket kort förberedelsetid kan lösa sina stridsuppgifter.

Även Överbefälhavaren anser att en nedläggning av Gästrikebrigaden medför allvarliga operativa konsekvenser för försvaret av Mälarregionen.

Hälsinge regemente har dessutom mycket låga utbildningskostnader. I dagens kärva ekonomiska läge måste strävan vara att få fram en så bra produkt som möjligt till en så låg kostnad som möjligt. Dessa krav uppfyller regementet bl.a. på grund av att våra värnpliktiga närrekryteras, vilket ger låga kostnader och få sociala problem. Till detta kan läggas att vi inom närområdet har ovanligt goda utbildningsbetingelser.

På saklig grund kan alltså konstateras att regementet är militäroperativt viktigt, har goda utbildningsbetingelser och låga kostnader. Det är därför mycket förvånansvärt att regementet kom upp som alternativ när politikerna ansåg ÖB förslag att lägga ner I 21 i Sollefteå inte var regionalpolitiskt genomförbart. Valet av I 14 är till yttermera visso oförklarligt mot bakgrund av att utöver ovan angivna sakskäl har för närvaranade Gävleborgs län landets största arbetslöshet. Jag har svårt att förstå vilka ytterligare kriterier som måste uppfyllas.

Den kampanj som inleddes – efter det att förslaget om I 14 kom – för att få våra beslutsfattare att inse betydelsen av regementet även i ett bantat försvar har förts med ett engagemang och en uppslutning som varit fantastisk såväl inom som utanför regementet. Vi har med våra sakargument för regementets bevarande nått ut på stor bredd inte minst massmedialt. Utnyttjandet av den världskända Bocken i vår kamp har gjort att vi även rönt viss internationell uppmärksamhet.

Hälsinge regemente och Gästrikebrigaden torde sålunda inte vara några

okända begrepp ej heller skälen för dess betydelse för rikets försvar. Det förefaller mig vara annat än sakskäl som är styrande.

Riksdagsbeslutet är i skrivande stund ännu ej fattat och vi fortsätter vår kamp in i det sista i förhoppning om att våra riksdagsledamöter fattar ett försvarsbeslut på saklig grund.

Tyvärr ser det mörkt ut trots att vi kämpat och kämpar väl.

Många fantastiska insatser har gjorts i vår kampanj. Uppslutningen har varit enorm bland personalen på regementet, våra reservofficerare, hemvärns- och frivilligorganisationerna, våra samverkanspartners inom totalförsvaret, massmedia, allmänheten, ja listan kan göras mycket lång.

Jag framför ett stort och hjärtinnerligt tack till alla och envar som deltager för Hälsinge regementes fortbestånd, ingen nämnd och ingen glömd.

Folke Ekstedt

MELLANSKOG skogsägarna

Kanonbra i skogen!

* Komplett skogsbruksservice
* Virkesförmedling till bra pris
* Råd om ekonomi och skog
* Medlemsägda förädlingsföretag

Gävle 026-65 55 00

Ljusdal 0651-124 30 Falun 023-454 00

HÅRVÅRD flanör
Göran Lagerberg

FÖR 100 KRONOR

BLIR DU MEDLEM I KAMRATFÖRENINGEN

och erhåller dessutom "Bocken" inom den avgiften.

Bevara på detta sätt kontakten med efterföljande årskullar av vpl för att se hur de har det, samt även för att hålla kontakt med regementet och Kamratföreningen.

Om några tiotals år kommer Du att uppskatta detta.

Sätt därför in 100:– på postgiro 13 73 32-3, Kamratföreningen, I 14, Gävle.

Använd förtryckt postgirotalong. Sådan finns bl a på Kompexp samt bifogas till Bocken.

Enligt Årsmötets beslut 1991, § 10, beslöts att årsavgiften skulle höjas till 100 kronor fr.o.m. verksamhetsåret 1992/93.

Svenska Röda Korset

arbetar för
Utbildning till totalförsvarets sjukvård.
Undsättning vid katastrofer.
Hjälp åt åldringar, handikappade barn och vuxna.

Gå med i Röda Korset!
Medlemsavgift 75:-

SVENSKA RÖDA KORSETS
GÄVLEBORGSDISTRIKT
Distriktsexp.: Box 1441
Norra Skeppargatan 6 B
801 06 GÄVLE
Telefon: 026 - 10 50 35
Postgiro 353 68-0
Bankgiro 370-5563

Gävleborgs
Trafikkonsult AB

Körkortsutbildning på:

PERSONAL • MC
BUSS • LASTBIL
SLÄP
INTENSIVKURSER

Gävle 026-14 11 00
Gävle 026-10 65 70

Enligt årsmötets beslut 1991, § 10, beslöts att årsavgiften skulle höjas till 100 kronor fr.o.m. verksamhetsåret 1992/93.

FÖR 100 KRONOR BLIR DU MEDLEM I KAMRATFÖRENINGEN
och erhåller dessutom "Bocken" inom den avgiften.
Bevara på detta sätt kontakten med efterföljande årskullar av vpl för att se hur de har det, samt även för att hålla kontakt med regementet och Kamratföreningen.
Om några tiotals år kommer Du att uppskatta detta.
Sätt därför in 100:– på postgiro 13 73 32-3, Kamratföreningen, I 14, Gävle.

Använd förtryckt postgirotalong. Sådan finns bl a på Kompexp samt bifogas till Bocken.

STAB OCH FÖRVALTNING

Regementschef Öv 1. Ekstedt Folke
Stf regementsch Öv Wigforss Gorm
fr.o.m. 1/10 Öv
Berntsson Hans
Auditör Lindström Stig
Auditör bitr Jerkert Hans

LEDNINGSENHETEN
Chef Övlt Callenmark Jan
Ass Nordström Gunilla

Datadet
Chef Mj Åhs Staffan
Ass Uhr Gun

Ekonomiavd
Chef Kn Kvist Kurt

Inköpsdet
Chef Lt Lönnberg Curt
Ass Aho Mia
Ass Pitschman Petra

Kassa- och redovdet
Chef Bint Lundgren Ulla-Britt
Ass Wikenius Monica

Muséet
PEavd Sjödin Ivar
Chef Mj Rooth Pär
Bgdet Kn Söderblom Per

Post- och reprocentral
Chef Lt Andersson Bernt

Regementsexp
Chef Lt Ellebo Björn
Stf chef Lt Andersson Bernt
Registrator Näslund Anniemo
Ass/Regch sekr Öhlin Agneta

Sambandscentral
Chef Ass Öhlin Agneta
Ass Klar Lena

FÖRSVARSOMRÅDESSTAB
Fostabschef Övlt Lundén Roland

SEKT 1
Chef Mj Arne Wallin
Bint Sjödin Kerstin

Kriplanavd
Chef Mj Nordfors Håkan

Mobavd
Chef Mj Elson Carl-Fredik
Stf chef Mj Hegrelius Jan
Ass Dahlqvist Lotta

Sambandsavd

Chef	Mj Eriksson Ingmar

Und/säkavd

Chef	Mj Lundberg Lars

SEKTION 2

Chef	Övlt Lungqvist Lars
Bint	Burstedt Gerd

Centralavd

Chef	Kn Sundell Sune

Transportlednavd

Chef	Mj Widén Lars

SEKTION 3

Chef	Mj Beminge Hans
Bint	Helling Gunilla

HV/FRIVENHETEN

Chef	Mj Svanbom Rolf

Hv/Frivexp

Chef	Kn Conny Larsson
Mtrlbef	Lt de Maré Bertil
Ass	Blanck Sonja
Ass	Röjd Karin

Frivavd

Chef	Mj Froste Bengt
Utbint	Åsåker Ann-Rita

Hv/Dvavd

Chef	Kn Jönsson Krister
	Kn Lööw Torbjörn
	Kn Pettersson H-G
	Kn Larsson Conny

Hemvärnsgården

Förest	Olsson Olle
Exp	Larsson Iréne

BRIGADENHETEN

Brigchef	Öv Wigforss Gorm
	Fr.o.m. 1/10
	Öv Berntsson Hans

Brigstab

Chef	Mj Berlin Bengt

Kommavd

Chef	Lt Weissman Hans
Ass	Stålmark Karin

Uh-Persavd

Chef	Mj Åstrand Anders

Utb ledning

Utbledare	Övlt Lax Bert-Olov
Stf utbled	Mj Åkerlund Gunnar
Expbef	Lt Högberg Lars
Tff/Vplresor	Kn Hammartorn Uno

Aspoff

Chef	Mj Hedberg Lars
Stf ch	Kn Åström Torbjörn

Motoroff

Chef	Kn Olsson Inge

Utbavd

Chef	Mj Ström Sten

Idrott

Chef	Lt Thimper Eric
Tff	Lt Öhlin Lennart
Vaktm	Johansson Sven

Inre utbanordn

Chef	Lt Johansson Bertil

Kompanisjuksköterskor

Al	Dybeck Britt-Marie
Cl	Sandqvist Gunilla

Sjukvårdsavd

Sekr	Hasselgren Helena
Ösköt	Johansson Monica
Ösköt	Sandqvist Gunilla
Ösköt	Holmström Mona
Ösköt	Dybeck Britt-Marie
Usköt	Andersson Ingrid
Sjvbitr	Wihrén Inger
Sjvbitr	Skarp Hillevi
Sjvbitr	Pettersseon Eva-Lisa
Sjvbitr	Nordin Gun

Sjvskola

Chef	Kn Österholm Bo
Tff	Lt Hällgren Anders
Tff	Lt Lahti Thomas
Vårdlär	Wimark Christina
Vårdlär	Lindahl Birgitta

Prodavd

Motor	Kn Schön Per
Förplägn	Kn Welander Jan
Samband	Lt Mooe Staffan

PERSONALENHETEN

Chef	Övlt Östblom
Bint	Helling Gunilla

Persavd

Chef	Kn Andersson Östen
Rättvårdsoff	Kn Isaksson Lars
Persadm	Lt Jaldén Håkan
Bint/Avlön	Herre Britt
Ass/Avlön	Broman Lena
Ass/Resor	Oppitz Marie

Vplavd

Chef	Kn Kvist Gunnar
Ass	Norbäck Maria

Infoavd

Chef	Mj Söderberg Lars
Red	
BOCKNYTT	Lt Jaldén Håkan

MATERIALENHETEN

Chef	Mj Larsson Leif
Stf chef	Mj Johansson Stig-Allan
Ass	Palm Iréne

Förnödenhetsdet

Chef	Kn Näslund Roland

Förplägnadsavd

Chef	Kfst Eriksson Maria

Milrest

Kostchef	Karlsson Kristina
Kokerska	Persson Siv
Ekbitr	Nilsson Margareta
	Hansson Marianne
	Hamberg Anna-Stina
	Stödberg Britt
	Dahlgren Ingegerd
	Tano Leif-Åke
	Sjöström Solveig
	Forsberg Ann-Christine
	Olnils Margit
	Stjernström Inger
	Lathinen Mauno
	Larsson Susanne

Milrest Marma

Chef	Eriksson Maria
Kokerska	Forsberg Anne-Marie
Ekbitr	Åström Marianne
	Jacobsson Gun
	Winberg Göta
	Sandström Margareta

Marketenteri

Chef	Eriksson Maria
Föreståndare	Jansson Ulla
	Jonsson Ingrid
	Hedman Elma
	Eriksson Maj

Förrådsavd

Chef	Kn Lauren Ulf
Ass	Nordström Gunilla

Mobförrådsdet

Chef	Kn Sundell Ove

Mobservice

Chef	Fd mäst Hägglund Bengt
Fdm	Hessman Sten
	Olsen Erling
	Nilsson Anette
	Lindberg Håkan

Mobgrupp mtrl

Chef	Fdfv Nannebro Karl
Fdfm	Vesslén Rolf
	Lundqvist Gert
	Blomgren Arne
	Frisk Anders
	Falkenström Christer
Fdm	Rosén Karl-Evert
	Ljung Bertil
	Tidlund Lennart
	Norén Gösta
	Johansson Lennart
	Andersson Leif

	Knutsson Erik
	Olsson Rolf Göte
	Ekström Marie

Mobgrp sjv

Chef	Fdfv Jonsson Rune
Fdm	Sandin Eva
	Andersson Tommy
	Olsson Torbjörn
	Johansson Stefan
	Eriksson Mats
	Höglund Jan
	Öberg Kerstin
	Lindholm Marie

Mobgrp Am

Chef	Lt Berglund Christer
Fdfm	Boman Lennart
Fdm	Antonsson Stefan
	Dahlström Bengt
	Westin Mats

Serviceförrådet

Detchef	Kn Turesson Stig

Materielserviceförråd

Chef	Vdfv Lindblom Rolf
Fdfm	Persson Arne
Fdm	Tannemark Kjell-Ove
	Bullerjahn Dieter

Truppserviceförråd

Chef	Fdfv Nordlöf Per E
Fdfm	Fäldt Rolf
	Åsberg Per
Fdm	Andersson Hans
	Brügge Maria
	Holm Gert
	Jansson Sonja
	Wulffschmidt Ingegärd
	Berglund Bengt Olov
	Vikman Per
	Ohlsson Stefan
	Skoglund Peter
	Norlén Erik
	Olofsson Per-Olov
	Nordfeldt Annika
	Jonasson Örjan
	Ricknell Olof

Bokförråd

Chef	Lt Jansson Gunno
Fdm	Hult Jöran
	Svensk Stefan

Motorförråd

Chef	Fdfm Skoglund Kurt
Fdm	Ljungberg Edgar
	Öbrink Sven-Erik
	Haraldsson Sven-Åke
	Englin Sune
	Weissman Göran

Redovisningsgrupp

Chef	Bint Eriksson Birgitta
Ass	Carlberg Annika
	Söderlund Anette
	Björnsson Gunilla

Tekn avd

Chef	Mj Holmberg Ulf
	Kn Eriksson Ove

MKTU

Detch	Kn Johansson Kjell
	Kn Blomqvist Hans
	Lt Smårs Rune
	Lt Lindéen Sune
	Lt Kronsell Peter
	Fk Reinikainen Niclas
	Fk Högberg Anders
	Fk Jansson Björn
	Fk Wolf Anders
	Fk Westberg Stefan
	Fk Lundin Kjell

Transportcentral

Chef	Lt Eklöf Tommy
Tff	Lt Persson Erik

FORTENHET

Chef	Mj Sohl Lennart
Ass	Pätsi Leena

Underhåll- & domänavd

Chef	Kn Lundström Kenneth
Tff	Kn Munther Bertil
Hantverkare	Andersson Leif
	Östlund Gerhard
	Westergren Leif
	Englund Lars-Göran
	Bergman Per

Maskinavd

Chef	Jarnulf Omar
1. maskinist	Degermark Stig
	Lindberg Leif
Maskförm	Sundgren Bertil
Drifttekn	Forsberg Bo
	Sävström Kjell
	Hillman Sune
	Hollsten Börje
	Söderström Sandra

Lägerdetalj

Detchef	Kn Persson Stig
Tff	Lt Larsson Jan
Hantvfm	Karlsson Nils-Lennart
Fdm	Westerinen Lennart
	Jacobsson Anders
Bilfö	Lindström Leif

Lokalvårdsdet

Detchef	Lvled Östman Harriet
Lvå	Holm Ing-Britt
	Pettersson Gudrun
	Kandel Lena
	Hedlund Carina
	Svensson Gun-Britt
	Malmberg Solweig
	Eriksson Lena
	Olsson Mona
	Engberg Margareta
	Lindblom Annika
	Bülow Kristina
	Råberg Monica
	Dahlberg Ulrika

Utb stöd/Övn- & skjutfältsavd

Chef	Kn Henriksson Björn
Målmtl	Thyr Ove
	Nilsson Folke

Driftgrupp

Chef	Lt Eriksson BV
Tff	Lt Norin Kjell

Mälarskog

Skogsinspektor Stig Johansson

Fack 5
815 01 Tierp
Telefon 0293-122 66

Hallbergs Bokhandel

GRUNDAD 1831

Den 8 augusti 1831 erhöll Erik Gustaf Hådén kommerskollegiets tillstånd att i Gävle driva handel med böcker och andra tryckta alster. Därmed fick staden sin första egentliga bokhandel. Gustaf Hådén avled emellertid redan 1837 — endast 36 år gammal — och bokhandeln övertogs av en av Gävles mångsidigaste män genom tiderna, Anders Petter Landin.

Anders Petter Landin var ursprungligen läkare men gav sig affärslivet i våld. Tillsammans med A F Wåhlin grundade han, således samtidigt som han övertog bokhandeln, ett boktryckeri. Startade Norrlandsposten som han utgav till 1870. Han anlade även den första torvfabriken i Gästrikland samt Gadöborgs pappersbruk i Mackmyra. Landin var mycket idéellt intresserad och var bland annat med om att bilda Gävle Museiförening samt Gävle Arbetarförening.

1862 ingick Landin kompanjonskap med Hjalmar Ewerlöf. När Landin 1864 flyttade till Stockholm blev Ewerlöf ensam ägare till bokhandeln. Denne var också en framstående man och var med om att stifta Svenska Sortimentsbokhandlarföreningen 1893 och blev sedermera dess ordförande. När Ewerlöf avled 1908 övertogs kommissionärskapet av medhjälparen Henrik Österberg. År 1915 blev firman aktiebolag och 1926 kom den i Gustaf Hallbergs ägo.

Gustaf Hallberg som kom till Gävle från Nyköping och som avancerat till förste man i Hedmans Bokhandel innan han övertog Österbergs bokhandel var mycket aktiv inom branschen. Han införde bland annat läsecirklarna i Gävle och från starten blev han Svenska Turistföreningens ombud.

Efter Gustaf Hallbergs bortgång år 1967 övertogs ledningen av företaget av sonen Björn Hallberg.

Bokhandeln flyttade 1971, efter ett kort gästspel på Norra Kyrkogatan i provisoriska lokaler, in i moderna och ändamålsenliga affärshuset Flanör under namnet Flanör Bokhandel AB. Den 1 maj i år återtogs emellertid det tidigare namnet Hallbergs Bokhandel AB samtidigt med att företaget ***fyller 160 år***

1831
Karl XIV Johan regerar i Sverige.

Sir John Ross placerar den 1 juni Union Jack, den brittiska flaggan, på den magnetiska nordpolen.

Den Franska Främlingslegionen upprättas för insatser i Nordafrika.

En fruktansvärd koleraepidemi sprider sig från Asien till Europa och kräver tiotusentals dödsoffer.

Strömsbro får sin första skola — i år äntligen renoverad.

TACK FÖR LÅNG OCH TROGEN TJÄNST

Pensionsavgångar:

Mj	Bo Harneman
Mj	Lennart Sohl
Lt	Rolf Olshage
Fdfm	Rolf Fäldt
Fdfv	Karl Nannebro
Ekbitr	Maj Eriksson
Ass	Inger Lindgren
Kont	Ingemar Hansson

UTMÄRKELSEN "FÖR NIT OCH REDLIGHET I STATENS TJÄNST" 1991

Mj	Lars Lundberg
Kn	Uno Hammartorn
Kn	Ulf Laurén
Lt	Eric Thimper

VÄLKOMNA TILL REGEMENTET NYA FÄNRIKAR 1991

661117-7939 Holmstedt Göran
670504-7519 Dahlund Pär
670627-0151 Lindberg Mats
680127-7010 Kankare Richard
680211-7579 Elg Mathias
680630-7598 Larsson Kent
680909-7535 Bjurqvist Magnus
680923-0037 Welander Lars
681008-7574 Ekström Fredrik
681019-1459 Nylander Sven
681212-7675 Börjesson Petter
681222-1437 Hedin Jonas
690122-5695 Aho Peter
690124-7590 Borg Lars-Åke
690125-8274 Olsson Björn
690405-7574 Kandén Jens
690607-5137 Nilsson Christer
690704-7598 Johansson Karl-Petter
690728-7590 Karlberg Gustav

ELEVER TILL OHS

681018-7515 Westerlund Jörgen
690929-0113 Berglund Thomas
691012-7510 Söderström Andreas
700404-1914 Svennberg Martin
701030-7895 Bidner Magnus
710905-7534 Brodin Niclas
711104-7655 Kernell Markus

FOR GOOD FRIENDS.

ROTESOLDAT 123 FRÅN TORSÅKER

Augusti 1796 blev en underlig månad för gruvarbetaren Eric Bengtsson och hans maka i Wibyhyttan. Månaden var efterlängtad för de båda makarna eftersom tillökning i familjen stod på. Glädjen förbyttes i sorg.

Den 6 augusti födde hustrun tvenne barn varav det ena dog vid födseln. Den andre levde och döptes till Eric efter sin far. Smittkopporna grasserade i socknen och makarnas treåriga dotter Christina dog före månadens utgång. Sonen Eric klarade sig.

Ödet visade en hotfylld uppsyn för huvudpersonen i denna skildring då han gjorde sitt intrång i denna värld.

Faderns levnad blev ej heller långvarig då han kort tid efter dessa händelser avled. Modern blev då ensam med den lilla pojken i smedstorpets fattigdom.

Byn Wijbyhyttan var vid denna tid full av brusande liv och arbete. Byn var konkurrenskraftig tillsammans med sina medtävlare i Torsåkers Bergslag som bland annat bestod av hammare och hyttor i Tjärnäs, Berg och Hofors.

Av Bergsmanshyttorna låg i Wijbyhyttan en av de äldsta och största. Den brukades gemensamt av 25 bergsmän och i byn bodde ett hundratal personer.

I Wijbyhyttan fanns under 1700–1800-talen ett större boställe som brukades av kaptener och löjtnanter underställda Ovansjö kompani.

TRUMSLAGARPOJKE PÅ REGEMENTET

Under denna tid då den lille pojken växte upp innehades förenämnda boställe av löjtnanten Sam Lidbom. Han tog sig an pojken och redan vid 12 års ålder introducerades han av löjtnanten till trumslagarsoldat vid Helsinge regementes musikkår. Pojken, nr 82 Eric Ersson-Tackt, deltog i fälttåg mot Norge och Danmark.

Under åren fram till 1815 saknas Erics namn i församlingsböckerna. I juni 1822 blir han transporterad till soldat vid Ovansjö kompani och erhåller soldatnumret 123 Tackt och han tillhör Wij rote i Torsåker.

Torsåker socken var då uppdelad i 58 rotar varav 33 rotar i Ovansjö kompani och 25 i Färnebo kompani.

Helsinge regemente och Ovansjö kompani var med i elden på de historiska dagarna i Leipzigs slätter då Napoleons stolta arméer besegrades av Karl Johan med allierade. Det står inget i historiens blad om de minderåriga trumslagarpojkarna, men för många av Erics kamrater ledde insatsen i fält till döden. Inte underligt att hans sinne, ännu bara ett barns, fick märken som aldrig växte bort.

Något soldattorp övertog Eric inte. Han uppförde en egen gård på roteböndernas mark invid Dammsjön 1,5 km från Wij by. De soldater som själva ägde bostad med litet jordbruk erhöll kontant lön varierande mellan 90–120 riksdaler om året.

Exempel på soldattorp.

Exempel på indelt kompanis arrestlokal, denna från Ovansjö kompani i Bro, Ovansjö.

Nu var tiden inne för soldat Tackt att bilda familj. Han vände sig till sin vän och rådgivare kompanichefen som bodde på bostället i Wijbyhyttan. Kompanichefen var alltid mån om att soldaterna fick en duktig livskamrat. När soldaten anmälde lysningen hos prästen kunde han bifoga kompanichefens tillstånd, vilket också skrevs in i kyrkboken.

SEDVANLIGT BRÖLLOP

Den 26 november 1824 förenades soldaten Tackt med 20-åriga Brita Andersdotter, en flicka från byn Wijbyhyttan. På bröllopsdagen var brudgummen klädd i sin uniform och bruden var skrudad i kulört sidenkjol, svart livstycke och bröstlapp smyckad med band och rosor. Hon bar även församlingens stora förgyllda brudkrona, vilket var helt enligt gammal sed i socknen.

Bröllopet ägde rum i Torsåkers kyrka och varade i två–tre dagar. Sista dagen skedde den traditionella insamlingen bland gästerna. Insamlingen gick till fattigkassan och utgjorde 18.01 riksdaler. Brudgummen bidrog därutöver med åtta riksdaler.

BARNEN EMIGRERADE TILL AMERIKA

Soldatstugan vid Dammsjön bestod av ett kök på 6x6 meter, en mindre sidkammare och längst bort en visthusbod med särskild ingång från stugans framsida. Vidare hade Tackt byggt både ladugård, lada, sjöbod och en liten smedja. Smedjan var primitivt uppförd i sten.

Soldaten och hans hustru hade strävsamma dagar och gladdes den dag då odlingen blev så pass i ordning att dess skördar gav foder så att en ko kunde fylla ladugården utöver de två getter som fanns där. I Erics boupptecknin fanns två getter, en ko samt en dragoxe bland ägodelarna.

År läggs till år. I soldatstugan föddes sex barn. De fyra yngsta av barnen emigrerade som många andra till Amerika i mitten av 1800-talet.

HEMMA PÅ ROTEN OCH KYRKOPARADER

Soldaterna hade strävsamma dagar hemma på roten. De skulle inte enbart sköta om sina egna små täppor och odlingar, utan också göra dagsverken hos sina rotebönder. På söndagarna skulle de dessutom delta i kyrkoparader och gudstjänsten i kyrkan. Kyrkoparaderna satte sin prägel på livet omkring kyrkan. Ringaren och trädgårdsmästaren Gustav Solborg, 1842–1933, följde dessa under lång tid och beskrev dem så här.

"När menigheten samlades till kyrkobesök på söndagsförmiddagarna var det alltid en sak, som måste ses före inträdet i kyrkan. Det var soldaterna, socknens hedersmän, som då söndag efter söndag framträdde i parad. Punktligt hördes deras taktfasta steg, när truppen om ett 40-tal soldater anförda av sin korpral i prydliga uniformer med axel- och livremmar i vitt läder kom marscherande. Till sommarmunderingen hade de dessutom vita byxor.

Till församlingsbornas glädje och nöje hörde detta ståtliga inslag i livet på den dåtida kyrkovallen och i högmässan.

Efter paraden tågade de in i kyrkan genom det västra portvalvet och gingo därefter upp till läktarens höga sida, vilken var soldaternas reserverade plats. Efter gudstjänstens slut ställde de ånyo upp utanför västra porten och marscherade genom menighetens aktningsfullt öppnade led bort till skolhuset där formationen upplöstes.

Torsåkerssoldaterna utmärkte sig alltid för ett värdigt uppträdande och åtnjöt ett gott anseende och god respekt från allmogens sida.

Många Torsåkerssoldater fick dock inte förmånen av att återvända från fälttåg till sin hemort och åter delta i kyrkoparaderna, utan fick sin grav på slagfältet. Bland sådana kunde soldaterna enligt ovan minnas korpralen Anders Stack i Solberga, soldaterna Johan Jarl i Fors, Petter Dyrk i Wall, Per Moré i Prästhyttan, Th. Lang i Kallmuren, Anders Ros i Hoo, Jan Gill i Wall, Hans Bly i Österhästbo samt Lars Bult från Tjärnäs.

FÖRLORADE HÄLSA OCH KRAFTER

Eric Tackt själv förlorade tidigt hälsa och krafter och måste år 1850 begära avsked ur tjänsten. Från generalmönstringen det året utläses följande:

"Regementsrummer 1173 kompaninummer 123 soldat Eric Tackt förut kallad Eric Ersson, född i Torsåkers socken av Gävleborgs län. Begär och får afsked den 22 juni 1850 med anmälan om underhåll. Behäftad med allmän svaghet som gör honom otjänstbar. Bevistat 1813 och 1814 års fälttåg. Tjent väl".

Ännu tio år levde han kvar i stugan vid Dammsjön där hans äldste son övertog bekymret med torpets skötsel. Den gamle soldaten kunde nu endast med hjälp av två käppar förflytta sig.

År 1860 den 23 januari dog Eric Tackt och fördes till den sista vilan i hemsocknens kyrkogård. Änkan Brita Andersdotter levde endast två år efter sin make och dog 58 år gammal den första oktober 1862.

Äldste sonen Anders Ersson blev ej soldat men tog hand om torpet och bodde där i 40 år såsom den siste åbo.

Vid vandringen kring Dammsjön i vår tid kan man finna delar av grunder som utgjorde bebyggelse och även något gammalt träd från tiden som flytt.

Nore Ferm

STAGÅRDEN
BOLLNÄS

Frivilliga Försvarets Kursgård

Konferenslokaler.

Förläggning:
antal rum: 52

Bäddar 140.
Helpension.

Kontakta föreståndarinnan

Telefon 0278/136 82

BOCKEN
fotosättes
av

LJUSDALS TRYCK
Box 46, 827 00 Ljusdal.
Telefon
0651-112 29

Vi **fotosätter** texter inskrivna på IBM- och Macintosh-datorer m fl.

Vi klarar naturligtvis allt i trycksaker.

Lottorna

- vill bevara freden!
- utbildar personal för
  ARMÉN med HEMVÄRNET
  MARINEN – FLYGVAPNET
- utbildar kvinnliga ledare
- är en dold, men stark resurs.

VI FINNS DÄR DU FINNS!

Tag kontakt med

GÄVLEBORGS LOTTAFÖRBUND

V Islandsgatan 8, 802 50 GÄVLE
Telefon 026/62 51 25, 62 51 27

UTFÖR

bengt g. eriksson
åkeri ab

OMSORGS-
FULLT
ALLA
SLAGS

bengt g. eriksson
åkeri ab

TRANSPORTER

även

CONTAINER-TRANSPORTER

GRÄV- och SCHAKTNINGSARBETEN
LASTMASKINER i storlekar 1–3,5 kbm
GRÄVMASKINER och DUMPRAR

bengt g. eriksson
åkeri ab

Box 522 – 826 01 SÖDERHAMN

GÄVLE: 026-14 20 13, 010-53 44 45

SÖDERHAMN: 0270-180 65

HÄLSINGE REGEMENTES FANOR 1686–1709

av Bertil Wennerholm

1. Inledning

I Kungl. Hälsinge regementes historia från 1968 skildrade Arne Danielsson utvecklingen av regementets fanor. Sedan den uppsatsen skrevs har en del källmaterial kommit i dagen, som kan komplettera bilden av fanornas öden under Stora Nordiska kriget.

Detta material, som utnyttjats för denna uppsats, är delvis tidigare känt (publicerat) men har inte förut använts i detta sammanhang. Andra delar – de ryska troféförteckningarna från Poltava–Perevolotjna – tycks tidigare ha varit helt okända för svensk forskning.

Materialet har tagits fram som underlag för en undersökning med två syften:

– ett källkritiskt – att klarlägga om de ryska uppgifterna om erövrade svenska troféer under 1708–1709 års fälttåg är historiskt korrekta eller om överdrifter förekommer.

– ett krigshistoriskt – att utnyttja uppgifterna om troféförluster för att, om möjligt, komplettera vår kunskap om det taktiska händelseförloppet på slagfältet.

I denna uppsats har de delar av materialet använts, som är av specifikt intresse för Hälsinge regemente.

2. Fanornas utseende och placering

Den 17 mars 1686 fastställde Karl XI "Kongl. Maij:tz Förordning Huruledes Estandarerne och Fahnorne för eftterspecificerade landt Regementer, hädaneffter skola utj Färgor och Wapen blifwa gjorde". Denna förordning har, som Danielsson beskrivit, varit styrande för utformningen av de svenska fälttecknen i huvudsak fram till våra dagar.

Regementet förde en livfana – livkompaniets fana – och sju kompanifanor – vid de övriga kompanierna. Livfanan var vit med stora riksvapnet i mitten, däröver C R S och i övre inre hörnet förbandets vapenbild – Hälsingebocken.

Förordningens beskrivning av kompanifanorna förtjänar, med sin tidstypiska, lite snirklade formulering, att återges i sin helhet: "Hafwer fordom tijd fört en förgylt bock i Swart fäldt, och sedermera i Fahnor fördt en hwit försillfrad springande bock i swart och hwitt fäldt, utj Fijra Rutor, Ty skall hädan eftter Regementet föra en god springbock, såssom dett af ållder giordt, och skall fahnan dehlas i fijra Rutor hwitt och svart korsswijs ifrån alla Fahnors 4 hörnen eftter som gestrikelandz hafwer sitt wapen i hwit och helsinge landz i Swart feldt ståendes och sådetta Regenmentet i åfwan nämbde begge Prowincier, och hafwandes i dett öfriga samma ornat såssom åfanbem:te Regementer" (d.v.s. "En lagerbärgzkrantz kring om Wapnet att det alltijd Således giöres, att Crantzen sticker af emoth sielfwa Coleuren af tafttet i Fahnan . . ."). (1).

Liv-(regements-)fanan av 1686 års modell.

Kompanifana av 1686 års modell.

Enligt förordningen skulle fanorna alltså målas, vilket också gjordes för de första anskaffningarna. Tiden fram till och med år 1700 innebar dock en del experimenterande med intarsia och applikationsteknik och ledde till en mer allmän övergång mot Intarsia, vilket innebar att bottentaftet skars ut enligt det mönster som önskades och figurerna utfördes med taftbitar i olika färger, som fälldes in i duken.

Under den tid som behandlas i denna uppsats, fördelades regementet vanligen på två bataljoner, vardera om fyra kompanier. Fyrledig uppställning var den normala för infanteribataljoner i slagordning. Fanornas plats var i bataljonens mitt, framför denna. När man gick löst på fienden fördes fanorna in uti halva roten, d.v.s. mellan andra och tredje ledet i pikenerardivisionens mitt. (2).

3. 1700 års fanuppsättning

Hälsinge regementes första fanor enligt 1686 års förordning tilldelades regementet 1700 och var synnerligen praktfullt utförda i just intarsiateknik av Hans Liebenberg i Stockholm. Fanorna finns tyvärr inte bevarade, men av Älvsborgs regementes samtidigt utförda fanor från samma verkstad finns ett antal bevarade i Köpenhamn och Leningrad. (3).

Under 1700 års fanor kämpade hälsingarna vid Narva 1700 och Duna 1701. När Karl XII tågade mot Polen, kvarstannade regementet i Kurland och ingick i den s.k. kurländska armén. 1703 kämpade regementet vid Saladen i en styrka under Adam Ludvig Lewenhaupt, överste och chef för Upplands tremänningsregemente till fots. Strax därefter blev Lewenhaupt chef för den kurländska armén. Under Lewenhaupt stred regementet åter vid Jakobstadt 1704.

Våren 1705 koncentrerades den kurländska armén kring Mitau, för att möta en rysk häravdelning under fältmarskalken furste Boris Petrovitj Sjeremetev. En svensk garnison, bestående bl.a. av hälsingar och tremänningar från Lewenhaupts regemente, inlades i Mitau. Den 13 juli 1705 utförde ryssarna en kupp mot Mitau, varvid 1700 års fanuppsättning något snöpligt förlorades.

Förlusten är väldokumenterad och omnämns i flera svenska källor. Upplands tremänningsregemente till fot förlorade samtidigt en fana. Enligt en rysk uppgift togs vid tillfället också nio fanor: åtta infanterifanor färgade i olika färger (d.v.s. hälsingarnas) och en röd taftfana (en kompanifana från tremänningarna). (4).

Ett par dagar senare kunde man revanschera sig, då Lewenhaupt slog Sjermetev vid Gemäuerthof (den 16 juli 1705). Under slaget tog Lewenhaupt enligt svensk uppgift åtta fanor och ett standar från ryssarna. (5).

Våren 1706 erhöll regementet nya fanor som ersättning för de vid Mitau förlorade. (6). Nyanskaffningen har inte kunnat beläggas i bevarade räkenskaper, varför den antagligen skett i Balticum (Riga eller Reval?). Såsom framgår av nästa avsnitt, var de nya fanorna målade.

4. Det ryska fälttåget – Ljesnaja och Poltava

Hälsinge regemente följde Lewenhaupts kår i dess olycksaliga marsch mot föreningen med konungens armé inför inmarschen i Ryssland. Vid Ljesna upphanns Lewenhaupt av den ryska armén och tvingades till batalj vid Ljesnaja den 19 september 1708.

Regementet deltog med svåra förluster i slaget och överstelöjtnantens bataljon förlorade sina fanor. Totalt förlorade Lewenhaupt 34 infanterifanor och 10 "standar" (d.v.s. standar och dragonfanor). (7). Någon detaljerad rysk troféförteckning från Ljesnaja, med troféerna fördelade på förband, har inte kunnat återfinnas. Vissa slutsatser kan emellertid dragas av en förteckning från triumftåget i Moskva i december 1709, då troféerna från 1708 fördes åtskilda från 1709 års troféer (se nedan). I förteckningen upptas just fyra kompanifanor från "Polkovnika Knorina", d.v.s. "Överste Knorrings" (regemente). (8). Det kan anmärkas att Lewenhaupt enligt svensk källa tog 17 standar och två par pukor. (9).

Resterna av Hälsinge regemente "blef indehlte wid Dahlregeementet" sedan Lewenhaupt i oktober kunnat förena sig med huvudarmén. Detta innebar en fullständig sammanslagning, även i taktiskt avseende, så att personalen i full utsträckning tjänstgjorde i det nya förbandet. Som vi skall se, innebar det också, att de båda ursprungsförbandens fanor i slagordning kom att föras tillsammans. (10).

I den svenska uppmarschen inför Poltavaslaget fördelades infanteriet på fyra kolonner. Dalregementets två bataljoner gick främst i den tredje av dessa. Ryssarna hade förstärkt sin försvarsställning genom två linjer av skansar, förlagda i T-form, med den vertikala stapeln riktad mot den naturliga svenska anfallsriktningen. På detta sätt splittrades den svenska arméns slagordning och ledningen försvårades.

Den svenska genombrytningen av skanslinjen genomfördes under strid med de ryska skansbesättningarna och det ryska kavalleriet. Detta var vid slagets början formerat i linje bakom "skans-T-ets" horisontella stapel och under befäl av den ryske kavalleribefälhavaren, generalen av kavalleriet furst Aleksandr Danilovitj Mensjikov. Vid skansgenombrytningen fastnade Dalregementets båda bataljoner tillsammans med fyra andra svenska bataljoner – totalt omkring 2.500 man – under generalmajor Roos i försök att inta skansarna. Resten av armén bröt sig igenom skanslinjen. Kontakten med Roos´ bataljoner var bruten. Från den ryska armén detacherades under Mensjikov en styrka på fem kavalleriregementen (eller 20 skvadroner) under generallöjtnant Rentzel, som sattes in mot de i skansterrängen kvarblivna svenska bataljonerna. Åtgärden var framgångsrik och resterna av Roos bataljoner drevs under stora förluster mot sydost, från platsen för huvuddrabbningen.

Enligt ryska källor omfattade den avskurna svenska styrkan även ett tiotal skvadroner kavalleri under generalmajor Schlippenbach. Detta framgår inte

av svenska källor och har inte närmare berörts i svenska avhandlingar om slaget. (11).

Roos skildrar i sin berättelse hur han i terrängen öster om skansarna reorganiserade sin hopsmultna styrka på fyra bataljoner, som bildade fyrkant. När Rentzel anföll, kunde Roos inte hålla tillbaka elden, utan bataljonerna avgav sina salvor för tidigt, varpå Rentzels bataljoner kunde tränga in. Roos påstår däremot, att man kavalleriet "med enckla skått altid afhölt". Mensjikov återvände med Heinskes skvaddroner till huvuddrabbningen sedan huvuddelen av Roos avdelning nedkämpats, medan Rentzel förföljde Roos. Med en rest på ca 400 man kapitulerade Roos till slut i en tidigare uppförd svensk skans nordost om Poltav. (12).

Ryska relationer uppger att 14 standar och fanor togs under striderna i skansområdet. (13). Vilka förband dessa tillhörde, kan i dag inte fastställas.

I huvuddrabbningen, som innebar en katastrof för det svenska infanteriet, avgjordes i praktiken arméns och det svenska stormaktsväldets öde.

Enligt de ryska slagrelationerna togs under poltavaslaget 14 standar, 29 dragonfanor och 93 infanterifanor. Uppgiften har aldrig dementerats men väl citerats från svensk sida. (14).

I den sovjetiska vetenskapsakademiens historiska instituts leningradsavdelnings arkiv finns fortfarande ryska troféförteckningar från slaget och från Perevolotjna bevarade, bland annat kanslimaterial från fälttåget. Troféförteckningarna utgörs dels av mycket utförliga sådana, omfattande fälttecken som divisionsvis inlevererats med noggrann beskrivning av troféernas utseende samt namn, kompani- och regementstillhörighet på den som tagit dem, dels av sammanställningar regementsvis efter de svenska ursprungsförbanden. Troféernas utseende beskrivs i sammanställningarna mera kortfattat. (15).

Förekomsten av uppgiften om vem som erövrat de enskilda troféerna är intressant. Dess uppgifter kan inte gärna tolkas annorlunda än att trofén tagits på slagfältet (i handgemäng eller efter att ha lämnats där vid flykt) eller under förföljande därifrån. Frånvaron av motsvarande uppgifter är naturlig i bearbetade sammanställningar, där tidigare som inlevererade redovisade troféerna sorterats efter den svenska förbandstillhörigheten. I två förteckningar, som kommer att nämnas nedan, saknas emellertid genomgående uppgifter om vem som tagit troféerna. Sammanhanget gör det troligt, att det är fråga om troféer som överlämnats vid kapitulation. De därvid överlämnade fältteckнen har ju inte tagits som ett resultat av någon enskild individs insats, utan genom det högre förbandets framgång.

I en förteckning över nio standar, tre dragonfanor och fjorton infanterifanor inlevererade av furst Mensjikovs stab redovisas Hälsinge regementes livfana och en kompanifana. Båda anges vara tagna av Novgordodska dragonregementet. I samma förteckning redovisas tre kompanifanor från Dalregementet, som anges vara tagna av "Tredje kavalleriregementet, Nov-

gorodkompaniet". Detta måste vara Grenadjärregementet van der Roop, som var nyuppsatt och bildat genom sammanförande av grenadjärkompanierna från ett flertal dragonregementen, bl.a. det Novgorodska, i ett nytt förband. (16). Novgorodska dragonregementet tillhörde i slagordningen för huvuddrabbningen den ryska vänstra kavalleriflygeln och Grenadjärregementet van der Roop den högra. De förband, som avdelades under Mensjikov mot Roos´ bataljoner, synes emellertid ha detacherats i särskild ordning. Rentzels bataljoner är kända från andra källor men inte kavalleriförbanden. Sammanhanget gör det troligt att de i förteckningen nämnda ryska rytteriförbanden ingick i Heinskes detachement.

Samtliga i Mensjikovs förteckning beskrivna 14 infanterifanor härrör från de regementen, varur Roos´ bataljoner utgick. (De andra var Jönköpings regementes enda bataljon, Västerbottens regemente två bataljoner och Närke-Värmlands regementes ena bataljon). De redovisade troféerna torde alltså ha tagits under gruppen Roos´ strid. Förekomsten av uppgifter om vem som erövrat troféerna visar att de tagits före Roos´ kapitulation. I en förteckning över två ljusblå fanor (troligen kompanifanor från Västerbottens regemente), som inlevererats av Rentzel, saknas denna uppgift. Detta kan tolkas så att de överlämnats vid kapitulationen. Källmaterialet tillåter inte nu någon ytterligare precisering av tidpunkten för erövringen av de av Mensjikov redovisade troféerna, d.v.s. om de tagits redan under de inledande striderna vid skansgenombrytningen eller först sedan isoleringen av Roos´ styrka var ett faktum.

Förekomsten av fanor från både Hälsinge- och Dalaregementet i förteckningen visar att hälsingarnas fanor fördes sida vid sida med Dalaregementets egna i dess bataljoner.

De av Mensjikov inlevererade fanorna återkommer i en sammanställning över vid Poltava tagna fälttecken. Denna upptar nio standard, två dragonfanor och 73 infanterifanor. Sammanställningen upptar alltså något färre fälttecken än de ryska relationerna, som nämns ovan. De högre siffrorna i relationerna kan på forskningens nuvarande stadium varken beläggas eller bestridas.

I det ryska kanslimaterialet finns slutligen en sammanställning över samtliga vid Poltava och Perevolotjna tagna fälttecken. Totalsumma – 265 st – stämmer rätt väl med de ryska relationernas uppgifter om totalt 136 tagna vid Poltava och 127 överlämnade vid Perevolotjna. (17). Från Hälsinge regemente upptas livfanan och fyra kompanifanor. En ändring i texten har här införts, som säger att livfanan var utförd i damast, mot uppgifterna i Mensjikovs förteckning och i Poltavasammanställningen att det var av taft. Regementet bör endast ha haft totalt sju kompanifanor. Sammanställd med uppgifterna om Ljesnajaförlusterna innebär siffran fyra kompanifanor alltså totalt en för mycket.

Sammanställningen redovisar också fem kompanifanor från Dalregementet, varav två saknar spets och stång, d.v.s. de hade rivits från stängerna.

Utöver de i Mensjikovs förteckning och i Poltavasammanställningen upptagna två hälsingefanorna och tre dalafanorna har alltså två till tre hälsingefanor och två dalafanor tillkommit. Något belägg för att dessa tillkomna fanor erövrats under slaget föreligger inte. Inte heller upptas de i en förteckning över de trofèer Preobrazjenska gardesregementet inlevererade den 5 juli 1709 (5 st). Denna förteckning omfattar 24 standar, 51 dragonfanor och 25 infanterifanor, varav flera med stor säkerhet överlämnats vid Perevolotjna, då de härrör från förband som inte deltog i slaget. Troligen gäller det samtliga trofèer i den förteckningen – uppgift om vem som tagit trofèerna saknas också genomgående.

Från de regementen varur Roos´ bataljoner utgick redovisas i totalsammanställningen sammanlagt 32 fanor. Från Närke-Värmlands regemente och detta understuckna förband upptas därutöver sex fanor, som härrör från den troliga perevolotjnauppsättningen (de kommer sannolikt från den Närke-Värmlandsbataljon, som deltog i huvuddrabbningen). Av de nämnda 32 fanorna är fjorton identiska med de i Mensjikovs förteckning upptagna och två med de i Rentzels. Beträffande de sexton fanor från Roos bataljoner, som tillkommit i totalsammanställningen, saknas uppgifter om hur de erövrats. Med tanke på omständigheterna kring Roos´ strid och kapitulation är det osannolikt att de skulle ha räddats till Perevolotjna och överlämnats först här. Det förefaller också säreget att så få fanor som två skulle ha fallit på det ryska infanteriets lott. Förhållandet att de av Mensjikov inlevererade fanorna tagits av kavalleriförband strider mot Roos´ uppgift, att han lyckades hålla tillbaka dessa. Mot bakgrund av Roos uppgifter och vad vi generellt vet om stridsförloppet, infanteri mot infanteri, respektive kavalleri mot infanteri (18), är det rimligt att tolka händelseförloppet så att Roos´ bataljoner först revs upp av Rentzel, varefter Heinskes skvadroner kunde gå in. Därvid skulle de i Mensjikovs förteckning redovisade dukarna ha erövrats. Rentzels bataljoner bör rimligtvis också ha tagit ett antal fanor, som emellertid inte redovisas i någon nu tillgänglig förteckning. Antagandet låter sig förena med den högre siffran om 93 erövrade infanterifanor i de ryska relationerna.

Sammanfattningsvis förlorades Hälsinge regementes livfana och en kompanifana till Novgorodska dragonregementet under avdelningen Roos´ strid i poltavaavslaget. Därutöver redovisar en rysk trofésammanställning två, möjligen tre, kompanifanor. Det förefaller sannolikt, att dessa förlorats under samma skede av slaget och då närmast till Rentzels infanteribataljoner, men belägg härför saknas.

Några dagar efter Perevolotjna höll tsar Peter segerparader i Poltava och på slagfältet. Den 8 juli (st) beordrade han att trofèerna skulle föras till Voronezj. (19). Så småningom fördes de vidare till Moskva. För fångarna började marschen in i den långa krigsfångenskapen.

5. Triumftåget

Huvuddelen av fångarna från 1708 och 1709 års fälttåg samlades till Moskva för det stora triumftåget den 22 december 1709 – tsar Peters stora manifestation över sin seger och över den maktkantring i nordeuropa, som nu var ett faktum.

Triumftåget utgjorde höjdpunkten i en lång serie sådana, som påbörjats redan 1702. Dagen var vald med stor omsorg. Med tidens något förvirrade almanacka ägde triumftåget rum den 21 december enligt den julianska kalendern, eller gamla stilen som användes i Ryssland fram till revolutionen, den 22 december enligt den då speciella svenska stilen och den 1 januari 1710 enligt den gregorianska kalendern – nya stilen, som användes i västeuropa och som vi fortfarande följer. Nyårsdagen var en propagandistikt lämplig dag för de västerländska observatörerna.

Två dagar före triumftåget kallades en officer från varje fånget svenskt regemente att identifiera artilleripjäser, pukor, fanor och standar, som låg hopsamlade på en gata i Moskva (20).

I triumftåget ingick beridna detachement ur Semjonovska och Preobrazjenska gardesregementena och andra ryska inslag. De svenska fångarna och troféerna fördes i omvänd rangordning och till fots i två grupper: först de från Liesnaja. I den andra gruppen, från Poltava och Perevolotjna, följde så de gemena, underofficerare och kompaniofficerare.

Därefter kom de erövrade artilleripjäserna, en vagn med erövrade pukor samt fanor och standar. Fälttecknen släpades under vänstra armen. Så följde regementsofficerarna, hovpersonalen, Karl XII:s handhästar och båren från Poltava, kanslipersonalen och generalerna. Sist gick general Lewenhaupt, fältmarskalk Rehnskiöld och premiärministern Piper. Efter svenskarna red tsar Peter åtföljd av furstarna Mensjikov och Dolgorukij och sin svit.

Tåget gick genom ett Moskva, där sju triumfportar rests för att hugfästa den stora segern och där såväl fångar som andra deltagare i tåget trakterades med vin och brännvin utefter vägen. För fångarna var triumftåget en förnedrande upplevelse, som gjorde ett starkt intryck på dem. (21).

Efter triumftåget inlevererades troféerna till Livrustkammaren i Kreml. Vid detta tillfälle uppgjordes en relativt detaljerad förteckning. Den upptar två grupper fälttecken. Sådana som uppges vara tagna vid Ljesna och sådana från Poltava – d.v.s. samma gruppering som i triumftåget. En närmare analys av förteckningen visar att grupperna i verkligheten omfattar troféer från höstfälttåget 1708 respektive 1709 års fälttåg. Det skulle föra för långt att redovisa den analysen här och detaljer därvidlag är också av mindre intresse just beträffande Hälsinge regementes dukar. För regementet redovisas fyra kompanifanor i den förra gruppen, som nämnts ovan, och tre kompanifanor i den senare. Texten i den senare lyder i översättning: "Västerbottens regemente (Regimentu Vesterbontora) tre svarta och vita taftfanor, vapen målat med guld

och silver, med spetsar". (22). Den något förvånade ryska attribueringen kan sammanhänga med att översten och chefen för Hälsinge regemente, Gideon Fock, tidigare överstelöjtnant för det senare regementet. Fanbeskrivningen gör emellertid att vi inte behöver tveka om troféernas verkliga förbandstillhörighet. Förteckningen upptar tre kompanifanor i Poltava-Perevolotjnasammanställningens uppgift om fyra. Livfanan tycks ha förkommit mellan förlusttillfället och triumftåget. Förteckningen ger för övrigt fler exempel på ett sådant svinn.

Det stora dramat var slut. Fanorna hade fullgjort sin uppgift – också den sista, bittra. De kunde hängas undan. I Kreml skulle de vittna om utgången i den stora kraftmätningen fram till 1737. I maj det året utbröt en stor eldsvåda, som förtärde troféerna från poltavafälttåget. (23).

Kriget skulle fortsätta i ytterligare tolv år och ännu fler troféer byta ägare, men den utdragna kampen skulle inte ändra utgången av 1708–1709 års avgörande.

6. Bevarade troféer

De fortfarande bevarade troféerna i den ryska trofésamlingen kan, vad beträffar Stora Nordiska kriget, till övervägande delen bestämmas till striderna i Balticum 1701–1706 och 1710, till striderna i Finland 1710–1714 och till Stenbocks kapitulation i Oldenswerth 1713. Ett fåtal har en förbandstillhörighet och ett utförande, som gör det tänkbart att de skulle kunna härröra från 1708–1709 års fälttåg och ha räddats från branden. De kan dock lika väl vara tagna vid något tidigare tillfälle. Av Hälsinge regementes fanor synes ingen i samlingen bevarats till våra dagar. Ett bidragande skäl till detta är troligen bottenfärgerna hos fanorna. Av andra bevarade troféer och troféfragment framgår att just det svarta sidenet är särskilt utsatt för vittring.

Bertil Wennerholm

Redaktionens anmärkningar:

Till artikeln om regementets fanor 1686–1709 ingår ett betydande antal noter angående detaljer omkring bestämmelser för fanor samt förhållanden vid förlusten av dem m.m.

Intresserade av alla dessa detaljer kan vända sig till Bockenredaktionen för erhållande av dem.

Erik Persson

VÅR VERKSAMHET STÅR ALDRIG STILLA.

1852 — 1983

GLASMÄSTERI MED TRADITIONER

BILRUTOR — ALLT I GLAS
ALUMINIUMPARTIER
STÅLPARTIER
FÖNSTER

NGLAS
-entreprenad-

Industrigatan 2
Box 832, 801 30 GÄVLE

MÖJLIGHETER OCH FÖRHÅLLANDEN FÖR PERSONALVÅRDANDE ÅTGÄRDER FÖRR OCH NU UNDER VÄRNPLIKTIGAS GRUNDUTBILDNING

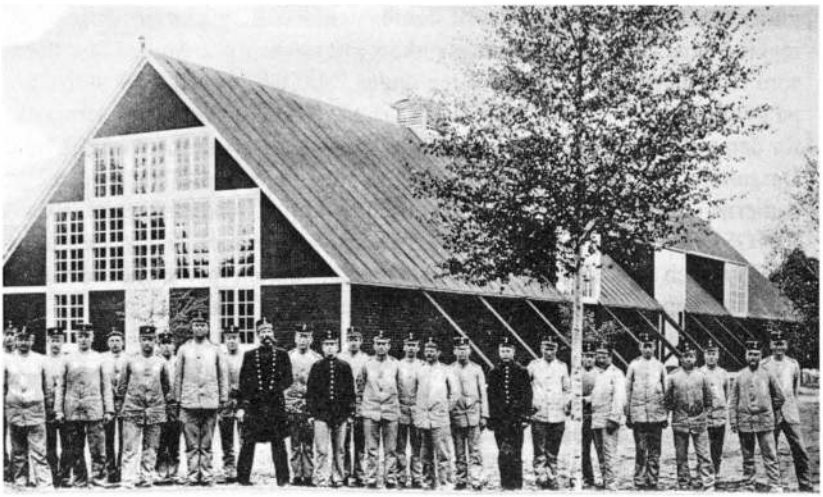
Möjligheterna att skapa goda förutsättningar för de vpl. till fritidssysselsättningar under sin grundutbildningstid har naturligtvis varierat under tidernas lopp. Värnpliktiga i större omfattning har inte heller utbildats förrän framemot tiden för den allmänna värnpliktens införande efter slopande av den indelta armén enligt riksdagsbeslutet år 1901. Åtgärder för att skapa fritidssysselsättningar under utbildningstiden är dock inget nytt. Detta framgår inte minst av bakgrunden till denna artikel, nämligen *"Några meddelanden angående värksamheten å MOHED till de värnpliktigas andliga och sedliga vård under 1904 års möten"* sammanställda av regementspastor Ivar Hultin.

Riksdagsbeslutet 1901 innebar att flertalet arméförband flyttades till nya förläggningsorter, för I 14:s del till Gävle och Kungsbäck från den gamla lägerplatsen i MOHED, 15 km väster Söderhamn. Utbildningen av de betydligt större åldersklasserna måste emellertid genomföras på lägerplatserna innan de nya kasernetablissemangen hunnit uppföras. I Mohed byggdes därför två så kallade "lägerhyddor" för att ge plats för det ökade antalet värnpliktiga. Grundutbildningstiden blev nu 150 dagar för värnpliktiga i allmänhet jämte tre repetitionsövningar om vardera 30 dagar senare.

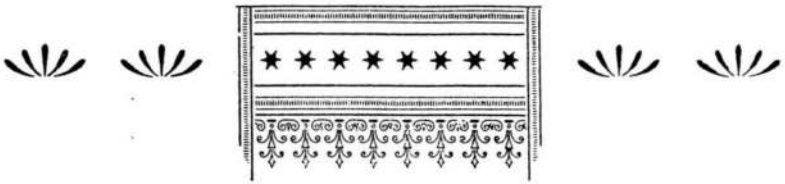
Mohedslägret, liksom de flesta regementsläger, t.ex. det bevarade lägret för I 13 "Rommehedslägret" utanför Borlänge, hade vid den aktuella tiden byggts ut och fått stor omfattning. Denna utbyggnad började emellertid först under 1800-talet, trots att de varit samlings- och övningsplatser för de indelta regementena alltsedan indelningsverkets införande 1682. Mohed fastställdes som lägerplats 1689. Utbyggnaden under 1800-talet berodde på större krav på gynnsamma förutsättningar vid de årliga "Regementsmötena" samt också för den mer omfattande utbildningsverksamheten för stamknektar och befäl. Dessutom tillkom denna tid utbildning av förstärkningen till de indelta kompanierna och regementet enligt den första värnpliktsförordningen, "BEVÄRINGSINRÄTTNINGEN" av 1812. Denna gällde dock endast de i åldern 21–25 år och med 12 dagars utbildningstid, dessutom med en hel del undantag. Efterhand togs emellertid alltfler ålderklasser i anspråk samt utökades tjänstgöringstiden, först till 14 dagar samt 1858 till 30, 1885 till 42 samt 1892 till 90 dagar. Både förläggningsbaracker, mässlokaler, förråd, stall, sjukstuga, vaktbyggnad, gymnastiksal och exercishus samt en hel del utbildningsanordningar tillkom. Länge skedde dock förläggning i tält samt svarade var och en för sin utspisning. Varje kompani uppförde så småningom enkla matsalar av bräder samt vartannat ett kokhus där maten lagades kollektivt. Utbildning och övningar genomfördes dock ännu länge under den varmare årstiden. Först efter att den allmänna värnpliktsförordningen fått verkan och de nämn-

da lägerhyddorna uppförts varmbonades också övriga fyra förläggningsbaracker. Även marketenteri, dessutom två stycken , samt samlingssal eller soldathem hade nu tillförts. Bättre utspisningsmöjligheter ordnades också. Lägret 1904 hade följaktligen mycket stor omfattning med förläggningskapacitet på uppemot 1.000 man.

Det är emot denna bakgrund som meddelandena 1904 skall ses. Intresset och insatsen för att åstadkomma goda möjligheter för de värnpliktiga var också betydande denna tid. Både enskilda personer liksom religiösa, nykterhets- och andra organisationer hade bland annat lyckats rycka upp svenska folket ur husbehovsbränningens och alkoholismens fördärv. Detta präglar även insatserna nu. Dessutom var regementspastorn en både målmedveten och intresserad person. Han stod även bakom soldathemmets och soldatkyrkans tillkomst på Kungsbäck några år senare. Inom regementet fanns också ett särskilt Nykterhetsförbund.

En av lägerhyddorna i Mohed byggda för de större vpl.kullarna enligt allmänna värnpliktens bestämmelser.

Några Meddelanden

angående

värksamheten å Mohed till de värnpliktiges andliga och sedliga vård under 1904 års möten.

Sedan år 1900 har å Mohed funnits en *Läsepaviljong* (Soldathem). Denna byggnad innehåller två stora skrif- och läsesalar samt biblioteksrum med plats för 100 man vid skrifning och läsning och har tillkommit genom frivilliga bidrag af intresserade personer inom länet samt öfverlemnats, med inventarier och bibliotek, såsom gåfva åt Helsinge Regemente. En utvidgning visade sig dock snart behöflig till följd af växande frekvens. Under 1904 uppfördes därför en *tillbyggnad,* hvarigenom utrymmet mer än fördubblats.

I hela läsepaviljongen finnes därför nu: *Ett biblioteksrum, 3 stora skrif- och läsesalar, expeditionsrum* med "postkontor", *en större samlingssal, ett serveringsrum* och ofvanför detta *ett kök,* med hiss till serveringsrummet.

Biblioteksrummet inrymmer *boksamlingen,* som för närvarande omfattar ungefär 250 band och är öppet för utlåning afgiftsfritt alla fritider.

Skrif- och läsesalarne äro inredda med nedfällbara pulpetskifvor längs väggarna samt stora bord midt i salarna. Bläck, pennor, läskpapper och skrifunderlägg finnes vid hvarje skrifplats. Två hundra man hafva platser att där samtidigt skrifva eller läsa.

I *expeditionsrummet* säljas skrifpapper, kuvert och frimärken; bref få inläggas i särskild "brefläda". Tvänne beväringsmän hafva som sin uteslutande uppgift att under regementspastorns öfverinseende sköta det hela.

Samlingssalen rymmer ungefär 200 man och användes vid föreläsningar, nykterhetsmöten, andaktsstunder, samkväm m. m. För sistnämnda tillfällen äro serveringsrummet och köket anordnade.

Väggarne mellan de olika salarne utgöras af stora skjutdörrar, så att lokalerna lätt kunna förstoras och minskas efter förhållandena. Samtliga lokaler äro ljusa, luftiga och verka hemtrefligt samt prydas dessutom af åtskilliga taflor. En kolossal oljemålning – ett rytterianfall under Magnus Stenbock – skänktes af "13 kompaniet" 1903. Ett ståtligt porträtt af H. M. Konungen är skänkt af Nykterhetsförbundets medlemmar m. fl.

Under vapenöfningstiden 1904 skrefvos och aflemnades i läsepaviljongens "postkontor" 13,665 bref.

Tidningar, fritt tillgängliga, funnos till ett antal af 24; länstidningarne i dubbla exemplar. De flesta tidningsredaktioner lemna sina tidningar gratis under mötestiden.

Biblioteket ökades under fjolåret med några tiotal band, däribland Z. Topelii verk, hvarjämte det som gåfva fick emottaga 25 inb. årg. af "Ny illustrerad tidning" m. m. af Häradshöfding Holm i Bollnäs. Som boksamlingen årligen behöfver kompletteras, äro gåfvor till densamma i penningar eller böcker mycket välkomna. Meddelanden härom kunna adresseras till Regementspastor I. Hultin, *Lingbo* eller Regementsexpeditionen, *Gefle.*

Värdefulla broschyrer hafva utdelats i rätt stor omfattning. Hvarje beväring har fått ett exemplar af *fältandaktsboken,* innehållande en del af Nya testamentet och Psaltaren jämte psalmer ur Svenska psalmboken. Den användes vid gudstjänsterna. Under regementsöfningarne fingo alla – 1800 man – Cecilia Milows utmärkta skrift: *Älskar du ditt fädernesland?* Vid midsommarfesten fick hvarje man *"Sveriges ungdoms" midsommarnummer.* Ett synnerligen prydligt häfte med godt innehåll.

Äfven detta sätt att tala till de ungas sinnen är viktigt, ty ogräs utsås ymnigt. Ströblad af mycket hätskt och lågsinnadt innehåll hafva prånglats ut bland ynglingarne, förutom slippriga bilder och osedlig litteratur.

Talrika *muntliga föredrag* hafva också hållits. I regel anordnas föredrag hvarje söndags eftermiddag i stället för exercis, som aldrig förekommer på sön- och helgdagar.

Som föreläsare fungerade bland andra: Fil. D:r Vejle, Professor Almkvist, Doktor Arpi, flere officerare, regementspastorn m. fl. Bland ämnen må nämnas: "Hvad hafva vi att försvara?"; "Nykterhets- och sedlighetsfrågan från medicinsk och etisk synpunkt"; "Vårt landtförsvar"; "Vårt sjöförsvar"; "D:r Barnardos kärleksverk bland Londons gatubarn"; "Det ryska förvisnings-

väsendet och fångarne i Sibirien"; "Några taflor ur Fänrik Ståls sägner"; "Den frivilliga skytteröreIsen"; "Allmän hälsovård"; "Manlighet" m. fl. De flesta belystes af scioptikonbilder.

Kvartettsång öfvades med verklig framgång. *En utmärkt fioltrio* med orgel och piano presterade mycket vacker musik. Med tillhjälp af några officerare och deras fruar anordnade dessa beväringsmän *en utmärkt konsert* i hvilken hela regementet fick deltaga under stor förtjusning och stormande bifall.

Regementsmusiken var under regementsöfningarne beordrad att hvar annan afton gifva friluftskonsert för manskapet.

Helsinge Regementes Nykterhetsförbund har sammankomst i regel 2 gånger i veckan med diskussioner, föreläsning, sång m. m. samt ibland samkväm. Under fjolåret förlamades arbetet rätt mycket af brist på lokal, medan den omnämnda tillbyggnaden uppfördes. Vid inskrifningsförrättningen inlägges i beväringsböckerna ett exemplar af förbundets stadgar. Servering af öl å Regementets lägerplats är från och med 1904 borttagen.

Sedan den nya samlingssalen blef färdig – den invigdes första söndagen under regementsöfningarne – höllos där *andaktsstunder* med predikan tre aftnar i veckan. De besöktes flitigt af ynglingarne.

Under fjolåret bildades sällskapet *De värnpliktiges vänner.* Dess syfte är som bekant att samla länets befolkning till deltagande i det från alla synpunkter betydelsefulla arbetet för dess unga söners andliga och sedliga väl under deras militära tjänstetid; dess uppgift är därvid att sammanföra de frivilliga krafterna med de officiela till godt och enigt samarbete. Under instundande sommarmöten torde sällskapet hufvudsakligen ägna sig åt den kristliga verksamheten jemte anordnandet af föreläsningar samt stödja nykterhetsförbundets verksamhet. Från åtskilliga församlingar hafva gåfvomedel influtit till sällskapets kassa, äfvenså behållningen från ett flertal fosterländska fäster för de nyinskrifne beväringsmännen.

Sällskapets styrelse utgöres af Öfverstelöjtnant Ch. D. Tottie, ordf., Prosten J. G. Ekelöf, v. ordf., Folkhögskoleföreståndaren B. G. Jonzon, Folkskoleinspektören D:r A. Norlander, Fabrikör G. A. Sjöström, Komminister D. Grankvist samt Regementets pastor såsom självskrifven ledamot, som för närvarande är sekreterare och kassör.

* * *

Af denna summariska redogörelse framgår att Hels. Regementes chef, öfverste von Krusenstjerna, med varm förståelse af ungdomens både frestelser och behof af vederkvickelse låtit alla goda medel, som kunna vara till stöd och verklig båtnad för de unge männen, komma till användning och därvid med sympati mottagit hjälp af frivilliga krafter, som velat i samförstånd och samarbete med honom och hans medhjälpare vid regementet, verka för samma höga mål:

De värnpliktiges fostran till sann gudsfruktan, ädel fosterlandskärlek, sedlighet och nykterhet.

Bidrag till den frivilliga verksamheten för ofvan angifna ändamål torde godhetsfullt lämnas till Regementspastor I. Hultin, *Lingbo*.

Läsesalongen eller "Soldathemmet" i Mohed 1904.

SÅ VAR DET . . .

Vid övergång från indelningsverkets förhållanden med regementsmöten under högsommaren till efterhand allt längre utbildningstid och med de större värnpliktskullarna, så krävdes andra åtgärder än tidigare inom här berörda områden. Regementspastorn med sina medhjälpare skulle också svara för personalvårdsfrågor vid sidan om de direkt kyrkliga frågorna. Kompanicheferna vid de indelta kompanierna hade tidigare i huvudsak fått svara även för dessa ärenden, särskilt när regementsmöten icke pågick och personalen vistades ute på sina respektive kompaniområden. Deras papparoll var välkänd. Denna fortsatte även nu och är väl inte helt obekant för dagens chefer. I början av seklet krävdes av anförda orsaker mer planlagda åtgärder samt fler och större lokaler för att skapa gynnsamma förutsättningar för de vpl.:s vistelse på lägerplatsen. Marketenteri fanns redan, men som framgår av meddelandena, hade också år 1900 en läsesal uppförts genom frivilliga bidrag. Den utökades dessutom under samma förutsättningar 1904. Därigenom fick lägret ett stort och fungerande "Soldathem". Bidragsgivarnas skäl kan förmodas ha varit att ge ungdomarna goda möjligheter till samling, andakt och diskussioner omkring det nyvaknade intresset för både religiösa- och nykterhetsfrågor samt kanske också allmänmänskliga frågor med flera. Som framgår motsvarades förhoppningarna från både regementsledning och bidragsgivare även av intresse från de vpl. Engagemanget var starkt. Men detta att komma till en lägerplats med tillgång till både tidningar och böcker samt med möjligheter till information och lärdom inom skilda områden väckte åtskilliga vpl. Utövning av sång och musik var också en tillgång för att inte tala om regementsmusikkårens bidrag till att förgylla vistelsen på lägerplatsen i de annars kanske något kärva förhållandena i tjänsten.

*

Seden med stora midsommarfester för tjänstgörande under sommaren skall inte heller förglömmas. Dessa kan nämligen också betraktas som en del i det sociala nätet och den kamratliga samvaron. Inför dessa ordnades stora midsommarstänger kring vilka huvudarrangemangen genomfördes. Efterhand kom också tivolin och gycklare samt djurtämjare och andra att få ansluta med sina föreställningar till festligheterna. På landsbygden talade man om att dessa fester bröt landsbygdens tristhet och allehanda. De drog också många anhöriga till både befäl, stamknektar och vpl. samt många ungdomar i övrigt till lägerplatsen. Ofta vandrade man flera mil till fots för att kunna delta. Regementsmusikkårens spel och konserter var förstås en viktig del i festligheterna. Sannolikt hade endast närboende omkring Mohed haft förmånen av att tidigare ha fått lyssna till en orkester av denna storlek, trots att vissa bruksorter och andra hade tillgång till en bruks- eller skarpskytteorkester.

Att alla aktiviteter på och omkring lägerplatsen, särskilt för de som var in-

Midsommarfest på Mohed.

kallade över sommarperioden, gav många och nya upplevelser för de flesta kan nog inte betvivlas.

... OCH SÅ HAR DET BLIVIT

Dagens förhållanden är helt annorlunda mot de vid sekelskiftet. De har naturligtvis stegvis förändrats. Åtskilligt är emellertid också ganska lika. Marketenteriets och soldathemmets nyttjanden har betydande likheter, trots att funktionerna är moderniserade samt att anordningar för spel och liknande har blivit flera. Biljardbord var kanske inte heller vanliga i dessa lokaler förr. Mycket gick ut på att fostra ungdomen den tiden. Pekpinnar är inte så vanliga numera. Sysselsättande åtgärder erfordras inte heller i dag för vpl., som stannat kvar i kasern över helgerna. Då finns som regel endast vakt- och beredskapspersonal kvar. Övriga, de har på kronans bekostnad rest hem redan fredag afton.

Den största skillnaden beror dock på det oerhörda utbudet i etermedia och möjligheterna att följa detta som en fritidssysselsättning. Särskilda TV-rum finns ju i marketenteriet, dessutom enklare sådana på kompanierna samt i soldathemmet. Som om detta inte var tillräckligt ges dessutom möjlighet att följa filmförevisningar i skolhuset utan kostnad varje vardagkväll. Lyssnande till radio måste likaså nämnas. I marketenteriet finns även en särskild möjlighet till musiklyssnande i en del av biblioteket.

Utövande av idrottslig verksamhet ges också goda möjligheter, både inom- och utomhus. Särskild styrketräningslokal finns i marketenterikällaren. Denna nyttjas flitigt och uppskattas särskilt. Intill denna finns även en luftskyttehall. Där ordnar regementets skytteförening luftvapenskytte för vpl under vinterhalvåret, måndag- och onsdagkvällar. Många utnyttjar även denna möjlighet. Dessutom kan både gymnastiksal och exercishus erbjuda möjligheter till utövning av gymnastik, tennis och bordtennis liksom den populära grenen innebandy. För utomhusidrotter kan träning även ske numera under den mörka delen av dygnet i elljusspåret.

Utbudet utanför regementet är också betydande i många grenar, inte minst beträffande ishockey, men även andra grenar, t.ex. bandy och hockey-bockey.

Intresset för teoretiska fritidsstudier är kanske inte så omfattande i dag och ordnas därför inte i någon större omfattning på regementet. Utbudet ute i samhället är dock betydande under vinterhalvåret och där detta intresse kan tillgodoses. Soldathemmet ger också möjligheter till enskilda och ostörda studier på övervåningen. Nyttjande av soldathemmet och soldatkyrkan borde vara mer omfattande än det är för vpl. Detta störs kanske till del av att hemmet delvis nyttjas av Heliga Trefaldighets församling under dagtid. Att soldatkyrkan också används av församlingen i den kyrkliga verksamheten är sannolikt enbart en fördel för kyrkan som sådan. För intresserade vpl. är det i varje fall så.

För värnpliktiga i början av seklet var det säkerligen en positiv upplevelse att komma till en plats med utbud av aktiviteter att kunna delta i eller i varje fall kunna få del av. Dessutom kunde de följa dagens händelser genom tillgängliga tidningar samt på annat sätt kunna ta del av vad litteratur hade att ge. Musikupplevelserna kanske också uppskattades särskilt. Dagens värnpliktiga är däremot så vana med ett stort utbud samt att anordningar av allehanda slag finns tillgängliga, så att detta betraktas som en självklarhet. Mer skulle naturligtvis också kunna göras. Ekonomin ger dock inte sådana möjligheter nu. Det tillgängliga synes emellertid uppskattas. Engagemanget var sannolikt också djupare förr för att ge de vpl något positivt under sin vpl-tjänstgöring. I dag kanske detta inte erfordras, men skulle nog trots allt uppskattas.

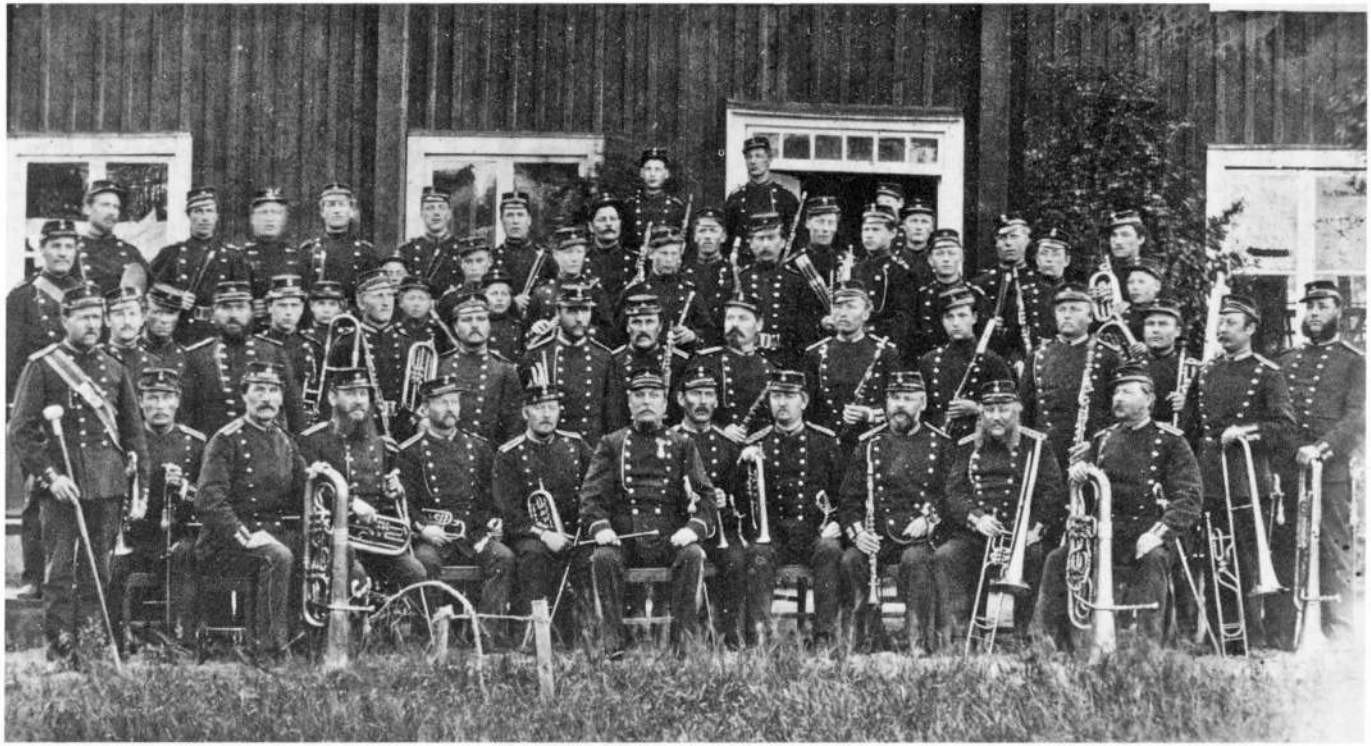
Erik Persson

COPY CONSULT

- KOPIERING **Panasonic** ***mita*** **Canon**
- DATORER, DATATILLBEHÖR
- PLOCKMATIC POST-, DATA- o. EFTERBEHANDLING
- SKRIV- o. RÄKNEMASKINER
- KONFERENS- och KONTORSMÖBLER

FÖRSÄLJNING OCH SERVICEKONTOR

GÄVLE	**BOLLNÄS**	**UPPSALA**
Kryddstigen 8	Industrigatan 14	Björkgatan 4
026-10 52 90	**0278-103 30**	**018-13 94 35**

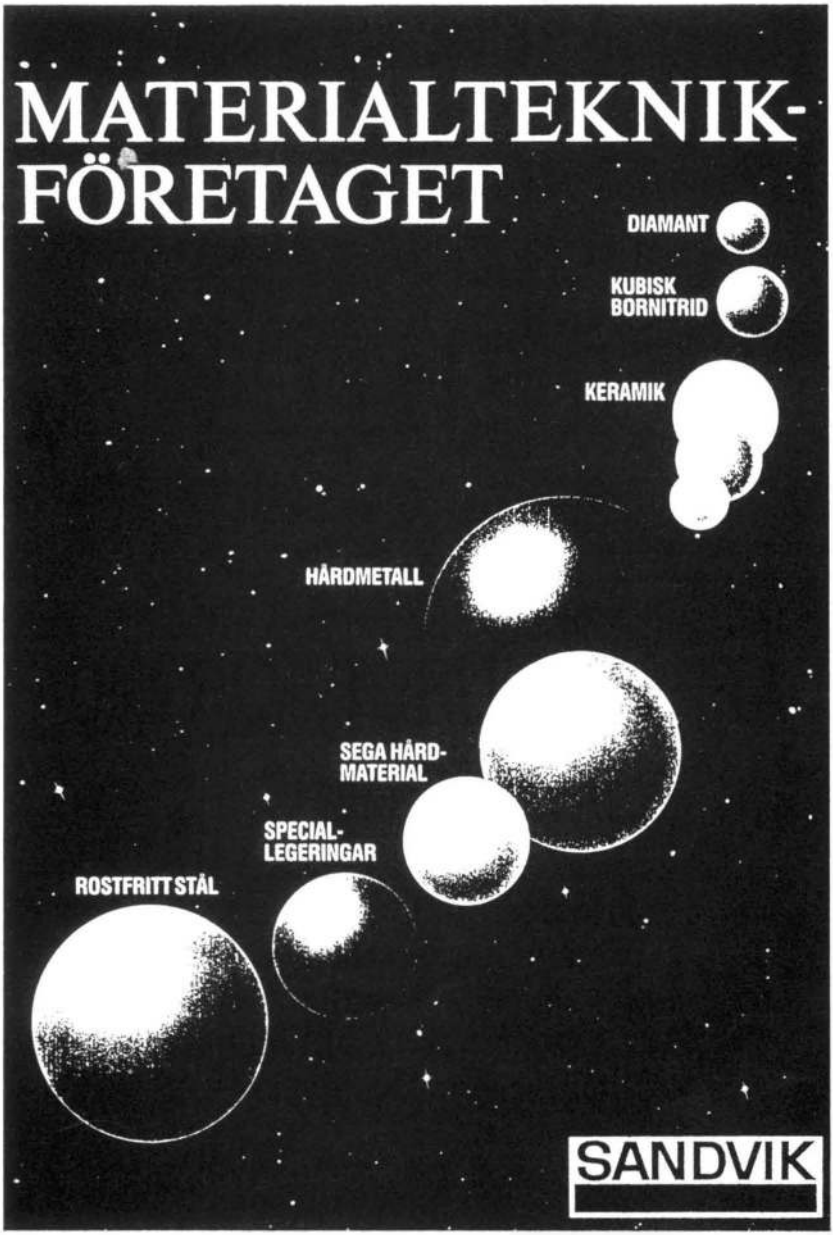
Helsinge Regementes musikkår från tiden i Mohed, någon gång i slutet av 1800-talet. Några av medlemmarna var sannolikt med och förgyllde tiden på lägret även år 1904. En av medlemmarna i Hemvärnets- och Bomhus musikkår i Gävle, Lars-Erik Landin, hade en anhörig i kåren denna tid och har tillhandahållit bilden. Som synes har kåren åtskilliga medlemmar, hela 55 musiker och musikelever.

VI SES PÅ FLANÖR
AFFÄRSHUSET FÖR DIG

20 välsorterade butiker med personlig service hälsar Dig välkommen till vackra Gävle ...
Du kan parkera i vårt P-hus, äta en bit på restaurangen eller ta en kopp kaffe i Cafeterian.
Film, kameror och andra semesterattribut hittar Du hos oss. Vi ses ...

Öppet: vard. 09.30–18.00
Lörd. 09.30–15.00

MATERIALTEKNIK-
FÖRETAGET
DIAMANT
KUBISK
BORNITRID
KERAMIK
HÅRDMETALL
SEGA HÅRD-
MATERIAL
SPECIAL-
LEGERINGAR
ROSTFRITT STÅL
SANDVIK

FÖRSVARSATTACHÉ I VÄST UNDER DET KALLA KRIGETS DAGAR

Några minnesbilder

För ett drygt decennium sedan hade nedtecknaren av dessa rader äran och nöjet medverka i denna tidskrift. I 1980/81 års utgåva av "Bocken" skildrade han några personliga upplevelser allt ifrån 1930-talets "lönlösa" fänriksår på Fältjägarna fram till den gamle Hälsingeveteranens fundersamma återblick på sin aktiva tjänstetid.

Här föreliggande framställning avhandlar ett helt annat ämne. När författaren den 1 april 1960 för första gången i sitt liv satte sin fot på Kungsbäck, kom han direkt från en fyraårig tjänstgöring som försvarsattaché vid de svenska beskickningarna i Paris (stationeringsort) och Bern (sidoackreditering). Inom Kamratföreningens livaktiga "filial", I14S, har i tur och ordning översten Karl Forsberg och översten 1 gr Leif Fransson – båda tidigare tjänstgörande vid Hälsingarna – kåserat om sina försvarsattachéperioder – i Oslo respektive f.d. Östberlin (DDR). Och sedan snart ett år befinner sig vår förre regementschef, översten 1 gr Karl-Evert Englund, i motsvarande tjänst vid vår ambassad i Moskva. Inom hälsingekretsar är ämnet som sådant sålunda i viss mån "på tapeten".

För 35 år sedan hade ingen i väst hört ett knyst om vare sig glasnost eller perestrojka i Sovjetunionen, än mindre kunde man ens långsiktigt ana detta superimperiums framtida sönderfall. Tvärtom, det kalla krigets vindar blåste snålare än kanske någonsin, något som författaren från sin observatörsplats i Paris nogsamt skulle komma att bli vittne till.

En grundlig och historiskt följdriktig redovisning av de fyra åren i Frankrike och Schweiz skulle kräva en hel bok, ganska tjock. Begränsning är en svår konst. Efter noggrant övervägande väljer författaren – i förhoppning om att inom begränsat utrymme hinna beröra så många områden som möjligt – en sorts telegramstil, tempus "presens historium", form delvis kåserande, allt nedtecknat efterhand som minnesbilderna tränger sig fram. Och i förhoppning om att läsaren har överseende med framställningens ovedersägliga luckor och brister.

*

1956. Början av mars. Nord-expressen från Stockholm C behöver ett och ett halvt dygn för att nå Paris. Routen går över Själland, Fyen, Jylland, Hamburg och Köln. På färjan över Stora Bält (Korsör-Nyborg) har författaren god tid att fundera över strukturen på det land som skall bli hans huvudsakliga arbetsuppgift. Några av Frankrikes tidigare engagemang bortom haven har nyligen avvecklats. Den långvariga och uppslitande konflikten i Vietnam hade upphört i och med nederlaget 1954 vid Diên Biên Phu. Vietnams oberoende hade erkänts. (Den minnesgode torde erinra sig att året 1962 skulle USA "ta över" detta krig). I Nordafrika erkänner Frankrike just i dessa dagar – den 2 respektive 30 mars 1956 – de tidigare protektoraten Marockos och Tunisiens självständighet. Återstår det stora problemet Algeriet, som med sina nio departement enligt fransmännen utgör en integrerande del av den franska nationen men som alltsedan 1954, då den politiska motståndsrörelsen F.L.N., stödd av den militära A.L.N. bildades, binder mer och mer av trupp från moderlandet. – Alltsedan 1945 är det den IV. Republiken som gäller. Republikens president är René Coty. Regerande premiärminister är socialisten Guy Mollet. Algeriet bereder den politiska och den militära ledningen stora bekymmer.

*

Till Köln anländer Nordexpressen sent om aftonen. Författaren gör här 24 timmars reseuppehåll i syfte att med sin kollega vid beskickningen i Bonn, översten Carl Henrik Wrede, utbyta tankar om de nuvarande relationerna mellan Förbundsrepubliken och Frankrike. Dessa har utvecklats i allt gynnsammare riktning. Det tidigare "Dienststelle Blank" har blivit Verteidigungsministerium, Wrede kan ändra sin titel från ambassadråd till militärattaché och tyskarna är i färd med att sända egna försvarsattachéer till Paris. I Bonn medhinns även en pratstund med den svenske ambassadören Ragnar Kumlin, som om några veckor skall bli författarens chef i Paris.

Tidigt nästa morgon väcks författaren av den i kaffebrunt uniformerade sovvagnskonduktören, som serverar den underbara franska "premier Séjeûner". Vi befinner oss i Meuse-dalen, söder om belgiska Liége. På den östra sidan av floden tycker man sig ana Ardennernas västliga utposter. Vid den namnkunniga staden Namur lämnar järnvägen Meuse-dalen för att i stället följa dess tillflöde Sambre. Efter industristaden Charleroi nås franska gränsen i ingenmansland mellan belgiska Erquelinnes och franska Jeumont. Väl inne i "la Douce France" passerar tåget i tur och ordning Maubeuge – alltjämt vid floden Sambre – och Saint–Quentin, där vi på en bro åker över Somme. Så når vi ytterligare en från de båda världskrigen välkänd flod, Oise, där tåget gör uppehåll vid staden Compiégne, i vars närliggande stora skogsområde den beryktade järnvägsvagnen från stilleståndet den 11 november 1918 står uppställd, efter 2 .vkr dock i "kopia". Någon timmes färd kvar till Paris och vi skymtar den gamla gotiska f.d. katedralen i Senlis, från vars torn man under 1. vkr hade kunnat ana tyskarnas frontlinje, då denna befann sig som närmast den franska huvudstaden.

För författaren är såväl Compiègne som Senlis redan väl kända. Båda städerna hade för honom utgjort intressanta utflyktsmål ca två decennier tidigare, då han under åtta månader 1937–38 tjänstgjort som biträdande militärattaché vid den beskickning, där han nu skall träda i tjänst som ordinarie dito. Sedan dess har gett femårigt världskrig och ytterligare ett antal år förflutit. Författaren upplever det som om han samtidigt ger sin i det kända och det okända. Men han är vid gott mod. Han tycker sig väl ha underhållit och t.o.m. förbättrat de franska språkkunskaperna, han är väl "påläst" och i fickan har han en planritning över den lägenhet, som under några år framåt skall bli familjens Parisiska hem. – Nordexpressens bromsar gnisslar och gnäller när Gare du Nord långt inne i världsstaden nås. Resan är slut – men en ny, lång och innehållsrik resa tar vid.

*

Den svenska ambassaden ligger på samma plats som tjugu år tidigare. I hörnet 58, Avenue Marceau och 25, rue de Bassano, centralt läge nära Triumfbågen och Avenue des Champs Elysées. Ambassadören Karl Ivan Westman som i likhet med den officer, som författaren skall avlösa, översten Ernst Jakobsson, den 1 april skall gå i pension, tar vänligt emot och redogör för rutinerna vid ambassaden.

Under installationsmånaden mars skall mycket medhinnas. Personlig introduktionsuppvaktning i Frankrikes försvarsstab och samtliga tre försvarsgrensstaber. Formella visiter hos de nordiska ländernas och de västliga stormakternas Parisambassader. Geografiskt lärorik järnvägsresa Dijongränsstaden Pontarlier till Bern, där författaren skall avlösa pensionsavgående översten Erik Grahl. Författarens första besök i alplandet. Ambassadör i Bern är Torsten Hammarström, liksom Westman i Paris gammal ungkarl. Introduk-

tion på försvarsdepartementet och några militära stabsorgan. Med hänsyn till att Schweiz håller en "heltidsanställd" militärattaché vid sin beskickning i Stockholm är landets militära representanter nog inte helt tillfreds med den nya ordningen. En utmaning för nykomlingen att på sikt försöka återställa förtroendet!

*

Åter i Paris. Ett par personliga jobsposter överraskar, triviala men delvis frustrerande. Dels har företrädaren i ämbetet plötsligt bestämt sig för att bo kvar i Paris. På ouppklarat sätt lyckas han privatisera "tjänstebostaden", som gått i arv från tidigare militärattachéer. Dels angrips nykomlingen av en plågsam tandinfektion, som lyckligtvis – utan sjukdag – kräver två månaders "reparation". I dubbel bemärkelse gäller nu att bita ihop tänderna. Ambassaden beslutar att i kanslibyggnaden rusta upp en tidigare använd vindslägenhet för den redan anlända familjen. Efter lång hotellvistelse kommer bohag och familj äntligen på plats och de tre tonårsbarnen sätts i den Svenska skolan.

Prins Georg av Danmark, Doyen för försvarsattachékåren i Paris, och förf.

Året 1956 finns i Paris 78 utländska beskickningar, därav 62 ambassader. Antalet försvarsattachéer inkl biträden är noga räknat 112 st, varav Förenta staterna ensamt har 25. Sovjetunionen har sju. Doyen, titel som innehas av den försvarsattaché som tjänstgjort längst på platsen, är Prins Georg av Danmark, som har överstelöjtnants grad. I likhet med författaren och några andra kollegor är Prins Georg även sidoackrediterad i Schweiz.

I grupper om 15 à 20 inbjuds dessa attachéer, mestadels de ordinarie, generöst till studiebesök vid förband, skolor och andra institutioner, även industriföretag. D.v.s. Östblockets officerare är mycket sällan representerade, detta med hänsyn till gällande reciprocitet till förhållandena i Moskva och övriga huvudstäder inom Warschavapaktsländerna. Författaren erinrar sig att det första besöket gäller motsvarigheten till vår krigsskola på Karlberg. Järnvägsresa 35 mil västerut till Rennes i Bretagne, därefter biltransport sydväst ut till Coëtguidan på den bretagnska högplatån. Den traditionsrika Saint-Cyr-skolan nära Versailles hade bombats 1940 och 1944 och dess förflyttning till Coëtquidan 1946 innebar många fördelar, främst tillgång til vidsträckta strids- och skjutfält.

Här följer ett urval av övriga utflyktsmål:

Montargis, stad vid floden Loing, 10 mil sydöst om Paris. Välorganiserad "Ecole d´application des transmissions", d.v.s. signaltruppskola – **Pau**, underbart belägen i provinsen Béarn, norr om västra Pyrenéerna, Bernadottarnas och d´Artagnan´s hemprovins. "Ecole des troupes aéroportées", en motsvarighet till vår Fallskärmsjägarskola i Karlsborg, men i betydligt större format. Uppvisning i luftlandsättning. Besökarnas "tuffe" israeliske kollega anhåller att få hoppa med eleverna. Bifalles! Givetvis är han redan fullärd i "branschen". – **Farbes,** industristad 3 mil öster om Pau. Där tillverkas de av Sverige beställda 155 mm haubitserna och Bofors håller en kontrollofficer, som får tjänstebesök av författaren. – **Saumur,** vid Loire, 30 mil sydväst om Paris, där vi studerar "l´Ecole d´application de l´arme blindée – cavalerie", d.v.s. pansartruppskolan samt den klassiska "Ecole nationale d´équitation" med dess världsberömda dressyrryttare. Den svenske majoren och olympiska mästaren Henri S:t Cyr tränar f.ö. här med egen häst.– Slutligen **Chamonix,** i dalgången norr om Mont-Blanc, som med sitt alpinist- och vintersportcenter är av starkt intresse för en f.d. fältjägare, sedermera hälsinge. – Det allt överskuggande intresset koncentreras emellertid på förhållandena i Algeriet. Studiebesöken här med iakttagelser av även den militärpolitiska utvecklingen redovisas, samlade, senare i framställningen.

*

I maj 1956 överlämnar ambassadör Kumlin, åtföljd av ambassadrådet Göran Ryding och författaren sina kreditivbrev till President Coty i Elysée-palatset. Den 14 juli upplever ambassadören och militärattachén för första

gången från hedersläktaren den stora militärparaden på Champs-Elysées, varefter följer mottagning i presidentpalatset. Manifestationen kommer att återupplevas tre år i följd, därav de två sista under en ny president, generalen Charles de Gaulle.

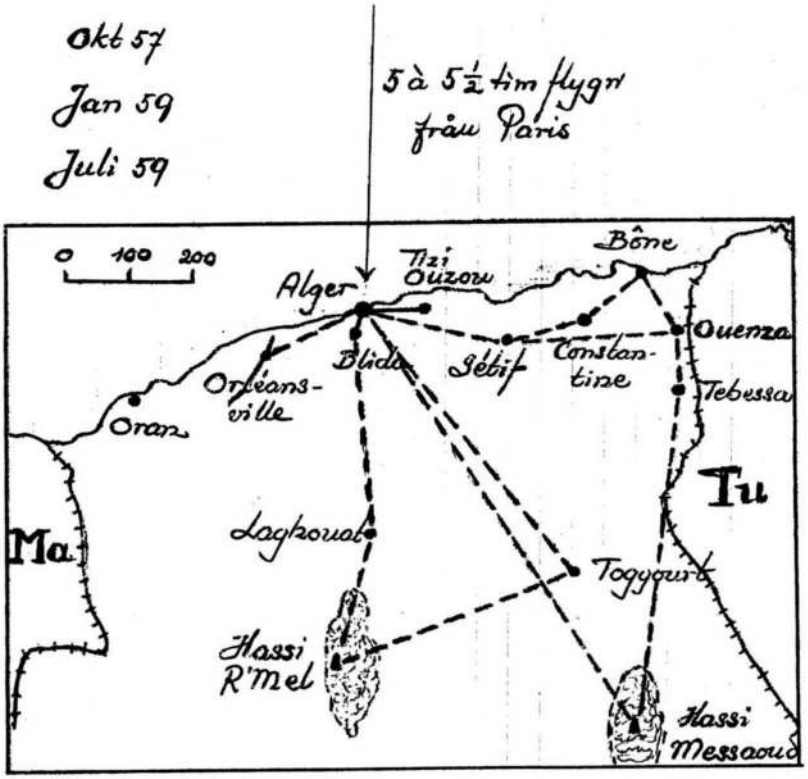
Senare delen av oktober 1956. Det mullrar i Ungern och kring Suezkanalen. Efter studentupplopp i Budapest störtar folkmassan på kvällen den 23 oktober den 7 m höga Stalin-statyn. Det ungerska upproret har börjat. Men den 4 november anfaller 1 000 sovjetiska stridsvagnar Budapest och den 11 är upproret krossat. – Sedan president Nasser nationaliserat Suez-kanalen anfaller israeliska trupper den 29 oktober egyptiska ställningar i Sinai. Två dagar senare angrips Egypten av franskt och brittiskt flyg. Port Said intages den 5 november, men redan 7. inställer Frankrike och Storbritannien på FN:s begäran krigshandlingarna.

På Sovjetunionen biter inga FN-resolutioner och i Paris når hatet mot inkräktarna, som krossat den ungerska frihetsdrömmen, oanade höjder. Mitt i denna hätska stämning firar Sovjetunionen i början av november sin oktoberrevolution. Ambassadören Vinogradov inbjuder till sedvanlig mottagning i ambassadpalatset på Rue de Grenelle. Från svensk sida är ambassadör Kumlin och författaren bjudna, båda med fruar. Sedan UD i Stockholm tillfrågats, bestäms att endast militärattachén med hustru skall representera. Detta skall av värdnationen uppfattas som en politisk markering. Författaren, som motvilligt finner sig i sitt öde, bestämmer sig för en "personlig" markering: smoking i stället för militär högtidsdräkt. Dubbla poliskedjor, förstärkta med brandmän ("sapeurs-pompiers", som i Frankrike utgör en militär organisation), omger Sovjet-ambassaden och de inbjudna slussas igenom mot uppvisande av inbjudningskort. I ambassadens stora entréhall anmodas gästerna av två härolder att placera kortet på ett anvisat bord. Längre in i hallen råkar i rätt ögonblick en servitör tappa en bricka full med glas. Buller och brak, de båda "kontrollanterna" vänder sig häftigt mot "olycksplatsen" och inbjudningskortet hamnar diskret åter i författarens ficka. En lycklig tilldragelse! Författaren slipper att återfinna sitt namn i nästa dags utgåva av kommunistorganet "l´Humanité", som presenterar en lista över alla som hörsammat inbjudan. Efter evenemanget känns det befriande att åter slukas upp av den Parisiska folkmassa, som ilsket blänger på misstänkta ambassadgäster.

*

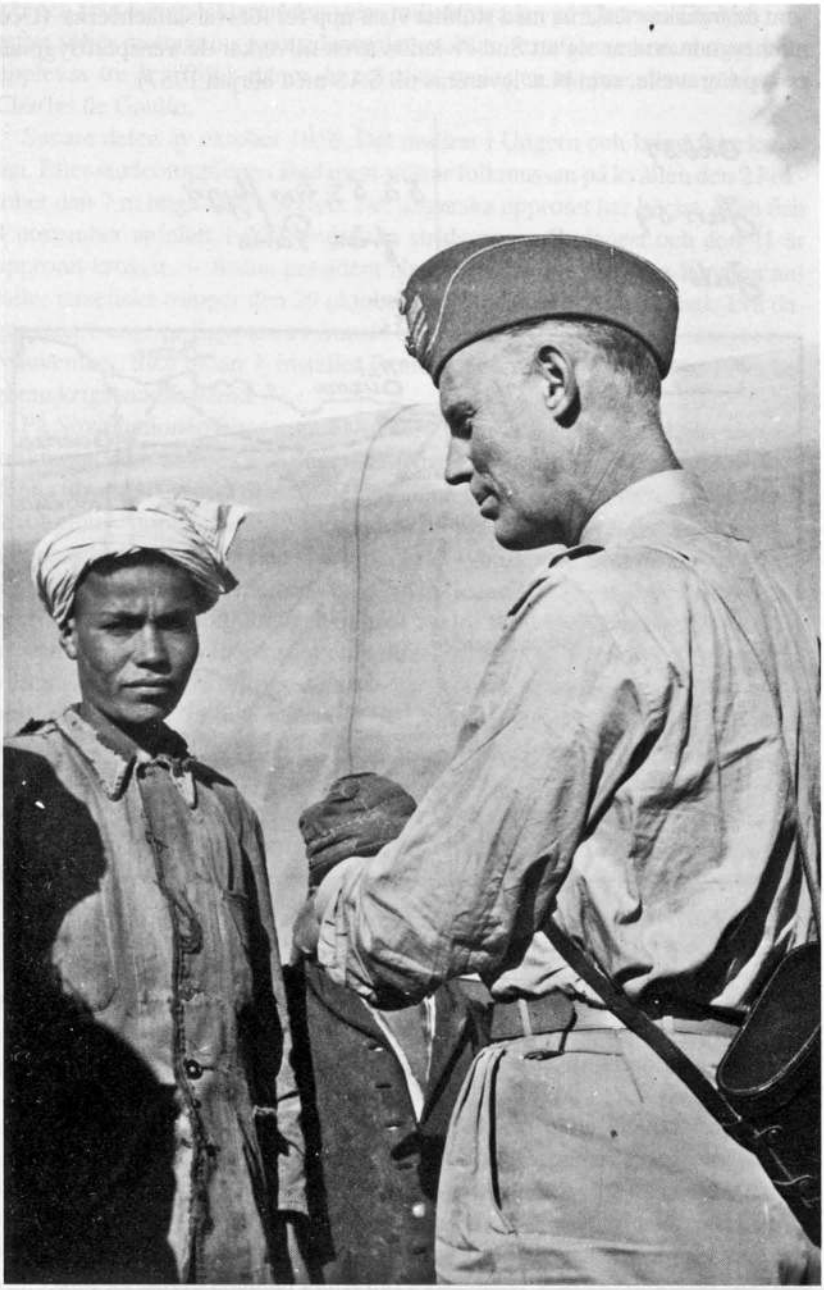
Under sina fyra Parisår inbjuds författaren tre gånger till besök i Algeriet, detta land som vårvintern 1992 ånyo är högaktuellt. Det första besöket i oktober 1957, de två senare – efter general de Gauelles makttillträde – i januari respektive juli 1959. Avfärd sker varje gång från den militära flygbasen Vélizy-Villacoublay, halvannan mil sydväst om Paris. Vid flygning non-stop tar resan 5 à 5 1/2 timme. Vid något tillfälle görs mellanlandning vid Marseille´s stora flygplats Marignane, där Sud-Aviation har en stor helikopterindustri,

som de franska värdarna med stolthet visar upp för försvarsattachéerna. (Den minnesgode erinrar sig att Sud-Aviation även tillverkar de transportflygplan av typ Caravelle, som bl.a. levereras till SAS med början 1957).

Förf. reserouter under besök i Algeriet åren 1957 och 1959.

Alger. – Hôtel Saint-Georges i elegant orientalisk stil, något erinrande om Kairos berömda Shepheard, är vid varje besök studiegruppens högkvarter. I det franska militärhögkvarteret tar ÖB, generalen Raoul Salan, emot och lämnar sin syn på läget i Algeriet. Under fransk militär ledning besöks den s.k. "Casbahn" i huvudstaden. (Casbah är i Nordafrika den arabiska benämningen på en chefs citadell eller palats jämte omgivande kvarter). Invånarna i denna avskärmade stadsdel möter besökarna med helt likgiltiga blickar när dessa i samlad trupp klättrar upp för de trånga gränderna. De tycks vara vana vid likartade delegationsbesök. – Våra värdar visar också gärna upp väl fungerande sjukhus, skolor m.m., bl.a. i den väster om Alger belägna staden Orléansville (nuv. El-Asnam), som ännu bär tydliga spår efter 1954 års svåra jordbävning. – Bussresa till staden Tizi-Ouzou i det bergiga Stor-Kabylien. Under den 90

I Orleansville-området. Författaren samtalar med några invånare framför en sjukvårdsbuss.

km långa färden observeras franska posteringar utplacerade på presumtiva eldöverfallsställen nära vägen. Inga risker får tas, i synnerhet inte när bussen med de internationella besökarna strävar fram i området.

Under ett av studiebesöken gör gästdelegatinen per flyg utflykt till oljekällan (centre pétrolier) Hassi-Messaoud samt den kombinerade olje- och naturgaskällan Hassi-R`mel, båda belägna i algeriska Sahara, den förstnämnda ca 60 svenska mil söderut från Medelhavskusten. Här råder en bedövande hetta och vi hyser medlidande med alla franska tekniker som arbetar i detta klimat. Besökarnas vätskeintag för att släcka törsten är enormt. Anläggningarna bevakas noga mot eventuella gerillaattacker från F.L.N. Säkerheten ombesörjes av franska främlingslegionärer, som just här i stor utsträckning tycks vara rekryterade av västtyskar. Till sin oförställda förvåning kan vår nyanlände västtyske kollega använda sitt eget modersmål, varhelst han stöter ihop med representanter för "la Légion Etrangére". – Återfärden mot Alger sker till en början längs gränsen till Tunisien, i vilket land F.L.N. 1959 har 20 utbildade bataljoner samt ytterligare 10 under organistion. För att hindra dessa från överskridande av gränserna till Algeriet har fransmännen byggt en 250 km lång svårgenomtränglig hinderlinje som börjar vid kusten öster om staden Bône. Vi flyger över detta hinder i hela dess sträckning. När man betraktar denna jättelika spärranordning och samtidigt vet att Frankrike i Algeriet opererar med sexton divisioner (380 000 man), får man sig en tankeställare beträffande kostnaderna för bibehållande av "l´Algérie Francaise".

I regel avslutas besöken i Algeriet med att försvarsattachéerna nedlägger en krans vid Alger´s "Monument aux Morts". Härvid paraderar också ett franskt hederskompani. Före återresan till Paris kan en avslutningsmottagning äga rum i general Salan´s högkvarter. – När det gäller bevarande av traditioner och militär ceremoniel är fransmännen i sanning mästerliga.

Händelserna i Algeriet har ett kontinuerligt inflytande på den politiska utvecklingen i moderlandet, där regeringsinnehavet ständigt växlar. En massaker i en algerisk by i början av juni 1957 har kostat 303 personer livet och den 16 i samma månad igångsätter den franska armén en storoffensiv mot befrielserörelsen F.L.N. Krigskostnaderna ökar och i augusti 1957 devalveras francen med 20 procent. – Den 1 september förföljer franska förband algeriska motståndsmän in på tunisiskt territorium, varvid fem tunisier dödas.

Nu är vi framme vid året 1958 – ett i sanning omvälvande år i Frankrikes efterkrigshistoria. – **Sakhiet Sidi Youssef** är namnet på en tunisisk by nära gränsen till Algeriet. Den 8 februari bombar 25 franska stridsplan denna by i en s.k. vedergällningsaktion. 79 personer dödas, 130 skadas, samtliga är civilpersoner. Stor internationell förbittring mot Frankrike. Som en markering tar privatpersonen general de Gaulle emot den avgående tunisiske ambassadören för ett samtal. Och i Paris hålls demonstrationer mot kriget i Algeriet. – Månaden maj blir händelserik. Efter en vedergällningsaktion av F.L.N. i Al-

Förf. och hans västtyske kollega har just nedlagt en krans på "le Monument aux Morts" i Alger.

geriet blir fransmännen skakade och i Alger bildas en "kommitté för den allmänna säkerheten". Initiativtagare är fallskärmsgeneralen Jacques Massu och även ÖB, generalen Salan, ansluter sig. Ännu en ny regering (nr 24 efter krigsslutet) bildas den 13 maj i Frankrike och regeringschefen Pierre Pflimlin utlovar fria val i Algeriet. Då vänder sig kuppmakarna i Alger direkt till general de Gaulle för att bringa ordning i det politiska kaoset. – Den 17 maj utlyser regeringen undantagstillstånd i hela Frankrike. – I Paris känner vi alla oro i avvaktan på vad som skall hända. Var står de franska officerarna i moderlandet? – Skall det bli inbördeskrig? – Den 29 maj får de Gaulle i uppdrag av president René Coty att bilda regering, vilket väcker glädje hos fransmännen i Algeriet. De Gaulle låter utarbeta en ny författning, som skall antas i omröstning av folket, ej av nationalförsamlingen. Den 1 juni får generalen extraordinära befogenheter och nationalförsamlingen ajourneras i sex

månader. – Den 4 juni besöker de Gaulle Algeriet. De högerradikala medlemmarna av "säkerhetskommittén" hälsar honom med jubel, de får beröm för sin patriotism men anmodas av de Gaulle att följa regeringens direktiv. Han avvisar alla radikalernas tankar på en egen ny regim och dessas första entusiasm avtar snart. – Den 28 september antas den nya författningen med stor majoritet av det franska folket och den 21 december väljes Charles de Gaulle med 78,5 procent av 80 000 elektorsröster till Frankrikes nya president. – Han installeras i ämbetet den 8 januari 1959 och en högerregering under Michel Debré bildas. – Den V. Republiken har inletts. Den kännetecknas av en stark presidentmakt.

*

Den bittra konflikten mellan förespråkare för och motståndare till Algeriets självständighet består emellertid i månader och år. – Den 22 april 1961 gör fyra kända generaler, som motsätter sig de Gaulles politik, en kupp i Algeriet: Raoul **Salan,** ÖB i Algeriet, Maurice **Challe,** f.d. ÖB för NATOS:s styrkor i Centraleuropa (Shape), Edmond **Jouhaud,** f.d. chef för franska flygvapnet samt André **Zeller,** f.d. chef för franska armén. Tre dagar senare har kuppen misslyckats. Challe och Zeller underställer sig de franska myndigheterna. De döms den 31 maj 1961 till vardera 15 års fängelse. Salan, två andra generaler och fem överstar – alla delaktiga i kuppen – döms den 11 juli samma år till döden i sin frånvaro.

(Randanmärkning 1: Vid denna tidpunkt har författaren för sexton månader sedan överlämnat försvarsattachéansvaret till sin efterträdare, överste Ebbe Gyllenstierna, och lika länge tjänstgjort vid Hälsinge regemente).

(Randanmärkning 2: Och när Frankrike och algeriska F.L.N. äntligen, den 18 mars 1962, sluter vapenstillestånd i den franska staden Evian vid södra stranden av Genéve-sjön, har författaren redan hunnit lämna Kungsbäck för en ny befattning vid Sveriges FN-ambassad i New York).

När skottsalvorna äntligen tystnat i det bergiga Algeriet, har 12 000 franska soldater och 2 600 man ur de s.k. hjälptrupperna stupat. Ytterligare 6 000 har omkommit genom olyckshändelser. – Författaren erinrar sig många samtal i Paris med franska officerare. De är i stort sett uppdelade i två läger. Det ena lägret frågar sig varför man helt förgäves låtit sina söner stupa för "l´Algérie Française"! – Å den anda sidan skall man betänka att algerierna, för sin rätt till självbestämmande, beräknas ha förlorat över 140 000 man.

Frankrike – "la douce France" – är ett ljuvligt land (geografiskt, historiskt och kulturellt) och Paris är en underbar stad (arkitektoniskt, monumentalt storslaget med bl.a sköna parker och kulturellt: opera, teater och muséer. Dessa kännetecknande faktorer lockar året runt mängder av turister, inte minst svenska. – Teknologiskt står Frankrike mycket högt; i fråga om innovationer är man icke sällan långt före sin tid. Detta attraherar många studiedelegationer, även från Sverige.

Det är en omöjlighet att här redovisa den mångfald av studiegrupper eller enskilda som under författarens fyra tjänstgöringsår besöker Frankrike – och även Schweiz för den delen! – och vilkas besök har att förberedas och i regel övervaras av försvarsattachén. Inte minst nödvändiggör tolkningsuppgiften den senares närvaro. Här endast ett axplock av exempel.

Helikopterärende. Dåvarande kommendören Gunnar Fogelberg i spetsen för några militära experter besöker Paris m.m. för studium av Sud-Aviation´s helikoptertyp Alouette II. I sammanhanget provflyger vi helikoptern över delar av Paris med förstäder. Detta i sig en upplevelse. Studierna förläggs även till tidigare nämnda Marignane utanför Marseille och resulterar i beställningar för svenska försvarets räkning.

Stridsvagnsärende. Den svenske pansarinspektören, dåvarande översten Malcolm Murray, åtföljd av konstruktören Sven Berge m.fl., besöker i samband med studier för projektet "Stridsvagn S" DEFA i Parisförorten Saint-Cloud, en motsvarighet till vår egen dåvarande Armétygförvaltning (KATF). Den franske chefen, generalen Carougeaw, är synnerligen positivt inställd. Besöket bekräftar lärdomen att om man vill nå ett visst syfte, skall man också vara beredd att ge något utbyte. Ett i alla avseenden minnesvärt besök.

Intendenturmaterialärende. Generalintendent, generalmajoren Hilding Kring, besöker Parisområdet m.m för studium av intresseväckande fransk materiel. Besöket är givande, men allmän munterhet uppstår när den svenske gästen tillfrågas om svensk anskaffning av tankfordon konstruerade för utportionering av vin – rött eller vitt – på olika förbandsnivåer/reg, bat, komp, plut etc/.

De stora flygsalongerna på Le Bourget´s flygplats nordöst om Paris väcker allt större intresse. Fr.o.m. sommaren 1956 får vår ambassad förstärkning med en flygattaché, som tar hand om bl.a. detta ärende. Den förste på posten är flygöversten Artur Falk, som närmast kommer från London. Vid sin pensionsavgång 1959 avlöses han av flygöversten Frank Cervell. Genom detta arrangemang får författaren möjlighet att ägna mer tid åt bl.a. Schweiz och den alltmer dramatiska utvecklingn i Algeriet.

Ett flertal internationella tävlingar med svenskt deltagande anordnas i Frankrike. Här kan bl.a. nämnas en stor militär femkampstävlan som genomförs i närheten av Cannes och Cap d´Antibes vid Medelhavet. Generalmajoren Viking Tamm är svensk delegationschef och det svenska laget når en framskjutande placering. – Svenska ryttare med bl.a. dåvande löjtnanten Anders Gernandt deltar i tävlingar i Parisområdet. Författaren erinrar sig hurusom han själv och hans hustru i sammanhanget med kort varsel anmodas arrangera en stor mottagning i hemmet för såväl samtliga tävlande svenskar som några arrangörer. Eftersom beredskapen i köket rutinmässigt är hög (skicklig norrländsk kokfru), innebär detta inga problem.

Svenska försvars- och militärhögskolekurser "tangerar" nästan alltid Paris

i samband med studiebesök vid invasionskusten i norr. – Mera stadigvarande besökare noteras också, såsom den svenske dåvarande artillerikaptenen Gustaf Hamilton, som genomgår högskolan "l'Ecole d'Etat-Major", och dåvarande kaptenen vid flottan Per Rudberg, elev vid motsvarande marina högskola. Som bekant avslutade den sistnämnde sin aktiva bana som chef för marinen.

Det är enormt intressant och roligt att få medverka vid alla dessa besök. Alla förefaller att älska Paris. Författaren är ödmjukt tacksam för att vid dessa hundratals tillfällen ha fått närmare känna en mängd militära svenska befattningshavare från ÖB, generalen Nils Swedlund, övriga generalspersoner, överstar och hela skaran ner ända till laddare Nils Svensson på 2.kspgrupp, 1.kspplut, kspkompaniet 25 på 30-talet, som vid turistbesök i Paris icke underlåter att uppsöka sin gamle löjtnant/plutonchef.

När de tidigare nämnda utländska beskickningarna och de tillhörande försvarsattachéerna släpper loss hela sin arsenal av inbjudningar till firande av nationaldagar, försvarsmaktsdagar etc., för att inte tala om mångfalden privata bjudningar, sitter mottagaren/författaren inte sällan med de inströmmade bjudningskorten som "åsnan mellan hötapparna". Maximalt medhinns per dag två mottagningar ("receptioner") och en lunch eller middagsbjudning. Det är givetvis icke för sitt eget höga nöjes skull som man för ifrågavarande ändamål ger sig ut i det parisiska kvällsvimlet – utan för att försöka honorera den nation vederbörande värd tillhör. Dessutom måste man själv åtminstone en gång per vecka i sitt eget hem anordna gästabud eller liknande för besökande svensk dignitär och de fransmän som är involverade i dennes besök. – För att inom storstaden medhinna snabba förflyttningar har egen privatbil måst anskaffas – och av en händelse råkar författaren, i konkurrens med den Svenska kyrkans kyrkoherde, vara den förste innehavaren i Paris av en Volvo Amazon, som utsätts för beundrande blickar från de motorintresserade parisiska "fansen". Parkeringssvårigheterna på gator och torg medför tyvärr emellanåt att goda intentioner helt enkelt inte kan realiseras. –

I den jättelika representationskarusellen kan enstaka misstag begås. En eftermiddag, då författaren, iförd stor militär högtidsdräkt, möter ambassadrådet råkar denne fråga "Varthän"? "Till den kinesiske generalen", blir svaret. – "Det är fel kineser! Sverige har nyligen, till skillnad mot Frankrike, erkänt Kommunist-Kina!" Tablå! – Då författaren lärt sig personligen uppskatta "den felaktiga kinesen" löses problemet dock enkelt. Högtidsdräkten utbyts mot civil kavaj – man förvandlar sig från "officiell" till privatperson.

Fem à sex gånger om året finner författaren det starkt motiverat att fullgöra sina tjänsteförpliktelser i Schweiz. En del enklare ärenden kan lyckligtvis skötas från Paris. Redan hösten 1956 erhåller han ett uppdrag av högsta dignitet: den svenske arméchefens, generallöjtnanten C. A. Ehrensvärds officiella femdagarsbesök (15–19 oktober) vid den schweiziska försvarsmakten.

Programmet omfattar, utöver formella samtal med chefen för militärdepartementet och med generalstabschefen, armékårsöversten de Montmollin, närvaro vid en dubbelsidig övning inom ett s.k. kombinerat infanteriregemente, och dagen därpå vid en stridsskjutning i alpterräng (Grimmialp) – samverkan mellan en infanteribataljon och ett artilleriförband. De två sista dagarna besök vid ptrp- och pvförbandsskolor i bl.a. Thun-området. De schweiziska värdarna beundrar med all rätt den svenske generalens järnvilja när det gäller att trots svårt fysiskt besvär med sitt ena ben bemästra de steniga uppförsbackar som leder till den alpklyfta, varifrån stridsskjutningen skall bevittnas. Adjutantens, dåvarande överstelöjtnanten Bengt Colliander, och försvarsattachéns/författarens försök att bistå avböjs - vänligt med bestämt.

Svenske arméchefen åser stridsskjutning i Berneralperna. Sittande vid CA sida schweiziske gstch Se Montmollin. Stående t.h. Övlt Colliander och förf.

Författarens återkommande sejourer i Schweiz omfattar i övrigt besök vid militära skolor samt övervarande av regelrätta fälttjänstövningar. Härutöver erinrar han sig ett besök i franska Mulhouse, ett par mil nordväst om schweiziska Basel, av dåvarande chefen för flygförvaltningen, generalmajoren Torsten Rapp (sedermera general och ÖB). Under ett skede överväger schwei-

zarna anskaffning av det svenska flygplanet Draken. Provflygningspiloterna är delade i två läger, det ena för Draken, det andra för en känd fransk flygplanstyp. Sammanträffandet med Rapp har samband med detta ärende. Det schweiziska valet faller slutligen på den franska flygplanstypen. Den geografiska närheten till de franska flygverkstäderna och därav följande reservdelstillgänglighet antyds utgöra huvudmotivet för beslutet.

Året är 1959. Månadsskiftet februari–mars. Platsen är Andermatt, alpby och turistcentrum på ca 2.000 m höjd i kantonen Uri. Internationella militära skidtävlingar med svenskt deltagande. Delegationschef överste Waldemar Swedenborg, lagledare dåvarande kaptenen Sven Bratt, I 14 (numera Järvsöbo), tränare Sive Sundberg. Segrare löjtnanten John Idvardsson, I 21, samt den svenska patrullen. Närvarande och solande sig i såväl den klarblå alphimlens sol som segerglansen: författaren! Några oförglömliga dygn, eventuellt välförtjänta i ett i övrigt stressande arbete!

*

Så återigen till Paris. Det med befattningen sammanhängande s.k. umgängeslivet är, som tidigare antytts, ganska påfrestande. Det gäller att vara "i sin krafts dagar". Efter nationaldagen, den 14 juli, inträder till all lycka en återhämtningsperiod om fem à sex veckor, då fransmän och andra tar ut välbehövlig semester. –

Efter femton månader i den upprustade vindslägenheten i ambassadens kanslibyggnad ombeds författaren med familj att flytta till en ledigbliven lägenhet i ambassadens personalfastighet, 125 rue de Longchamp i förstaden Neuilly-sur-seine. Rymligare och modernare våning, miljövänlig omgivning – läge nära Bois de Boulogne och den prålfyllda floden Seine – men en flyttning *är* en flyttning. Det blir familjens 9:e bostad under 18 års äktenskap icke helt ovanligt för svenska officersfamiljer under denna tidsepok!

En av de första gästerna i det nya hemmet är den franske arméchefen, generalen André Zeller jämte några andra högre officerare. En påpasslig signal från generalens adjutant föranleder att matsedeln vid middagen blir svensk. Alltså svenskt smörgåsbord med bl.a. "la tentation de monsieur Jeanson" jämte tillbehör. Den till franska översatta svenska dryckesvisan väcker förtjusning och kvällen upplevs som "lyckad". – (Beklagligtvis kommer hedersgästen att några år senare tillhöra den grupp om bl.a. fem högre generalspersoner som efter den misslyckade kuppen i Alger döms till långa fängelsestraff).

De **svenska** umgängesvännerna är också legio: i Paris arbetande affärsmän, diplomater och andra. Relationerna till den s.k. tredje statsmakten är goda. Många minnesvärda stunder upplevs med Victor Vinde, Sven Aurén, Olof Wahlgren, Knut Ståhlberg och Svante Löfgren, den sistnämnde reservofficer på I17. Sven Aurén ("Griggs"), "Svenska Dagbladets" korrespondent, är tillika uppskattad ordförande i den Svenska Klubben vid rue de Rivoli. – En an-

nan samlingsplats för landsmännen i Paris är den Svenska Kyrkan vid rue Mèdèric. Söndagshögmässan är välbesökt. Kyrkoherde Bengt Strömberg är tillika rektor för den till kyrkan anslutna Svenska skolan. Denna omfattar endast realskola, varför författarens och andras ungdomar efterhand för fortsatta gymnasiestudier flyttar till hemlandet (i regel Sigtuna).

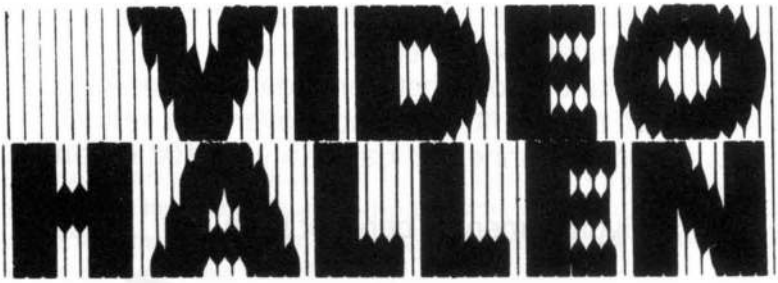
Efter avslutad tjänst i Paris. Den nyutnämnde hederslegionären lämnar försvarsministeriet mellan arméchefen, general De Metz, och Sveriges ambassadör Ragnar Kumlin.

Det är den 1 april 1960. Till hemlandet har nu hela familjen återvänt. Från en hörnbalkong i huset Staketgatan 9 tittar författaren ner på den stora flyttbil som transporterat bohaget den långe vägen från randen av Bois de Boulogne i Paris till randen av Gävles berömda Boulognerskog. Lustigt sammanträffande – "coïncidence", säger fransmännen.

Nu gäller att snarast möjligt ställa om sig till trupptjänst vid Hälsingarna!

Om det i dag, trettiotvå år senare, tillåts författaren att ge sina unga aktiva kollegor ett råd, så blir det i korthet följande: Lär dig *ett* utländskt språk utöver engelska (som vi ju alla inbillar oss att vi kan). – Måhända blir EG aktuellt! – Förvisso kommer framtiden att innebära ett allt större antal militära FN-engagemang! – Stor nytta och glädje kommer Du då att få av att hyggligt behärska ett *andra* kontinentalt språk! – "Par exemple la belle langue française – Pourquoi pas"? – Lycka till!

Dag Stiernspetz

GÄVLE
Åkargatan 59
026 - 60 84 00

ÖPPET ALLA DAGAR

ÄVEN UTHYRNING AV VIDEOAPPARATER
Dygn – Helg – Vecka – Månad

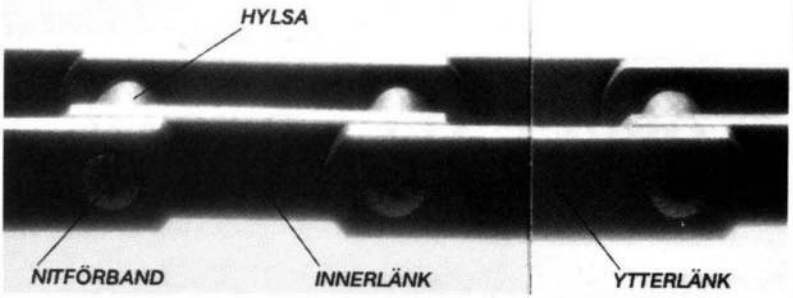
Vi lär orden flyga...

I Gävlefabriken arbetar 1000 personer med tillverkning av basstationer för export.
Ericsson planerar och installerar idag mobila telefonsystem på mer än 40 marknader över hela världen.
Åtta miljoner abonnenter idag kan vara 100 miljoner år 2000.
Ord kan flyga – men de behöver hjälp.

ERICSSON

Gävlefabriken
Box 6206, 800 06 Gävle
Telefon 026/15 60 00

LINGBOS SPECIALITÉ:
LINGBOKEDJAN

AB LINGBO VERKSTÄDER

Box 80, 810 32 Lingbo. Tel. 0297 - 503 00

Ur Svenska Jägareförbundets Nya Tidskrift år 1891

C. T. A. BIÖRCK

I Tidskriftens senaste häfte tillkännagåfvo vi Major Biörcks frånfälle, och då vi nu med hans porträtt pryda detta häfte få vi på samma gång något utförligare redogöra för den högt aktade mannens och ypperlige jägarens lefnadsbana.

Carl Theodor Alexander Biörck föddes år 1828 på Lugnö i Mo socken, Helsingland, hvarest hans fader, häradshöfding C. Biörck, hade sin bostad. Tidigt vaknade hos honom lusten för den militära banan och år 1846 inskrefs han i Helsinge regemente. Student i Upsala 1850, vardt han 1851 underlöjtnant, 1856 löjtnant och kapten 1867. År 1873 blef han chef för Vesternorrlands bataljon och frånträdde chefskapet 1883, då han pensionerades.

Såsom officer fick Biörck tillfälle att utomlands göra heder åt svenska namnet. När Preussen och Österrike år 1864 bekrigade Danmark, skyndade Biörck jemte många andra yngre svenska militärer att erbjuda Danmark sin tjenst och anställdes han strax såsom premierlöjtnant vid 10:de infanteriregementet, hvars manskap hufvudsakligen bestod af slesvigare. Från första stunden gjorde han sig känd såsom en kallblodig och mycket duglig officer, hvilken unga slesvigare betraktade med vördnad. Också befordrades han helt snart till kompanichef. Så kom hans glansdag, den 28 mars. Han tjenstgjorde vid Dybbölskansarne och fick då order att med de i löpgrafvarna befintliga afdelningarna af regementet, öfver hvilka han erhöll befälet, anfalla preussarnes högra flygel och bidrog väsentligt, tillika med ett kompani af 15:de regemente, att drifva fienden ur hans ställning. Biörck vardt den förste svenska officer, som erhöll Dannebrogen. Likaledes hade han en hedersdag under reträttstriden å ön Als den 29 juni, hvarefter kriget, såsom bekant, var slutadt. I en uppsats i Hernösandsposten, hvarur vi lånat dessa uppgifter, heter det, att Biörcks svenska kamrater vid regementet icke hade ord nog att berömma hans tapperhet, duglighet och omsorger om sina underlydande; han var som en fader för dem.

Åren 1865–66 tjenstgjorde Biörck vid franska arméen i Afrika såsom adjutant hos chefen för 2:dra zouavregementet och deltog i expeditioner i Sahara och till Marockanska området samt derunder förefallande strider.

Om Major Biörcks jägaregenskaper torde man temligen kunna bilda sig ett omdöme genom de lojagtsskildringar, vi haft det stora nöjet att här införa (Tidskriften 1888, 3:dje häftet; 1890, 4:de häftet, och innevarande häfte) *). Huru anspråkslös, ja försynt han var i talet om sin egen verksamhet af hvad slag som helst, märker man dock granneligen, att han var en jägare af det öfverlägsna slaget. Såsom sådan erkändes han redan tidigt af stöfvarjägarnes stormästare för en tretti, fyrti år sedan, kapten F. A. Löfman. Denne yttrade år 1862: "jag har jagat med de bästa stöfvarjärare vidt ikring, men ingen går upp

Major C. T. A. Björk

mot unga Theodor Biörck vid Helsingarne". Om man nu ock, kanske rättast, får taga dessa ord såsom ett entusiastiskt erkännande åt en yngre regementskamrat, är det i alla fall säkert, att Biörck egde en framstående jägares egenskaper i sällsynt förening. Utan att uppräkna dem – de äro ju välbekanta – nämna vi blott, att hans förmåga att strapsera, hans rörlighet och raskhet i skogen – han var fulländad gymnast – i förening med ett oförlikneligt ortsinne och en instinktmessig uppfattning af djurens taktik, i synnerhet väckte hans jagtkamraters beundran.

Räfjagt på senhöst och vinter var hans älsklingsjagt, i synnerhet sedan han gjort slut på loarne i hans hemort; de lojagter, som här skildrats, egde rum åren 1858–59. Att räfjagt vintertid pröfvar sin man är bekant och gäller detta i fullt mått om räfjagt i Ångermanlands oländiga, bergiga skogsmarker med sin vanligen djupa snö.

Såsom kommentar till ofvanstående få vi anföra följande, som benäget meddelats af Major Biörcks egentliga jagtkamrat under senaste åren:

Majoren var makalöst uthållig. Särskildt minnes jag en vårjagt på räf då han i djup snö, som gick öfver knäna – hunden kunde endast *gå* och drifva – utan några egentliga pauser focerade jagten från tidiga morgonen till mörkningen. För egen del kände jag mig alldeles sönderbråkad efter jagtens slut, men Majoren gaf om ingenting. Lika segt var hans tålamod. Timme efter timme stod han under vinterjagter orörlig på sin post, om han ansåg att räfven skulle gå fram der, och mer än en gång hände, att han hela dagen stod qvar om han antog att passet var säkert. I jagtväskan medfördes för en hel dags jagt vanligen ingenting annat än en liten flaska sherry eller portvin samt en ylletröja, hvilken om Majoren blifvit varm ömsades ute, i smällkalla vinter. I skogen gick han tyst och förde sina hundar men en enkel hornstöt då och då. Helst gick han ensam på sin höjd med en jagtkamrat; stora sälskapsjagter voro hans fasa. Elgjagt var han ingen vän af och hufvudsakliga anledningen dertill var den, att han en gång, då han skjutit en elg, i det döende djurets blick tyckte sig läsa en förebråelse blandad med smärta. Sedan dess kunde han ej förmås att skjuta elg. Hans goda hundar härstammade från Kapten Löfmans "Ralle" och sköttes med ovanlig omvårdnad både hemma och under jagt. Mången natt tillbragte han i skogen för att vänta in dem och få upp dem alla och hans första omsorg efter jagtens slut var egnad åt dem, den andra åt bössan och sist tänkte han på sig sjelf. Den lunginflammation, som inom få dagar slutade hans lif, ådrog han sig derigenom att han efter slutad ansträngande jagt, oaktadt det kalla vädret, aftog sin öfverrock och bredde den under hundarne i den isiga båt, i hvilken hemfärden skedde. Heder åt en sådan jägare och djurvän!

Af de många i Biörcks lojagtsskildringar inströdda episoderna ur fogellifvet i skogen visar sig tydligt med hvilket intresse han följde detta lifs yttringar. Liksom han för dem hade en fin blick, vårdade han med ytterlig omsorg de

fogelarter som vistades i närheten af hans gård, det vackra Åkerslund vid Ångermanelfven. Bland annat hade han genom sträng fredning lyckats få några gräsänder att årligen häcka i en liten trång vik nedanför gården, hvilkas halftämda kullar voro honom en ständig ögonfägnad: Att på dem lossa ett skott, ja att ens störa dem, kom aldrig i fråga. I det sista bref Major Biörck nedskref, några minuter före affärden till den jagt, som genom sina följder blef så sorglig, omtalar han för oss med tillfredsställelse, att han ännu i det vinterliga vädret i slutet af oktober hade åtskilliga änder qvar i viken. Bland alla de småfoglar, som höllo till i Åkerlunds närhet, var svarthvita flugsnapparen hans gunstling. Skator och kråkor kunde han naturligtvis icke lida; icke heller nötskrikan om våren. Göktytan stod ock en smula i misskredit, emedan hon antastade flugsnapparen.

För Norrlandsnaturens skönhet var Major Biörck entusiast. Landskapets stämning, färgspelet af de skiftande dagrarne, såg han med konstnärsögon, och när det började våras, snön smälte stund för stund, bäckarne brusade och de vingade skarorna, de kära gästerna, kommo från södern dag efter dag – öfvergången från vinter till full vår försiggår uppe i Norrland med förvånande hastighet – då lefde han upp med dubbelt lif. Han uppsteg då, såsom våra ärade korrespondent skrifver, tidigare än vanligt och gick senare till sängs samt var oftast ute hela dagarne för att se och njuta med namnlöst välbehag.

Under senare åren var det Biörcks förnämsta omsorg att uppodla och försköna sitt kära Åkerslund; såsom fruktträdsodlare fick han, om klimatets sträfhet tages i betraktande, märkliga resultat.

Major Theodor Biörck var en allvarlig man, öppen och trofast i sitt väsen. Med oförställd aktning för en hvar, som förtjenade sådan, ingaf han ock sjelf ovilkorligen aktning. I sanning var han en högsint och kärnsvensk personlighet.

Förmedlat av Hans Nedin

---

*) Af Major Biörcks hand finnes för öfrigt: Bref från Svenska Lappmarken 5:te årg. s. 139 samt: En liten senhöstjagt 19:de årg. s. 89.

PERSONELL och TEKNISK BEVAKNING

– resurserna finns hos SECURITAS:

- uppgörande av skydds- och bevakningsplaner
- personell bevakning
- bevakning med hund
- inbrotts- och brandalarm
- specialtelevision
- helautomatisk passerkontroll
- fastighetsservice
- brandmaterialservice
- receptionstjänst
- värdetransporter

Kontakta SECURITAS

SECURITAS

SECURITAS
AVD GÄVLEBORG
Atlasgatan 7
802 86 GÄVLE
Tel. 026 - 18 00 70 Teknik
Tel. 026 - 18 12 20 Bevakning

Svenskt och medlemsägt!
Det bästa alternativet

Kooperativa företag
i samverkan

HUR ÖVNINGSFÄLTETS VÄGAR FICK SINA NAMN

Då nedskrivaren av följande rader på hösten 1965 började sin tjänstgöring vid Kungl Hälsinge regemente fanns för en nykomling förklarligt nog mångt och mycket att sätta sig in i. Alla infanteriförband har ju gudskelov sina särdrag, vilket givetvis också och främst gäller den topografiska sidan av saken, det vill säga terrängen kring kasernerna med dennas viktigaste del, övningsfältet. Vid granskning av detta senare skulle det emellertid strax visa sig, att framför allt tvenne egendomligheter vidlådde detsamma.

För det första innebar läget söder om den bebyggda valbodalgången, att säkerhetsområde och följaktligen också skjutriktningar kom att vändas i samma väderstreck, det vill säga mot solen – inte just något önskemål vid utbildning på skjutbana. I förbigående sagt torde väl detta gissningsvis haft sin orsak i statlig snålhet vid kasernbygget i seklets början, då man tyckt sig kunna spara några kronor genom att utnyttja de marker, som tillhörde kronoegendomen Vall. Naturligtvis hade stadens nuvarande golfbana öster om Strömsbro varit den logiska platsen för regementets byggnader och hitre delen av Norrlandets skogar för dess övningsområde – med skjutriktning norrut! Eftersom Kungl Maj:t och kronan emellertid genom Karl IX:s gemål, drottning Kristina d.ä. (Gustaf II Adolfs mamma) redan skänkt bort sagda golfbana m.m. till stadens borgerskap för nu snart 400 år sedan (fem minuters klockringning, som ännu pågår i Storkyrkan varje kväll klockan 8, var den enda likvid, som begärdes) hade det sålunda blivit fråga om ett markköp, vilket undgicks genom att bygga på Vall.

För det andra visade det sig i längden svårt för den vid Kungsbäck ovane att följa med i resonemang, som fördes om övningsfältet av regementets stambefäl, eftersom detta tenderade till att använda beteckningar från den gamla, redan bortlagda generalstabskartan, såsom "I-i-Ingebo" och liknande, vilka var obegripliga utan tillgång till denna karta. Tidigare försök att införa numrerade upt av "skjutskolemodell" tycks dessutom ha misslyckats, varför möjligheten till lättfattliga kartangivelser dessvärre fortfarande var låg. För att avhjälpa förhållandet i fråga syntes en så enkel åtgärd som att namnsätta delsträckorna inom det tämligen välutvecklade vägnätet ligga närmast till hands. När så skribenten året 1966–67 hamnade i befattning som utbildningsofficer tycktes ögonblicket för handling ha kommit. Nu döptes alla namnlösa vägar, trycktes nya kartor (gunås inte i färg), anskaffades vägskyltar och sattes dessa upp.

Härnedan följer nu en sammanställning av de vägnamn inom regementsområdet, vilka återfinns på den numera mest frekventa kartan, nämligen idrottsföreningens av år 1979 i dess reviderade form tio år senare samt av namnens bakgrund. För fullständighetens skull medtages under särskilda rubriker även utgångna namn av 1967 års modell liksom efter samma år nytillkomna samt några ord om beteckningar på vägskäl med mera.

A. "Urnamn", del vill säga före 1967 begagnade namn.

1. *Skjutbanevägen.* Äldsta militära namn, i och för sig självklart.

2. *Backavägen.* Gammal skogsväg från Backa by närmast väster om fältet till ägoskiftena söderut.

3. *Kolonnvägen.* Namnet troligen i bruk åtminstone från tiden för första världskriget, då det allmänt användes som beteckning på en tillfällig väg för militärt bruk.

4. *Stenhammarvägen* leder till vägskälet vid Skjutbanevägen till torpet Stenhammar. Namnet tyvärr borta från 1989 års karta.

5. *Myrängsvägen.* I allmänt bruk men kodifierat först 1967.

7. *Puttes väg,* som dock knappast förtjänar beteckningen "urnamn", erinrar om överstelöjtnanten och utbildningsofficeren "Putte" Hjelmströms tid vid regementet i början av 1960-talet.

B. Namn från 1967

8. *Kungsängsvägen.* Liksom vägsträckan från kasern förbi Kungsängen med dess minnen av "regementschefens" (jfr nr 24!) tjänsteboställe på 1500-talet intill trakten av forngravarna vid 0-i-Valbo bildar en fortsättning av Kungsbäcksvägen är namnet tänkt som en passlig variant av denna beteckning.

9. *Magasinsvägen.* Namnet syftar givetvis på förrådsbyggnaderna vid dess norra del.

10. *Törnblomsvägen* fick sitt namn efter de tvenne bröderna Törnblom, som på 60-talet bebodde var för sig Myrängs- och Hällhammartorpen.

11. *Falks väg* har sitt namn efter dåvarande rustmästaren Börje Falk, som vid samma tid med mycken möda anlade densamma.

12. *Tryggstigen,* som leder från skjutbanemålbodarna söderut, hugfäster minnet av indelta furiren Trygg, som under många år kring vårt sekels mitt var chef för dem och målmaterialtillverkningen.

13. *Gränsvägen* fick sitt namn helt enkelt därav, att den följer fältets östra gräns – och numera också motorvägen – ned mot Lapphällan.

14. *Tvärvägen* har givetvis sin benämning av att den går på tvärs mot de längsgående vägarna på fältets bortre del och sålunda knyter ihop dessa.

15. *Kihlströms väg.* Dennas namn är förbundet med särskilda minnen – åtminstone för berättaren. Normalt sett borde den ju genom sitt läge ha kallats för Centralvägen eller något annat lika fantasilöst som närmast föregående. Nu var emellertid saken den, att han en vårdag 1966 åtföljde regementschefen vid en inspektion av den strax färdiga nya förbindelsen. Vid rakstäckans norra ända påträffades härvid arbetsledaren, den civilanställde skogsvaktaren Kihlström, som tillsammans med några gubbar lade sista handen (spadtaget) vid bygget. Ungefär halvannat år senare, just när 1967 års karta var under utarbetande, blev Kihlström allvarligt sjuk och rycktes hastigt bort. För att hedra hans gärning vid regementet

fästes då hans namn vid den väg, där namngivaren första gången träffat honom.

Något år senare kom ett oväntat efterspel. På obekant sätt hade en notis om den Kihlströmska vägen hamnat i en tidning från hans mellannorrländska hembygd och där observerats av någon anhörig. Som följd av detta uppenbarade sig en sommardag 1968 en trehövdad släktdeputation på Kungsbäck för att övertyga sig om sanningshalten hos uppgiften. De besökande, en dam och två herrar, fick sin önskan uppfylld genom studiebesök vid en vägskylt med deras eget efternamn och genom påföljande eftermiddagskaffe i karolinerrummet på mässen som regementets uppskattning av deras samhörighetskänsla.

C. Namn tillkomna efter 1967

16–18. *Ivans, Pålles och Runes väg.* Vägnamnen erinrar om förtjänstfull gärning till regementets och övringsfältets fromma utövad av överstarna I. Österblad och P. Strömberg samt överstelöjtnanten R. Wiebe.

19. *Sohlvägen* är uppkallad efter majoren Lennart Sohl, mångårig chef för fortifikationsenheten under främst 1980-talet och som sådan direkt ansvarig för områdets utveckling.

20. *Vagnvägen* började sin bana som bandvagnsspår under 70- och 80-talen för att efterhand rustas upp till permanent standard.

21. *Riksgränsen* är som framgår av namnet den senare (jfr nr 14) utbyggda tvärväg, vars sträckning praktiskt nog sammanfaller med riskområdets södra gräns.

D. Namn borttagna efter 1967

4. *Stenhammarvägen.* Se ovan!

22. *Vallsängsvägen* längs östra sidan av Valls äng från Kungsängsvägen till Riks-80.

23. *Krigsstigen.* Gångstigen runt idrottsplanens norra del, namnsatt till erinran om indelta furiren Krig, som tillsammans med kollegan Trygg (se nr 12) var den sista representanten för det indelta regementet.

24. *Mats Törnes väg.* Uppkallad efter förra hövitsmannen för åtskilliga norrlandsfänikor (jfr nr 8) Mats Törne, som bodde på gården Kungsängen strax intill. Vägen, som fortfarande delvis finns kvar som fortsättning av Sohlvägen mot öster, bröts itu av E4-bygget och förlorade anslutningen till sin östra del, som ännu fortsätter förbi motorplan, över Kungsbäcken och upp på Kungsängsvägen mellan viadukten över motorvägen och dåvarande körcentralen.

25. *Brandstigen* förekommer tidvis som namn på Gränsvägens nordligaste del – bland annat finns det med på 1975 års karta men knappast tidigare. Det relaterar med all sannolikhet till den gamla "brandbanan"

söder om Stenhammar, det vill säga övningsbanan för (och mot) brandstridsmedel.

E. Beteckningar på vägskäl m.m.

Som tidigare antytts kvarlevde även efter generalstabskartans sorti på 1950-talet det gamla sättet att ange vissa punkter och begränsade områden genom att referera till denna, till exempel vägskälet "B-i-Björnvret" eller backen "o-i-Valbo". För att knyta ihop dessa traditionella benämningar med dagens kartmaterial tilläts de att även fortsättningsvis vara med – bland annat för att avvärja nykomlingens predikament, för vilket redogjorts i början av föreliggande framställning. Kan den som vet bättre hitta ett eller annat fel i densamma som helhet hänvisas för övrigt till författarens fläckvis försvagade erinringsförmåga.

Christer Palm

ÄR DU MÅN OM SMAKEN,
UNNA DIG EN SVENSK KLASSIKER.

FALCON. SEDAN 1896 BRYGGT PÅ RENT KÄLLVATTEN.
FALCON AB, TELEFON 08-723 88 50
KLASS II

BOCKARNA I GÄVLE

VÅR JULBOCK ÄR I VÄRLDEN KÄND
dels är den STÖRST, dels blir den STUNDOM BRÄND.
Denna starka, sega bock, hopp om återlevnad strö.
För den vägrar att slutgiltigt dö.

HÄLSINGE REGEMENTES symbol är ock
en bock
om än i vapenrock.

Våran bock är inte lika känd
så vi trodde att den slapp bli bränd.
NU VI SKRIKER UT VÅR NÖD:
SKA VÅR BOCK BLI BRÄND OCH DÖD?!

Vi vill tro vår regering vill I 14 väl
av tunga militärstrategiska skäl.
Närhet till Arlanda och läge vid kust.
Ger oss ökad lust.
Att för vårt regemente ta en ordentlig dust.

Nu har det oerhörda hänt.
Länet är numera känt
FÖR ATT TOPPA ARBETSLÖSHETSSTATISTIK
Var finns stödet för regional politik?

Att ubilda rekryter för försvar.
En viktig uppgift för envar
som anser vårt vackra land värt att försvara
gör vårt regemente VÄRT ATT BEVARA.
Kämpaglöden för I 14 är djup och stark.
Ge oss ej som tack en spark.

För bocken gävleborgares hjärta klappar.
Se till att inte fler jobb vi tappar.
Fortsatt fasthet, förmåga och förtroende
är av massivt stöd beronde.

Genom vårt lidande och plåga
föds en djup överlevnadståga.
Tänd ej för vår bock förgörelsens låga.

LÅT OSS FÅ HA VÅRA BOCKAR KVAR
till glädje, nytta och gagn för envar.
De för Gävleborg, Sverige och världen bereder.
Prydnad, stolthet och heder.

Maria och Peter Aho

Alla på Kungsbäck välkomna till

Simhall – Barnbassäng – Romerskt bad
Bubbelpool – Bastuavd – Dimbastu – Gym
Solarium – Solplage – Servering
50 M TEMPERERAD UTEBASSÄNG

GÄVLE BOWLINGHALL

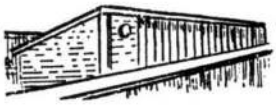

Norra Kungsgatan 3
Box 1322
801 37 Gävle
Tel 0261-12 46 21, 12 46 22

ÖPPETTIDER: Måndag-Torsdag 11.00–22.00
Lördag–Söndag 10.00–17.00

Sommartid rekommenderas
– Nära Kungsbäck –
Fyra tempererade bassänger
Dubbla bastuavdelningar
Stort sol- och grönområde
– Cafeteria –

Valbo Sportcentrum

BARNBASSANG – LEKPLATS – BOLLPLANER
SPORTHALL – SIMHALL – KLUBBRUM
DAM- och HERRBASTUAVD.
BELYST ISHOCKEYBANA
TENNISBANOR – MOTIONSSPÅR – CAFETERIA

FRITID GÄVLE
Slottstorget 4

GÄVLE
Tel. 026-17 97 01

BARA EN FJÄRDEDELS ÅLDERSKLASS

Utbildningsåret 1991/92 blev ett märkligt år. Vid regementet hade vi planerat för en åldersklass på ungefär tolvhundra värnpliktiga, men endast cirka trehundra ryckte in och genomförde sin grundutbildning. Orsaken till denna underliga situation var ett regeringsbeslut i mitten på november 1991. Regeringen beslöt då att avbryta försöken med förkortad grundutbildning (fem månaders utbildning). Gruppbefälseleverna till de försvarsplutoner som dessa "femmånadersvärnpliktiga" skulle forma hade ryckt in den 21 oktober. När beslutet kom hade de varit inne i drygt tre veckor. Den 22 november fick de rycka ut, efter en månads värnpliktstjänstgöring. Alla de övriga sexhundrafemtio grabbarna som var uttagna till fem månaders utbildning och skulle rycka in i januari -92 befriades från grundutbildning. Därmed blev åldersklassen mycket mindre än planerat. Kvar blev 6. kompaniet som reducerades med två försvarsplutoner. Men trots det har 6. kompaniet löst sina uppgifter på ett mycket bra sätt. Utan 6. kompaniets personal i kasernvakt och ute på arbetsplatser runt om på Kungsbäck skulle regementet ha stannat. Därför vill jag rikta ett varmt tack till befäl och värnpliktiga vid kompaniet för ett utmärkt arbete.

11. kompaniet var det sista femmånaderskompaniet som inte fick rycka ut den 22. november. I stället fick kompaniet överta uppgiften att gå högvakt i Stockholm. Uppgiften löstes på ett utmärkt sätt, trots att halva kompaniet samtidigt genomförde en tuff övning tillsammans med KHS i Gimo. Även om kompaniet i skrivande stund varit upplöst i mer än fyra månader så vill jag ändå tacka alla vid kompaniet för ett lojalt och mycket bra arbete med utmärkt resultat.

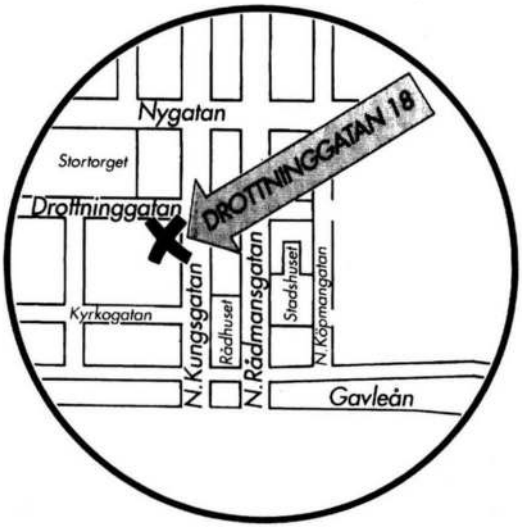
8. brigadskyttekompaniet, förstärkt med två pansarvärnsrobotplutoner blev regementets "flaggskepp". Kompaniet som bestod av nästan tvåhundrasextio värnpliktiga och trettio befäl blev det enda stridande kompaniet vid regementet. Dessutom fanns det mycket få brigadskyttekompanier överhuvudtaget i landet. För de som var med blev det en arbetssam period. Men kompaniet löste sina uppgifter mycket bra. Enbart positiva omdömen har kommit från de som mött förbandet på InfSS, i Eksjö under MekB 10 övningen eller under AFÖ 92 i Västervik. Bra gjort!

En prestation väl över det normala. Utan att förringa övrigas insatser vill jag trots allt rikta ett extra tack till kompaniledning och plutonchefer vid 8. kompaniet. Det har burit ett tungt lass. Men om inte de värnpliktiga visat en sådan vilja, kunskap och positiv anda hade det inte fungerat. Tack 8. kompaniet!

Avslutningsvis vill jag tacka alla mina övriga medarbetare för bra arbete och ett tryggt stöd under de två år jag varit utbildningsledare. Nu lämnar jag rodret till överstelöjtnant Rolf Dahlström och önskar honom lycka till.

Bert-Olof Lax
Utbildningsledare

Mitt i City

Här är några viktiga nummer till oss.

Besöksadress:	Drottninggatan 18, Gävle
Postadress:	Box 1434, 801 39 Gävle
Telefon:	026-14 00 30
Telefax:	026-14 16 89
Öppettider:	**Måndag, tisdag, onsdag, fredag** Kl. 09.30–15.00 **Torsdag** Kl. 09.30–17.00

NORDBANKEN
PRIVAT

GRUNDUTBILDNINGEN 1991/1992

UTBILDNINGSLEDNINGEN

Bataljonschef	**övlt Bert-Olov Lax**
Stf	**mj Gunnar Åkerlund**
Chef batexp	**lt Lars Högberg**
C Prodavd	**mj L-E Nilsson**
Aspirantofficer	**mj Lars Hedberg**
Bat.sambandsbef.	**lt Staffan Mooe**
Reg.motorbefäl	**kn Inge Olsson**
Bat.motorbefäl	**kn Per Schön**
C Planavd.	**mj Sten Ström**
Resedetaljen	**kn Uno Hammarton**
Kasernvakten	**kn Boo Svensson**
	lt Tomie Stonert
	lt Ingmar Svensson
	lt Lars-Ove Blom
	lt Gunnar Fridh

Övlt B-O Lax

Mj Åkerlund

Lt Högberg

TEXACO

I GÄVLE-området

8 BENSINSTATIONER TILL DIN TJÄNST

FURUVIK	**814 00 Skutskär**
HEMLINGBY	**S Kungsgatan 28**
KASTSJÖ	**Korsnäsvägen 172**
NÄRINGEN	**Strömsbrovgen 24**
SÄTRA	**Sätrahöjden**
CONCORDIA	**Ö Islandsgatan 29**
HILLE	**Hillevägen 38**
TRÖDJE	**803 86 Gävle**

HANDLA MED DITT TEXACO EKONOMIKORT

HÄLSINGE LIVKOMPANI

Livkompaniets stamsocken var ursprungligen Segersta ett stycke öster om Kilafors. Bollnäs stadsvapen blev grunden för kompaniets symbol som består av en vit sovande trana mot blå botten. Rent heraldiskt är tranan vaksamhetens symbol. Vapendjuret bär i sin ena klo en sten. Enligt gammal folktro skulle tranan tappa stenen om den blev störd i sin sömn och då vakna.

Kompanichef

Mj Norrström

Kompanichef stf

Mj Lindqivst

Kompaniadjutant

Lt Rosell

BEFÄLEN VID LIVKOMPANIET

KOMPANILEDNING

Kompch	**mj Norrström**
Stf	**mj Lindqvist**
Adj	**lt Rosell**
Tff	**mj Bohlin**

SKYTTEAVD-BRIG

Chef	**kn Almesjö**
Tff	**kn Tollén**
	fk Nylander

PVRBAVD

Chef	**kn Kinnvall**
Tff	**lt Wengrud**
	fk Kankare

SKYTTEAVD-F-PLUT

Chef	**kn Lindberg**
Tff	**lt Wahlkvist**
	fk Persson
	fk Nord
	fk Larsson
	fk Blom
	fk Dahlund

LIVKOMP

Fsk-avd 1.to 1.grp
710602-7597 Wretblad Per, Valbo
711129-7573 Zakrisson, Johan, Sandviken
720116-7538 Nilsson, Andreas, Edsbyn
710329-7573 Mineur, Niclas, Gävle
720120-7516 Karlsson, Christer, Storvik
720623-1495 Wikstrand, Greger, Bollnäs
721213-1472 Hedblom, Jesper, Skutskär
721220-1417 Boberg, Mikael, Gävle
700672-0458 Sjöström, Tom, Uppsala

Fsk-avd 1.to 2.grp
720718-7597 Druvefors, Fredrik, Sandviken
700807-0455 Dehlin, Magnus, Ljusne
710108-7554 Pers, Davik, Gävle
720308-7551 Flyrén, Fredrik, Söderhamn
710207-7570 Björklund, Christer, Valbo
720117-7592 Sundbom, Mikael, Gävle
711228-7532 Jerfsten, Per, Ljusdal
711223-9350 Malmborg, Johan, Gävle
710521-7579 Edin, Magnus, Kungsgården
710927-7583 Enander, Fredrik, Bergsjö

Fsk-avd 1.to 3.grp
691031-2496 Renström, Claes, Gävle
690721-7654 Johansson, Jocke, Gävle
710506-9076 Murhagen, Mattias, Sandviken
720704-1471 Jansson, Jörgen, Gård
710202-7534 Jonsson, Tommy, Ljusdal
720128-0059 Nygren, Tomas, Gävle
710924- Lindberg, Stefan, Hudiksvall
710514-0458 Genlid, Niclas, Söderhamn
710302-7673 Görz, Peter, Gävle

LIVKOMP

Fsk-avd 2.to 1.grp
701207-7505 Svender, Peter, Ljusdal
720514-4871 Holmqvist, Anders, Sandviken
720318-7591 Olsson, Jerker, Ljusdal
711218-7634 Cliffoord, Michael, Hofors
711203-6970 Dahlberg, Mats, Gävle
710925-7555 Badlund, Anders, Arbrå
720124-0335 Engström, Magnus, Gävle
710714-7550 Rudberg, Håkan, Gävle
710526-0579 Bylin, Mikael, Hudiksvall

Fsk-avd 2.to 2.grp
721113-7530 Asplund, Henrik, Sandviken
700704-7553 Larsson, Stefan, Sandviken
720120-7558 Friberg, Mikael, Gysinge
710317-8278 Axling, Stefan, Hudiksvall
720118-7577 Lemberg, Sven Olov, Söderhamn
710423-7594 Olsson, Pontus, Gävle
711129-6997 Stenlund, Johan, Valbo
710622-7510 Wennberg, Johan, Gävle
710623-7510 Persson, Per-Olof, Ljusdal

Fsk-avd 2.to 3.grp
720722-7591 Danielsson, Patrik, Bollnäs
700802-7530 Persson, Anders, Gävle
720623-7518 Hansson, Henrik, Ockelbo
710424-0333 Lamander, Jesper, Ockelbo
710328-7590 Danneskog, Christer, Harmånger
720717-5956 Riskilä, Peter, Sandviken
711226-7559 Löfqvist, Tommi, Gävle
711120-7631 Wahlgren, Tomas, Gävle
710712-75 Nordenskiöld, Valbo

KBSK avd.

TRANSPORTER

GRUS
SCHAKT
MASKINER

MOVAG
026 188020

JOUR DYGNET RUNT

BLI MEDLEM I KAMRATFÖRENINGEN

Valbo Resetjänst AB

- SÄLLSKAPSRESOR
- BÅTRESOR
- HANDIKAPPRESOR
- SKOLRESOR

Vi tillhandahåller ett brett program över hela världen

026-12 00 00

Valbovägen 181, 818 00 VALBO

KB Pvrb

Kopiering

- A4 & A3 -kopior
- Färgkopior
- Färgförstoringar
- Originalservice
- Skrivbyrå
- Budservice
- Ljuskopiering
- OVERHEAD
- Inplastning
- Fackhandel
- Foto
- Ljuslådebilder

NYHET! CAD-Plottservice

AB ÖBERGHS
Ljuskopia
S Kungsg. 9 GÄVLE
Tel. 026-62 47 70
Fax. 026-62 45 51

HÅRVÅRD
flanör
Göran Lagerberg

BENGTSSONS TOBAKSHANDEL
NYGATAN 25 GÄVLE

ALFTA KOMPANI
6. BEV. KOMP.

Kompaniets vapen är grundat direkt på det månghundraåriga Alfta sockensigill. Sigillet ifråga framställer en ål slingrande i gräset, förmodligen på Voxnans strand. Vid vapnets framställning fick den gröna färgen symbolisera gräset medan den starkt stiliserade ålen förlorade sin svarta färg och istället blev en vit albinoål för att synas bättre.

Kompanichef

Mj Mineur

Kompanichef stf

Kn Rosengren

Kompaniadjutant

Lit Johansson

BEFÄLEN VID 6. BEVAKNINGSKOMP

KOMPANILEDNING

Kompch	**mj Mineur**
Stf	**kn Rosengren**
Adj	**lt Johansson**
Tff	**Linderdahl**

1. FÖRSVARSPLUTONEN

Plutch	**lt Åkerström**
Stf	**lt Frid**

2. FÖRSVARSPLUTONEN

Plutch	**lt Söderlund**
Stf	**fk Ekström**

3. FÖRSVARSPLUTONEN

Plutch	**lt Munter**
Stf	**fk Hallner**

DEPÅPLUTON

Plutch	**Linderdahl**

6. KOMP

690918-7657 Lundmark, Sandviken
700719-7531 Eriksson, Ockelbo
700828-7570 Bengtsson, Gävle
701007-7571 Larsson, Gävle
701030-7572 Hägglund, Bergby
701106-7530 Johansson, Arbrå
701110-7518 Näslund, Gävle
701111-7558 Stålberg, Hofors
701117-7552 Eriksson, Gävle
701122-1491 Pettersson, Järvsö
701231-7579 Pettersson, Hofors
710104-7632 Lundin, Gävle
710127-7536 Forsström, Storvik
710204-7516 Sten Florell, Järbo
710206-7639 Andersson, Sandviken
710209-7511 Lindström, Gävle
710215-7513 Rokka, Sandviken
710311-7516 Messner, Sandviken
710330-1417 Berggren, Gävle
710405-7539 Brundin, Valbo
710428-7532 Hoffström, Sandviken
710508-7519 Kvick, Åshammar
710508-7535 Larsson, Sandviken
710510-7515 Andersson, Österfärnebo
710523-7593 Brodin, Gävle
710721-1430 Bergh, Skutskär
710802-7538 Engstrand, Hofors
710822-0232 Berg, Alfta
710902-7552 Mikaelsson, Sandviken
710926-1673 Stålqvist, Gävle
711006-7613 Ruumensaari, Sandviken
711023-7539 Lindberg, Gävle
711102-6956 Berglind, Sala
711222-7637 Lundin, Gävle
720103-7574 Gabrielli, Gävle
720110-0299 Avermo, Älvkarleby
720116-7157 Kangasniemi, Hofors
720217-0457 Werner, Sorunda
720224-4537 Bogren, Gävle
720302-7516 Bergström, Gävle
720331-7594 Jönsson, Söderhamn
720420-7554 Persson, Gävle
720425-1479 Lööv, Tierp
720502-7613 Elfström, Valbo

720506-0572 Pikner, Spånga
720515-7659 Boustedt, Skutskär
720525-0496 Larsson, Gävle
720527-6970 Nygren, Västerås
720617-7573 Engman, Bollnäs
720622-7634 Johansson, Harmånger
720701-7596 Sjöberg, Sandviken
720704-4855 Holmqvist, Los
720712-6975 Hillman, Gävle
720715-7574 Ramström, Sandviken
720722-6932 Westerlund, Sala
720809-7639 Pettersson, Gävle
720829-9375 Olsson, Gävle
720903-1496 Persson, Gävle
720918-7538 Holmqvist, Gävle
720921-7558 Olsson, Lingbo
721111-0478 Berg, Viksjöfors
721121-9352 Briland, Njutånger
730102-7574 Frisk, Bollnäs
730110-7517 Skott, Bollnäs
730121-7613 Andersson, Gävle
730122-7513 Holm, Gävle
730130-7554 Olsson, Norrsundet
730207-7578 Glaas, Valbo
730323-7551 Baggström, Bollnäs
730324-7592 Israelsson, Gävle
730403-7539 Brink, Bjuråker
730619-7513 Larsson, Njutånger
730711-7577 Persson, Gävle
730822-7557 Lindström, Gävle
731021-7638 Waara, Hofors
731026-7592 Söderqvist, Sandviken
731111-7514 Bergström, Österfärnebo
731218-7151 Voxberg, Edsbyn
701230-7510 Dolk, Delsbo

GRUPP C SKOLA
FÖRSVARSPLUTON 1

720218-7550 Engvall, Magnus, Gävle
720318-0331 Fall, Christer, Upplands-Väsby
711223-8238 Forsberg, Magnus, Ljusdal
711115-7579 Forsberg, Mats, Hudiksvall
711207-7594 Gjers, Per, Hudiksvall
720220-8216 Ivarsson, Urban, Gävle
711120-7556 Jansson, Mattias, Gävle
711030-0253 Kühne, Mikael, Ilsbo
711118-7550 Lord, Johan, Gävle
711212-7597 Nordin, Christian, Ljusne
711216-7536 Olsson, Ronny, Tallåsen
720105-7515 Sjölund, Anders, Delsbo
711108-7511 Sjöström, Patrik, Gävle
711208-1430 Svensson, Anders, Gävle
710923-7557 Thorgren, Kenneth, Gävle
711110-7574 Zarotti, Andreas, Gävle
720124-1515 Bendrik, Johan, Gävle
720105-7556 Berggren, Christer, Gävle
720704-7577 Bergström, Fredrik, Lingbo
720527-7150 Björkman, Mikael, Fagersta
711108-7610 Brodén, Robert, Segersta
701206-7554 Eriksson, Tomas, Gävle
730622-7518 Eriksson, Magnus, Bollnäs
710209-0631 Geijer, Gunnar, Söderhamn
711224-7593 Grandien, Niklas, Gävle
710521-7595 Gylderud, Lars-Mickael, Valbo
710401-7533 Hagström, Thomas, Gävle
700108-7597 Hansson, Thomas, Storvik
720211-7136 Hoback, Roger, Gävle
710306-7539 Häggmark, Stefan, Gävle
671202-7595 Jönsson, Niklas, Segersta
711218-7518 Karlsson, Magnus, Gävle
711125-7510 Knutar, Oskar, Norrala
720104-7557 Landström, Emanuel, Ljusne
710915-7557 Mellqvist, Magnus, Bergvik
711130-7596 Lundqvist, Daniel, Hedesunda
710408-7510 Ljunggren, Jerker, Hamrångefjärden
710202-7559 Lindgren, Anders, Valbo
710617-7533 Larsson, Thomas, Sandviken
710421-7516 Larsson, Peter, Ockelbo
711109-7593 Larsson, Ulf, Gävle
701202-7574 Norberg, Kenneth, Ockelbo
721228-7515 Nordmark, Daniel, Gävle

720404-7631 Olofsson-Tuisku, Niklas, Sandviken
711111-7573 Olsson, Milton, Storvik
720417-7537 Olsson, Erik, Gävle
720905-7533 Persson, Mikael, Edsbyn
701121-7531 Persson , Conny, Alfta
710306-7513 Persson, Patric, Rengsjö
711108-7537 Persson, Patrik, Sandviken
710325-0291 Sigfridsson, Evert, Viksjöfors
711122-7596 Skoglund, Niklas, Ljusne
700421-7597 Sundqvist, Nicklas, Gävle
721020-7556 Wendin, Ingemar, Arbrå
711227-7517 Wendin, Lennart, Gävle
710501-7532 Wernersson, Stefan, Gävle
701112-7573 Wikström, Johan, Gävle

GRUPP C SKOLA FÖRSVARSPLUTON 2

700209-7538 Berglund, Markus, Kungsgården
720725-7614 Grahn, Lars, Valbo
701004-1635 Gyllestad, Joachim, Norrala
690414-0677 Hagelin, Niclas, Sollentuna
710220-7615 Holm, Tony, Gävle
720127-7535 Landström, Erik, Sandviken
720404-7554 Larsson, Thorbjörn, Kilafors
711224-7635 Nilsson, Håkan, Ljusdal
720414-7610 Nordenståhl, Christian, Ljusdal
711212-7631 Vanberg, Mattias, Järbo
711212-7555 Åhlander, Claes, Sandviken
710827-1631 Af Ekenstam, Stefan, Strängnäs
720419-7656 Aneklev, Olle, Gävle
710315-1432 Andersson, Roger, Uppsala
720418-7558 Bergström, Fredrik, Hofors
711020-7599 Elfving, Patrik, Gävle
720329-7614 Eriksson, Fredrik, Sandviken
710807-0553 Eriksson, Donald, Saltsjö-Boo
711227-7574 Eriksson, Roger, Hofors
710820-7536 Forsberg, Sven-Ove, Rengsjö
710630-0630 Gribert, Mats, Farsta
690702-0256 Hammaréus, Peter, Hägersten
691009-7572 Ekrud, Pär, Österfärnebo
711202-7573 Hedin, Jan-Inge, Årsunda

710907-1451 Hedlund, Thomas, Skutskär
720309-7576 Holmberg, Mikael, Gävle
710306-1458 Jansson, Fredrik, Skutskär
720909-8235 Johansson, Mikael, Bålsta
711222-7595 Johansson, Ulf, Gävle
711221-9311 Jonsson, Joakim, Gävle
720217-6710 Karlsson, Stefan, Torsåker
720426-0652 Kron, Lars-Johan, Hudiksvall
720331-7511 Larsson, Joakim, Alfta
720418-7657 Larsson, Mats, Bergby
720422-7651 Larsson, Per-Anders, Bergsjö
711006-1475 Larsson, Fredrik, Älvkarleby
720415-7574 Lindberg, Daniel, Gävle
700406-0658 Mickelsson, Thomas, Gustavsberg
710515-0176 Norling, Jim, Tumba
720308-0432 Ohlsson, Ronnie, Bergsjö
701228-0033 Olsson, Lars, Danderyd
720424-7535 Sjudin, Pär, Sandviken
720306-7553 Skoglund, Ove, Hedesunda
720421-7652 Strömgren, Marcus, Torsåker
720423-7552, Ståhl, Anders, Ljusne
720425-7534 Swartswe, Fredrik, Ljusdal
720418-0553, Torstensson, Kenny, Edsbyn
720424-7675 Valtonen, Marcus, Gävle
720417-7518 Wennström, Mats, Gävle
720422-7511 Wickström, Anders, Sandviken
720425-7591 Wiman, Magnus, Hudiksvall
720414-0313 Wiberg, Per, Gävle

Gävle Markplanering AB

● Trädgårdanläggningar ● Markplaneringar
● Sten- och plattsättning
● Skötsel av gräsmattor och planteringar ● Årsunderhåll

Besöksadress: Kryddstigen 9 Gävle • Postadress: Box 6133, 800 06 Gävle
Tel. Kontor 026-18 36 30, biltel. 010-53 00 44, bostad 026-19 72 78
MBS-personsök. Tag 0047-373 50 därefter eget tel.nr utan riktnr
Medlem av Sveriges Trädgårdsanläggningsförbund STAF

Lås & Nyckel i Gävle AB

DAVID BYLUND

Norra Kungsgatan 25, Gävle **Tel. 026-11 74 01, 11 74 02**
Personsökare 0047-891 20

Försäljning samt montering
• Låsreparationer • Låssystem • Kodlås
• Dörrstängare • Öppning av bil och dörrlås

ASSA SERVICESTATION

Medl. i Sveriges Låsmedsmästares Riksförbund (SLR)

LÅSMÄSTARE
Medlem av Sveriges Låsmedsmästares Riksförbund

Vakt to

Depåplut -91

Depåplut

UTDRAG UR EN MALAJS MEMOARER

10 juni 1991

Den "stora"dagen då vi på beställning infann oss till en för oss helt främmande värld. Vi lämnade vårt trygga, civila liv med inslag av välstånd, regelbundet utskickade lönekuvert, flickvänner och kompisar för att hamna i ett sterilt landskap, där främmande gröna gubbar sprang omkring och skrek åt oss. Vi blev hänvisade till en lång korridor där ca 40 vilseledda själar forskande klädde av en med blicken. Helvetet hade börjat ! ! ! . . . trodde vi.

Myten slogs snabbt ihjäl när de rytande "monster" till befäl visade sig vara människor som vi.

Efter sex veckor av idogt militärliv på skjutfält och i tält (5 dygn!) färärades vi nya titlar såsom hygientekniker, bastuskötare, TPC:are m.m. Denna befordring innebar nya förpliktelser som bröt mot de gamla invanda ritualerna. Bl.a. uppställning kl 07.00 varje morgon, vilket innebar vissa dispyter i frukostkön då regementets övriga soldater opponerade sig mot våra vana att bryskt tränga oss före (denna "orättvisa" tog de igen om de lyckades komma före oss i kön – vilket inte hände så ofta).

Vår tid på regementet tycker vi är ett välorganiserat, billigt, utnyttjande av arbetskraft till jobb som till vissa fall ej är till nytta i det civila livet – med undantag av det tjänstgöringsintyg som kan underlätta på framtida anställningsintervjuer.

Det är ju dock positivt att kost och logi samt andra förmåner (t.ex. billigt uteliv, resor m.m.) är gratis.

Malajens dagliga göromål består i att ta fasta på vissa hållpunkter. Främst markans öppettider då vi med all säkerhet fanns på denna adress – dock med respekt för arbetsplatsens krav på ett väl utfört arbete.

Somliga menar att malajen är ett icke tänkande udda släkte som lever ett stimulifattigt liv inom regementets stängsel – vi menar att vi är ett levande bevis på raka motsatsen. Varför spendera januarinätter i tält när det inte är säsong för den verksamheten förrän i slutet av maj? Och varför offras som kanonmat när man kan hålla sig på behörigt avstånd och utföra sysslor som gör rättvisa åt malajens höga intellektuella anlag?

Den status vi skaffat oss med hjälp av våra arbetsuppgifter har medgivit en vardaglig intensiv kontakt med befälen och därmed bidragit till ett större inflytande på I 14.

Nu så här på slutet förstår man hur bra vi egentligen har haft det som depåman – om det inte vore för "lönen" . . .

MUCK 920403

634 Karlsson
618 Flykt

Friheten är värd att försvara!

140.000 hemvärnsmän tycker det. Därför har vi tagit fram den här dekalen, som Du kan sätta på Din bil.
Dekalen är 84 cm lång och 4 cm bred med blå text på gul botten. Även rund, diam. 10 cm. T-shirts.

KOM MED I HEMVÄRNET.

Du kan också stödja oss med ett bidrag.
Många företag och enskilda gör det.
Vårt postgirokonto är 64 64 77-0.

Bildades 1940.

1993 arrangerar Gävle **vänortsutbyte** med Gjövik och Naestved.
Datum: 20–22 **maj 1993.**

GÄVLE HEMVÄRN

Westlund & Söner Boktryckeri ab

Rälsgatan 10 (vid Järnvägsmuséet) Gävle
Telefon 026-18 03 80 vx

ETT MODERNT UTRUSTAT TRYCKERI
TILL ERT FÖRFOGANDE

TRÄVAROR och BYGGMATERIAL
Specialitet: Antiklist och paneler

TRÄVARUAFFÄREN
I GÄVLE HB

SÄTRAVÄG 14, 803 58 GÄVLE · TEL 026-12 20 78, 10 84 60

Kvalitetsbyggen AB

Nybyggnader • Ombyggnader
Reparationer

026 - 60 30 30
Kaserngatan 61, 802 53 GÄVLE

OVANSJÖ KOMPANI
GB-KOMP

Kompaniet för det tidigare kommunvapnet som med sin röda hjort på vitt symboliserar den rika jakten i Gästriklands skogar. De nio heraldiska "rosorna" med omvända färger står för alla landskapets socknar, vilka ovansjöborna med rätt eller orätt anser härstamma från sin egen.

Kompanichef

Mj K-Å Eriksson

Kompanichef stf

Mj C Larsson

Kompaniadjutant

Lt Sevaldsen

BEFÄLEN VID 7. GB-KOMP

KOMPANILEDNING

Kompch	**mj Eriksson**
Stf	**mj Larsson**
Adj	**lt Sevaldsen**

5. KOMP

Chef	**kn Belin**
	fk Eriksson
	lt Söderström
	lt Gilberg
	lt Karlsson
	sg Grönborg
	sg Widinghoff

7. KOMP

Chef	**kn Ekström**
Tff	**kn Forsström**
	lt Wallberg
	fk Joon
	sg Sarin
	sg Mildner
	sg Bengtsson

12. KOMP

Chef	**kn Henriksson**
Tff	**fk Aho**
	fk Lundell
	sg Olsson
	sg Ahldén

GBK 5:E

Kn Belin
Lt Karlsson
Lt Söderström
Lt Gilberg
Fk Eriksson
Sg Grönborg
Sg Widinghoff

1 Bev.grupp
720104-6914 Larsson
720208-1555 Kaskikallio
720223-7538 Ferm
720403-7654 Wedin
720510-7530 Sahlin
720608-7533 Holm
720613-6975 Lundberg
720714-6973 Lindström
720717-1450 Karlsson
721223-2594 Prinsström

2 Bev.grupp
700129-7576 Andersson
710919-6910 Johansson
720206-7513 Eriksson
720301-1593 Pettersson
720406-1910 Århammar
720508-7591 Åhlund
720527-6970 Nygren
720707-7012 Lindström
720722-6932 Vesterlund
721216-6958 El-Batal

3 Bev.grupp
701220-7598 Jonsson
710831-7590 Lindgren
720125-7131 Häljesgård
720327-7053 Westholm
720415-6918 Persson
720502-0618 Brolin
720606-7576 Enberg
720714-6932 Holm
720804-6917 Hedlund
721027-0034 Olsson

4 Bev.grupp
710629-6952 Tenbring
710716-7574 Lind
720122-0550 Enberg
720330-6977 Hedman
720501-6970 Högström
720523-7030 Petersen
720612-7537 Revelj
720618-6913 Stranne
720911-6990 Magnusson
720920-7658 Gladh

GBK 7:E

1 Bev.grupp
700224-7539 Brandberg
710328-7657 Dahlbom
710722-1454 Nilsson
720103-7533 Ersson
720213-7571 Eriksson
720223-7637 Jansson
720317-7592 Jovanovic
720515-7634 Lehnbom
720602-7513 Grönberg
720828-7537 Eliasson
730608-7516 Wåhlin

2 Bev.grupp
710120-7533 Rörn
710402-7573 Eriksson
711017-7537 Persson
720124-7538 Söder
720214-7638 Modén
720224-7537 Bogren
720409-7591 Bernhardsson
720430-7594 Jakobsson
720518-7532 Brodin
720603-7611 Engström
720922-7516 Sjöberg

3 Bev.grupp
700430-7216 Mass
710430-7538 Olsson
711117-7506 Säll
720203-7516 Målargård
720216-1498 Henriksson
720301-7574 Englund
720419-7516 Tunell
720507-7550 Larsson
720527-7598 Lundgren
720617-7615 Olsson

4 Bev.grupp
700722-6678 Hammarlund
710518-7657 Pettersson
711125-4657 Kindström
720209-7660 Wallin
720220-7515 Westin
720422-7552 Engström
720514-7536 Westlund
720531-7576 Olsson
720731-7558 Freimuth
721019-7575 Kjellin
720921-7574 Bratberg

GBK 12:E

1 Bev.grupp
690410-0432 Kjellström
700503-0130 Eriksson
710709-1410 Östh
711231-7552 Backman
720401-7615 Sondell
720420-0279 Sahlin
720429-7597 Hyvärinen
721516-7617 Lindmark
720629-0038 Fredriksson
721014-7554 Persson

2 Bev.grupp
700506-7579 Högberg
710128-1454 Göthlin
710731-7559 Gafvelin
720314-0152 Hedström
720420-7539 Berg
720512-7553 Norberg
720519-7630 Grad
720731-7616 Settlin
721224-7535 Hamberg

3 Bev.grupp
690621-0072 Norrman
700717-1494 Lindström
710214-8512 Nordesjö
710824-7870 Gidén
720315-7552 Müller
720410-0650 Jansson
720422-7636 Boberg
720514-7510 Westberg
720806-8515 Bäckström
730323-7577 Olsson

4 Bev.grupp
700414-7612 Engel
701031-7597 Norrå
710406-0558 Medvik
710913-1412 Håkansson
720323-7578 Söderman
720414-7552 Pajm
720427-7573 Stark
720514-7551 Molin
720607-7559 Jonasson
730716-0296 Westh
730131-7611 Andersson

HÅRVÅRD
flanör
Göran Lagerberg

GBK 5

GBK 7

GBK 12

FERNEBO KOMPANI
8. BRIGSKKOMP

Kompaniets vapen är grundat på förutvarande Österfärnebo kommuns vapen. Kommunvapnet härstammar i sin tur från sockensigillet av obestämd men hög ålder. Ett rött torn omgivet av två röda stjärnor på gul botten kan enligt gamla beskrivningar föreställa allt från ett befäst kyrktorn, en klockstapel ett katolskt helgonskrin eller en färja över Dalälven.

Kompanichef

Mj Pettersson

Kompanichef stf

Mj Larsson

Kompaniadjutant

Lt Lindberg

BEFÄLEN VID
8. FERNEBO KOMPANI

KOMPANILEDNING

Kompch	mj Pettersson
Stf	mj Larsson, G
Stf 2	mj Larsson, C
Adj	lt Lindberg

1. SKPLUT

Plutch	kn Henning
Stf	fk Lennmalm
Instr	fk Nylander
instr	fk Nilsson
Instr	sg Makaroff

2. SKPLUT

Plutch	kn Weinbach
Stf	fk Olsson
	fk Hansson
Instr	sg Slettmyr

3. SKPLUT

Plutch	lt Jerfström
Stf	fk Bjurqvist
Instr	fk Holmstedt
	sg Bartler

SKPV

Plutch	kn Andersson, S
Stf	fk Johansson
	fk Karlberg
	fk Elg
	sg Grönborg

STAB/TROSS

Plutch	kn Welander
Stf	kn Thollén
	lt Söderlund
	lt Mooe
	fk Skoog

1. PVRB

Plutch	kn Andersson, P
Stf	fk Nord
	fk Börjesson
	fk Kankare

2. PVRB

Plutch	lt Lundberg
Stf	fk Kandén
	fk Aho
	sg Karlberg

SJV-SKOLAN

	lt Lahti
	lt Hällgren
	lt Wimark
	lt Lindahl

KB-ELEVERNAS FÖRDELNING PÅ FÄRNEBO KOMP.

1:a skytteplut:
700317-1415 Gemzell, Stockholm
701122-7514 Rustum, Sandviken
700501-7616 Grönlund, Gävle
710526-7558 Jerlardtz, Gävle
690327-0236 Linnerstam, Upplands Väsby

2:a skytteplut:
710614-7551 Jansson, Ockelbo
710612-7579 Severin, Gävle
710323-7579 Eriksson, Jättendal
711223-7552 Sjöberg, Gävle
701026-9335 Nilzen, Hudiksvall

3:e skytteplut:
720129-7558 Friberg, Österfärnebo
700711-7912 Eklöf, Gävle
710519-7599 Bergsten, Hudiksvall
711107-0418 Linderred, Täby
720117-7552 Sundbom, Gävle
Stb och Tross:
720131-0559 Åslund, Bälinge
701006-7515 Werneman, Uppsala, Hudiksvall
690513-6930 Hult, Södertälje
720514-4871 Holmkvist, Sandviken
710105-7615 Johansson, Gävle

PVRB skytteplut:
701022-7531 Linde, Delsbo
710106-0934 Back, Gävle
710128-7514 Nyberg, Gävle
710417-7292 Frykman, Iggesund

1:a PVRB pluton:
711012-7854 Persson, Sundsvall
711010-1511 Risberg, Hofors
710228-7518 Söderlund, Iggesund
710422-7538 Landén, Gävle

2:a PVRB pluton:
711202-7631 Larsson, Gävle
700611-1436 Almér, Gävle
700628-7739 Eriksson, Sandviken
690606-6953 Lagergren, Fjärdhundra

STAB OCH TROSS

710107-7639 Johansson, Gävle
720408-7535 Löfgren, Norrala
711125-4654 Kindström, Sandviken
710830-7575 Eriksson, Holmsveden
701204-7556 Holm, Gävle
700414-7612 Engel, Valbo
700528-7573 Pettersson, Valbo
720806-7517 Eriksson, Viksjöfors
700426-7519 Jangren, Uppsala
720807-7599 Eriksson, Sandviken
720807-7599 Tillstrand, Gävle
721114-7538 Rask, Hudiksvall
690106-7519 Thunberg, Hamrångefjärden
710318-7576 Ek, Valbo
710310-7632 Lövgren, Forsbacka
700713-7537 Vallner, Hedesunda
700426-1470 Pynnönen, Hofors
700706-7577 Dannberg, Storvik
710323-7678 Andersson, Gävle
700131-7515 Bergsman, Sandviken
700606-8610 Linder, Söderhamn
690218-7514 Olsson, Sandviken
710505-0871 El-Yassir, Gävle
700712-0053 Wallstedt, Gällivare
700608-7659 Blom, Gävle
710328-7574 Lodin, Bollnäs
700518-7534 Svensson, Gävle
710307-7579 Lundberg, Gävle
710119-7650 Niemayer, Valbo
720614-7717 Anderstedt, Gävle
700712-0079 Wallstedt, Storvik
710903-7619 Modig, Järbo
710304-7531 Olsson, Bergvik
711201-7574 Engstrand, Gävle

1. SKYTTEPLUTONEN

710310-7533 Rahm, Gävle
711019-7618 Engman, Gävle
701203-7557 Elisson, Sandviken
710527-7599 Eriksson, Älvkarleby
720724-7573 Jonsson, Sandviken
720818-7513 Swärd, Söderhamn
710804-7536 Lönn, Järbo
711006-7654 Lärka, Iggesund
720123-7554 Ivarsson, Rengsjö
720513-7578 Persson, Ockelbo
711012-7516 Johansson, Gävle
700402-7590 Hedin, Gävle
710323-7652 Lindström, Gävle
711022-7670 Andersson, Delsbo
720315-7636 Ädel, Gävle
720728-7512 Moberg, Gävle
720809-7613 Martinsson, Rengsjö
720820-7519 Hellgren, Gävle
700313-7531 Eriksson, Delsbo
701214-7190 Larsson, Gävle
710210-7534 Andersson, Sandviken
710329-7615 Dragon, Ljusne
710630-1638 Mäkelä, Gnarp
720721-7576 Vall, Ockelbo
720801-7538 Engström, Sandviken
720815-7516 Hansson, Storvik
700818-7598 Berglund, Sandviken
710930-0215 Sandberg, Hedesunda
710428-7616 Claesson, Skutskär
711012-7616 Svedberg, Segersta
710417-7618 Olsson, Bergby
710406-7556 Olsson, Delsbo
720204-7556 Jäderberg, Torsåker
710324-7534 Tillanen, Sandviken
720822-1411 Wedin, Gävle
710825-7572 Kusbom, Valbo
710831-7574 Johanneson, Gävle
700417-7619 Hemsén, Sandviken
711002-1495 Nilsson, Gävle

2. SKYTTEPLUTON

700827-7118 Bloom, Edsbyn
711103-7118 Edeborg, Edsbyn
700207-7530 Östlin, Bollnäs
720325-7592 Österberg, Järbo
700804-7636 Gustavsson, Kungsgården
720722-7534 Einarsson, Kungsgården
720807-8613 Bjuhr, Valbo
720817-7571 Suoranta, Sandviken
710226-6975 Zetterström, Sandviken
710826-6250 Wiksell, Sandviken
700912-7551 Fagerström, Sandviken
710621-0391 Lysell, Gävle
710926-7554 Elfström, Bollnäs
710805-7550 Flink, Gävle
710315-7538 Iller, Gävle
710418-7534 Blom, Ockelbo
701031-7597 Norrå, Valbo
720810-7578 Ellebo, Gävle
720128-7554 Starrin, Edsbyn
710127-7650 Holmqvist, Torsåker
710601-7598 Nord, Hudiksvall
720724-0437 Rågberg, Söderhamn
710615-0571 Johannesson, Ljusne
720512-7538 Hansson, Järvsö
711223-7594 Jansson, Sandviken
710402-7516 Broberg, Gävle
720203-7615 Eriksson, Gävle
711017-7594 Björklund, Gävle
711019-7535 Lundström, Söderhamn
711005-7531 Nilsson, Bollnäs
710327-7575 Hammarberg, Järbo
710314-7539 Högström, Årsunda
710317-7593 Hedberg, Valbo
710804-7551 Lindborg, Sandviken
710326-7592 Anttila, Valbo

3. SKYTTEPLUTONEN

711105-7530 Lönn, Sandviken
711118-7618 Broman, Sandviken
711123-7512 Tornberg, Söderhamn
711228-7557 Hultman, Gävle
700813-7551 Ivarsson, Luleå
710226-7510 Klingh, Hudiksvall
710628-7530 Nordemark, Sandviken
711227-7533 Holmgren, Gävle
720727-7513 Sannefur, Bollnäs
730301-7631 Hedlund, Valbo
710919-7611 Olsson, Luleå
710414-7553 Eriksson, Ockelbo
700210-7915 Pettersson, Sundsvall
710726-0692 Ellman, Bålsta
711011-9331 Janson, Gävle
720723-7558 Arnesson, Harmånger
720808-1476 Persson, Gävle
711210-7516 Westling, Bollnäs
710414-7553 Silén, Järvsö
711118-0614 Lundqvist, Gävle
710321-7530 Pantzar, Årsunda
710414-7678 Örnblom, Gävle
710829-0458 Qvarnström, Gävle
720729-7537 Olsson, Edsbyn
720806-7533 Eriksson, Ockelbo
720813-0398 Nyström, Edsbyn
700327-7618 Nordström, Gävle
710417-7659 Eriksson, Gävle
710815-0595 Falk, Hudiksvall
680912-7555 Englund, Arbrå
710316-7511 Olsson, Edsbyn
710328-7798 Andersson, Vallvik
710427-7574 Gustavsson, Sandviken
720101-1413 Jaurnell, Gävle
720508-7633 Frances, Gävle
721004-9654 Hoff, Gävle

FÖRSTA PV-ROBOT

700408-0292 Engvall, Gävle
700528-7599 Hedén, Sandviken
700219-7619 Pedersen, Gävle
710918-7570 Lind, Gävle
710802-7553 Johnsson, Hudiksvall
720314-7751 Johansson, Hofors
701028-0498 Schubert, Gävle
700126-7553 Larsson, Sandviken
720202-7554 Yngvesson, Gävle
711116-7636 Olsson, Ockelbo
720109-7511 Zättlin, Engånger
710315-7553 Lättman, Valbo
710623-7618 Lindqvist, Gävle
700729-7596 Gustavsson, Uppsala
720221-0519 Gustavsson, Valbo
720302-7532 Boberg, Gävle
710711-7538 Bergström, Segersta
711012-7599 Melin, Hudiksvall
720104-7672 Sandström, Gävle
720317-7591 Ring, Gävle
720417-7591 Sjöberg, Gävle
720530-7551 Svedberg, Viksjöfors
720227-7013 Kampf, Västerås
720201-7518 Krigh, Bollnäs
720129-7676 Persson, Delsbo
701218-7659 Hedman, Gävle

ANDRA PV-ROBOT

710921-7534 Bergström, Segersta
711229-7655 Eriksson, Bollnäs
710702-7579 Johansson, Söderhamn
720315-7594 Ros, Alfta
720513-7552 Larsson, Gävle
720731-7632 Halvarsson, Tallåsen
710731-7575 Skoglund, Valbo
710821-7592 Strid, Valbo
720126-4111 Saari, Sandviken
720206-7596 Bergqvist, Österfärnebo
710309-7515 Lorvi, Gävle
710420-7670 Whalund, Gävle
711123-7579 Rosen, Järbo
720104-0198 Ståhl, Söderhamn
720108-7538 Larsson, Valbo
720111-7533 Olofsson, Sandviken
700510-7532 Pierre, Gävle
710614-7577 Bäckström, Sandarn
700916-7631 Brink, Åmotsbruk
710414-7579 Eriksson, Söderhamn
711012-7516 Johansson, Gävle
711012-7515 Andersson, Hudiksvall
720131-7513 Mass, Sandviken
720315-7651 Åberg, Ockelbo
720413-0434 Wide, Hudiksvall

FÖR 100 KRONOR

BLIR DU MEDLEM I KAMRATFÖRENINGEN

och erhåller dessutom "Bocken" inom den avgiften.

Bevara på detta sätt kontakten med efterföljande årskullar av vpl för att se hur de har det, samt även för att hålla kontakt med regementet och Kamratföreningen.

Om några tiotals år kommer Du att uppskatta detta.

Sätt därför in 100:– på postgiro 13 73 32-3, Kamratföreningen, I 14, Gävle.

Använd förtryckt postgirotalong. Sådan finns bl a på Kompexp samt bifogas till Bocken.

Enligt Årsmötets beslut 1991, § 10, beslöts att årsavgiften skulle höjas till 100 kronor fr.o.m. verksamhetsåret 1992/93.

NÄR DET GÄLLER

- MC-
- KÖR-
- TRAFIK-
- BUSSKORT

VÄND ER MED FÖRTROENDE TILL

BIL- och TRAFIKSKOLAN

INNEHAVARE:
Berndt Friskman & Co
S Kansligatan 7 B, GÄVLE
Telefon 026/62 54 94 – 62 05 08

HÅRVÅRD
flanör
Göran Lagerberg

BENGTSSONS TOBAKSHANDEL
NYGATAN 25 GÄVLE

Stab o tross

Skpvrbplut

1. Skplut

2. Skplut

3. Skplut

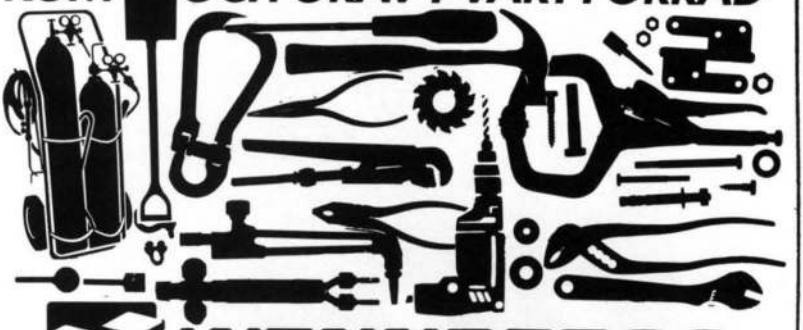
1. Frist. pvrb

2. Frist. pvrb

TIBNOR

KOM OCH GRÄV I VÅRT FÖRRÅD

WENNBERGS

TIBNOR

S. Skeppsbron 35, Gävle. Telefon 026-12 94 60.

INDUSTRINS SERVICEPARTNER

Snabb fackmannamässig
service för:
skriv- och räknemaskiner
persondatorer och printrar
kopiering- och
dikteringsmaskiner.

FACIT Service

Gävle 026-10 53 45 Bollnäs 0278-184 33 Hudiksvall 0650-103 31

JÄRVSÖ KOMPANI
11. FÖRSVARSKOMPANIET

Kompaniet för gamla Järvsö kommuns vapen, en svart järv mot gul bakgrund.

Kompanichef

Mj Gotthold

Kompanichef stf

Mj Bäckström

Kompaniadjutant

Lt Lönn

11. FÖRSVARSKOMPANIET

1. PLUTONEN

Plutch	**kn Helling, Kjell**
Stf	**fk Borg, Lars-Åke**
Instr	**sg Åsåker, Fredrik**

2. PLUTONEN

Plutch	**kn Jonsson, Anders**
Stf	**fk Henriksson, Håkan**
Instr	**fk Elg, Mattias**
Instr	**sg Staring**

3. PLUTONEN

Plutch	**lt Hällgren, Anders**
Stf	**fk Karlberg, Gustav**
Instr	**sg Wålander, Magnus**

4. PLUTONEN

Plutch	**kn Grönlund, Anders**
Stf	**fk Hansson, Anders**
Instr	**fk Börjesson, Petter**

DEPÅPLUTON

700627-7573 Andersson, Matias, Gävle
690604-7599 Andersson, Peter, Gävle
711115-7559 Bellman, Erik, Sandviken
700226-7578 Bergström, Christer, Sandviken
721112-7555 Blom, Christian, Gävle
700923-7616 Blom Robert, Gävle
711126-2072 Brodd, Mikael, Gävle
701028-7550 Dalborg, Niclas, Gävle
700826-7531 Eriksson, Claes, Gävle
700723-7550 Eriksson, Robert, Gävle
700611-7530 Flyckt, Robert, Hallstavik
730611-7610 Forslin, Per, Gävle
700830-9558 Halttu, Aimo, Hofors
710115-1459 Karlsson, Mikael, Uppsala
700723-7634 Haglund, Tomas, Valbo
711122-7539 Hedberg, Peter, Sandviken
701022-7556 Holmberg, Mats, Kungsgården
700320-7557 Johansson, Per-Arne, Bollnäs
701012-6212 Karlsson, Stefan, Gävle
710115-1459 Karlsson, Mikael, Uppsala
700203-7559 Koivumäki, Lars, Gävle
700311-7574 Lindström, Fredrik, Ockelbo
700326-7593 Lundin, Christoffer, Gävle
700611-7597 Lövgren, Tommy, Gävle
700515-7550 Magnusson, Krister, Sandviken
720513-7594 Moberg, Mikael, Gävle
701202-7517 Norell, Jan-Erik, Hofors
700507-7552 Nyberg, Olov, Gävle
730530-7519 Nygren, Anders, Gävle
710205-7572 Ohlsson, Gävle
700402-7616 Olsson, Magnus, Årsunda
711130-7539 Persson, Åke, Alfta
700818-7630 Pettersson, Mikael, Gävle
701228-7616 Pettersson, Robert, Gävle
711207-7636 Selin, Rikard, Gävle
700319-7519 Sjöblom, Anders, Hofors
700427-7518 Sundqvist, Fredrik, Gävle
710223-7554 Söderholm, Mats, Sandviken
700207-7613 Söderqvist, Joakim, Årsunda
700205-7672 Tarvainen, Leif, Sandviken

720514-4855 Torro, Daniel, Hofors
711126-7816 Ulander, Håkan, Iggesund
700713-7552, Wahlström, Tommy, Gävle
700515-7594 Westlin, Jonas, Sandviken

1. FÖRSVARSPLUTON

690222-9274 Motog, Gävle
700314-7571 Persson, Valbo
700216-7554 Strid, Valbo
700521-7554 Selin, Kilafors
700422-7513 Brodin, Bollnäs
700518-7674 Rammelt, Gävle
700504-7639 Holmsten, Gävle
700920-7593 Stenqvist, Gävle
701116-7538 Brink, Gävle
700812-7552 Jansson, Gävle
700904-7510 Wattman, Forsbacka
701120-7516 Blixt, Järbo
701211-7615, Persson, Valbo
701124-7652 Ahl, Gävle
701114-7514 Nordahl, Sandviken
710115-7571 Gustavsson, Arbrå
710329-0370 Schön, Bollnäs
710402-7557, Hedström, Hedesunda
710127-7510, Ladänges, Edsbyn
710404-7670 Östansjö, Söderala
701231-7538 Olsson, Alfta
710218-7593 Fernqvist, Sandarne
710112-7558 Andersson, Gävle
710119-7676 Horn, Gävle
701219-2774 Lundmark, Gävle
710828-7512 Nordqvist, Åshammar
710710-7711 Björklund, Edsbyn
710418-7518 Näslund, Bollnäs
710510-7572 Hedberg, Valbo
710601-7531 Link, Rengsjö
700226-7552 Sörenssen, Forsa
721023-7579 Eriksson
711118-7592 Laurila
720422-7594 Persson
720421-7835 Norin
720409-7658 Nilsson
720409-7518 Eriksson
720405-6779 Linander
720323-7552 Johansson
720315-7537 Bodin
720217-7593 Reitan
711220-7571 Wennstig

2. FÖRSVARSPLUTON

711016-7553 Gustafsson, Gävle
711027-7519 Wikström, Bollnäs
711102-7533 Källgren
711118-7535 Lindborg, Storvik
711110-7558 Ericson, Edsbyn
711022-7555 Östlin, Edsbyn
711027-7535 Berglin, Edsbyn
711025-0219 Stålnacke, Söderhamn
711111-7557 Högblom, Sandviken
710916-7531 Larsson, Delsbo
711124-1472 Orrhult, Uppsala
711202-7656 Hyson, Gävle
711215-7594 Björklund, Gävle
730517-9058 Kiernan
711129-7672 Olsson, Hofors
711213-7554 Lundgren, Söderhamn
711130-7513 Hammarstedt, Bollnäs
711216-8211 Ringfelter, Sandviken
720105-7531 Berggren, Gävle
720101-7816 Söderman, Arbrå
720107-7513 Pirinen, Kungsgården
720106-4875 Tallberg, Gävle
720110-7559 Nyberg, Norrsundet
711229-7630 Gustafsson, Gävle
720108-7553 Sterner, Valbo
711231-7511 Hök, Gävle
711223-7537 Lundborg, Valbo
720113-6277 Hilmesund, Sveg
720106-7837 Färnstrand, Gävle
720115-7570 Norling, Gävle
720118-7635 Augustsson, Valbo
720114-0790 Larsson, Åmotsbruk
720913-7533 Hellmyrs
720121-7515 Tinglöf, Ljusne
720125-7511 Wallner, Delsbo
720406-7552 Westin
720313-8271 Rensröm
720313-7539 Sundqvist
720108-1556 Östling
711230-7579 Norberg
711222-7652 Nyström
711121-7514 Westin
711116-7651 Grönberg
701216-7552 Jonsson
701119-0258 Poijes

3. FÖRSVARSPLUTON

729125-7693 Hoffman
720125-7552 Olsson
720126-7536 Raappana
720130-7530 Hellberg
720125-7610 Krantz
720125-7537 Persson
720201-0414 Knutsson
720125-7651 Tengstrand
720128- 7534 Persson
720202-7533 Svensson
720203-7656 Eriksson
720212-7556 Larsen
720211-7516 Sjöblom
720208-8253 Eklund
720212-7572 Jonsson
720210-6717 Eriksson
720203-7698 Henriksson
720216-7511 Lundblad
720216-7552 Eklund
720223-7611 Öhman
720213-7597 Dufvenberg
720215-6753 Olsson
720213-7639 Wall
720216-7537 Brolin
720221-7530 Paulsson
720223-7652 Wikholm
720305-7539 Berg
720306-1416 Holmgren
720309-7535 Karlsson
720223-7678 Eriksson
720226-0118 Lundin
720308-7593 Sågström
720225-7577 Löfgren
720305-7893 Bernmar
720306-7579 Frang
720515-7519 Norlin
720428-7598 Lind
720421-7553 Morin
720419-7573 Persson
720413-7512 Nygren
720411-7555 Edvardson
720408-7576 Forsmark
720321-0419 Målar
720208-7636 Rahkonen
710407-7578 Olsson

4. FÖRSVARSPLUTON

720314-7553 Holmqvist, Sandviken
720317-7576 Lord, Torsåker
720319-7632 Sunnebrant, Torsåker
720319-0553 Lindgren, Gävle
720314-7595 Svedman
720321-7539 Jonsson, Iggesund
720315-7693 Sandmark, Gävle
720320-7613 Kokk, Gävle
720314-7538 Persson, Torsåker
720401-7656 Wiklund, Trönödal
720331-7552 Pettersson, Hedesunda
720326-7633 Roth, Torsåker
720331-7537 Björk, Österfärnebo
720326-7534 Rosén, Ljusne
720322-7538 Pettersen, Årsunda
720331-7578 Brolin, Söderhamn
720327-7558 Magnusson, Bergsjö
720323-7511 Bodin, Iggesund
720407-7577 Nilsson, Söderhamn
720403-7613 Carlsson, Sandviken
720407-7536 Wandin, Gävle
720408-7519 Claesson, Bollnäs
720407-7635 Nordström, Forsbacka
720409-7559 Nyberg, Delsbo
720413-7553 Bergström, Söderhamn
720412-7596 Lundström, Arbrå
720403-7639 Sjöberg, Ljusdal
720413-7611 Lundberg, Furuvik
720422-7610 Larsson, Gävle
721101-7533 Gustafsson, Söderhamn
720706-6957 Björk, Årsunda
721101-7557 Andersson, Årsunda
721101-7517 Gustafsson, Söderhamn
720612-7511 Olsson
720614-1579 Lindström
711221-2472 Jansson
720706-0059 Eriksson
720501-7614 Pliakas
720327-7012 Nilsson
720326-7559 Eriksson
720321-5574 Eriksson
720307-0250 Krantz
720215-0731 Olsson
720209-7551 Schenell
720208-7578 Lindh

Sjv-skolan

1. Fskplut

2. Fskplut

3. Fskplut

4. Fskplut

V·A·G Audi
iR SCANIA

Din bästa bilaffär

Hyrbilen tar du också från oss.

Bilmetro

GÄVLE 026-60 04 60 • **SANDVIKEN** 026-25 19 40 • **HOFORS** 0290-272 40

JÄRVSÖ KOMPANI FICK MINNESSTEN

Under högtidliga former och inför speciellt inbjudna hedersgäster avtäcktes på söndagen en minnessten över Järvsö indelta kompani.

Stenen har rests vid dåtida Kramsta läger "till minne av kompaniet, dess indelta soldater och dess fosterländska gärning". Ceremonin hölls i strålande sol och lockade ett hundratal intresserade.

Stor högtid vid Kramsta

– Det gick ju bra det här, sade Olle Olsson-Brink, Järvsö, "upphovsman" bakom minnesmärket över Järvsö kompani.

Olle Olsson-Brink har själv sina rötter i Järvsö indelta kompani.

– Namnet Brink fanns med redan på 1690-talet, berättade han. Och min morfar var sergeant i Järvsö indelta kompani.

1988 utkom Olle Olsson-Brink med boken Järvsö indelta kompani och Kramstalägret. Boken väckte ett så stort intresse i bygden att upplagan på 1 000 exemplar snart är slut.

Militär personal från I 14, hemvärnet, bilkåristerna, lottakåren och Röda korset deltog i söndagens högtidligheter i Järvsö.

Högmässogudstjänst

Ceremonin inleddes med en marsch från S:t Persgården till kyrkan, där högmässogudtjänst hölls av kontraktsprosten Börje Björklund.

Efter kyrkobesöket förflyttade man sig till Kramsta läger, där avtäckningen av minnesstenen skedde.

Såväl vid marschen till kyrkan som vid avtäckningsceremonin användes I 14:s regementsfana och hemvärnets fana.

Med en militär inmarsch, ledd av spelmän från Järvsö spelmanslag, inleddes den högtidliga ceremonin vid Kramsta läger.

Tapto spelades på trumpet av Sven Karlsson. Och hälsningsanförande hölls av Carl Henric Bergman, ordförande i Järvsö sockens storskifteslag.

"En extra dag"

– Söndagen den 29 september är en alldeles extra dag, sade Carl Henric Bergman. Det är Olle Olsson-Brink som gjort den här dagen möjlig. Tack vare hans starka intresse för Järvö kompani och Kramstalägret har Järvsö storskifteslag nu rest ett monument som ska minna oss om kompaniet, dess indelta soldater och dess fosterländska gärning.

En utförlig historisk redogörelse över Järvsö kompani och dess mötesplats lämnades av major Lars G Biörkman, dagen till ära klädd i uniform.

– Det är på en historisk plats vi står i dag, konstaterade han inledningsvis.

Under indelningsverkets tid, från 1690-talet till år 1901, hade Järvsö kompani nämligen sitt kaptensboställe och sin stab förlagd till Kramsta, Järvsö.

Olle Olsson-Brink och öv erste Folke Ekstedt avtäcker minnesstenen över Järvsö indelta kompani.

Personlig mundering

På Kramstalägret fanns även kompaniets samlings- och exercisplats samt kompaniets trossbod, vilken innehöll en del av kompaniets utrustning.

– Personlig mundering och vapen hade den enskilde soldaten själv med sig, sade Lars G Biörkman.

Enklare övningar hölls åtminstone en gång i kvartalet på Kramstaläger, medan större sammandragningar genomfördes på övningsfältet i Mohed.

Indelningsverket kom till på Karl XI:s tid. Det var grunden för den karolinska armén.

– Näst intill Dala regemente var Hälsinge regemente det regemente som först klarade av de organisatoriska uppgifterna, berättade Lars G Biörkman.

Fulltaligt regemente

I varje landskap/län åtog sig bönderna att underhålla ett fulltaligt regemente av fotsoldater såväl i goda som i onda tider.

Flera gårdar bildade en rote. Och varje rote åtog sig att anställa och försörja en soldat.

I och med indelningsverkets tillkomst fick Järvsö kompani bestämda gränser för sitt rekryteringsområde. Hit hörde norra delen av Järvsö socken med 54 rotar, västra delen av Ljusdals socken med 47 rotar, hela Färila med 39 rotar, Ytterhogdal med 8 och Los med 2 rotar.

Resten av Järvsö (41 rotar) gick till Arbrå kompani och återstoden av Ljusdal (30 rotar) till Delsbo kompani.

Minnesstenen över Järvsö kompani avtäcktes av chefen för Hälsinge regemente, överste Folke Ekstedt.

Allas angelägenhet

– I ett demokratiskt land som vårt är försvaret en hela folkets angelägenhet. I svunnen tid var det indelningsverket som lade grunden till detta. Och i dag är det den allmänna värnplikten, inledde har sitt tal.

Upphovsmannen till det som nu blivit en minnessten över Järvsö kompani, Olle Olsson-Brink, var sedan översten behjälplig vid själva avtäckningen av minnesstenen.

Därefter sjöngs nationalsången Du gamla fria och spelmansmusik spelades. Efteråt följde en enkel förplägnad på Lill-Babs Wärdshus för inbjuden militär personal och ett antal övriga gäster.

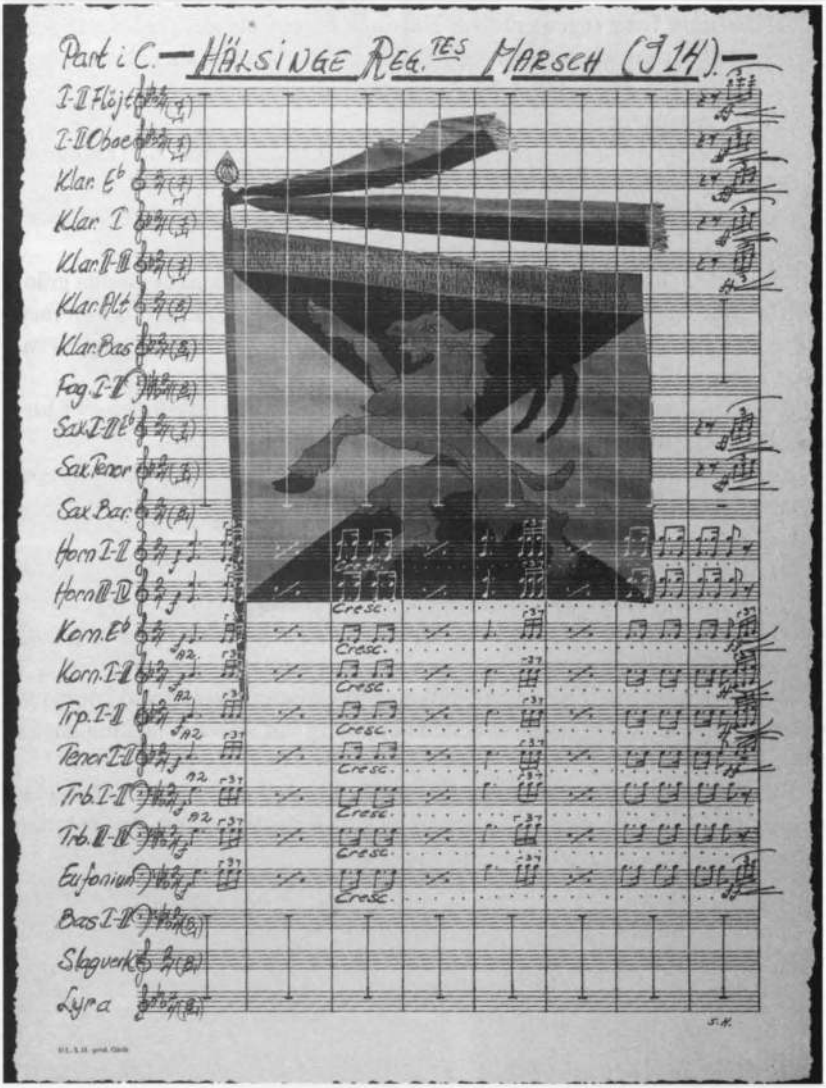
Kristina Forsberg

I 14 TAVLAN

Hemvärnets förtroendenämnd lanserar nu en helt unik produkt, där partituren till regementets marsch samt regementets fana är kombinerad i en vacker tavla i färg. Den har sin givna plats på väggen och kommer bara att öka i värde. Varför inte ge bort den som present också?

ENDAST 100:– st (porto tillkommer).

Beställ på tfn 026-60 88 62.

Ett solvarv

1991–1992

i kronans kläder

JANUARI 1991

NYA BEFATTNINGAR

Mj Lars Söderberg tillträder som regementets informationschef och tillika presschef. Mj Ulf Holmberg tillträder som regementets datasäkerhetschef.

Mj Lars Söderberg.

MARMABLOCK

5. komp genomförde utbildning i Marma under tiden 91-01-14–01-17.

RÖKFÖRBUD

Skyddskommittén har utvärderat en rökenkät och enhälligt lämnat rekommendation till regch, som beslutade:
– Rökning ej tillåten i korridoren A5 och trapphusen mellan A3 och A5.
– På försök genomförs rökförbud inomhus på Vall 1991-01-07 – 06-30.

NYÅRSHÄLSNING

Vid årets nyårshälsning som regementschefen höll på personalmässen hade antalet besökande ökat så mycket att 100-gränsen sprängdes. Mottagningen föregicks av nyårsgudstjänst i Soldatkyrkan.
Utanför kanslihuset hade Gunnar Söderström även i år grupperat sitt salutbatteri och saluterade det nya året.

ATTACHEBESÖK

Den 5 och 6 mars besökte 23 försvarsattachéer regementet. Resultatet var positivt för båda parter.

Den indiske försvarsattachén flankerad av regementschef Karl-Evert Englund och informationschef Lars Söderberg.

BYTE AV REGEMENTSCHEF

Överste 1. Karl-Evert Englund lämnar regementet för att tillträda som försvarsattache i Moskva. Han ersätts av fobef i Kalix försvarsområde överste 1. Folke Ekstedt.

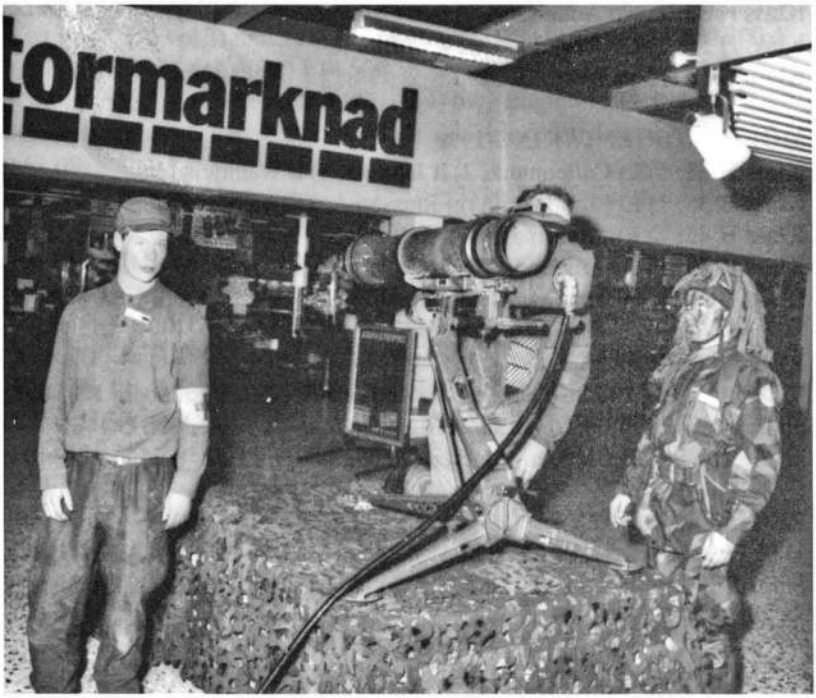
Överste K-E Englund.

Överste 1. F Ekstedt.

FÖRSVARSUTSTÄLLNING

Den förra året så uppskattade försvarsutställningen i Valbo genomfördes i år igen med samma goda gensvar från allmänheten. Dagen var den 14 mars.

ÅLDERSPENSION

Lt Rolf Olshage avgick 1. april med ålderspension. Som pensionär har han börjat arbeta som zonterapeut.

*

NYA KAPTENER

Regementet har fått 5 nya kaptener som hälsas välkomna hem:

Peter Andersson
Bengt Svensson
Hans Thollén
Jan Håkansson
Christer Jansson

*

VALBORGSFIRANDE

Valborg firades traditionsenligt med bål nere vid stranden av Gavleån. Gävle Drängar stod för sången från klockstapeln.

*

MARMABLOCK

8. komp genomförde marmablock 22–25 april. Övningen genomfördes som förbandsövning.

MAJ 1991

BRIGADÖVNING GORM -91

Under maj genomfördes repetitionsutbildning med 3. bataljon IB 14, UHbat, haubkader, ingenjörsförband m.fl. i Gästrikland och Norduppland. En nyttig övning som gör vår brigad till en av de mest övade.

Tyvärr drabbades övningen av en trafikolycka (krock tåg–bil) som dock fick en lycklig utgång tack vare ett rådigt ingripande av Lt Mikael Moberg.

FLOTTBESÖK

I slutet på månaden hade vi två flottbesök. Dels kom nya kustkorvetten HMS GÄVLE som angjorde GÄVLE som premiärhamn på sin jungfrutur, och dels fick vi besök av 3 minsvepare och underhållsfartyget NIENBURG ur 5. Minensuchgeschwader från TYSKLAND.

Fk Holmstedt blir utnämnd fänrik

FÄNRIKSUTNÄMNING

Den 31. maj fick regementet hela 19 nya fänrikar som hälsades välkomna vid en ceremoni i regementsparken med efterföljande middag.

JUNI 1991

NYA I GRADEN
Peter Bohlin blev major 20 juni, och 6 st kom hem som nya löjtnanter.

SOMMARKAFFE
Vid sommarkaffet 20 juni presenterades de nya OK-eleverna.

*

FÖRSLAGSÄRENDEN
15.500 kr utdelades till värnpliktiga för förslag som de lämnat. Mest fick vpl Peter Rhodin för förslaget med dagslistor på data. För det fick han 7.000 kr. Vpl Mats Wallman erhöll 3.500 kr för ett förslag på anordning för kabelinrullning "ElvirA".

JULI 1991

PERSONALKÅRER UPPHÖR

Den 1. juli upphör de gamla personalkårerna IntK, FortK och ATK. De som tillhört dessa får nu C I 14/Fo 21 eller CA som personalansvarig chef.

*

NY ORGANISATION

Från halvårsskiftet fick I 14 en ny organisation. Den innebar bland annat att Hv/Frivavd blev egen enhet, Hv/FrivE, och att nya BrigE ansvarar för allt som rör IB 14.

*

SKBR

SKBR hade 4 utbildningsomgångar i Marma under sommaren. Kurschefer var Mj Froste, Kn Lööw, Kn Larsson och Lt Östlund.

NYA PÅ BEFATTNINGAR

Mj H Hedberg

Mj Wallgren

Mj Wallgren och H Hedberg placeras efter genomförd MHS/HSK på Brigstaben.

*

LEDARSKAPSGRUPP

En kontaktgrupp mot Arméns Centrum för Ledarskap har bildats vid I 14. Där ingår:

Övlt Stig Östblom
Mj Sten Ström
Mj Bengt Froste
Kn Ulf Laurén
Kn Pär Lindberg
Omar Jarnulf
Maria Eriksson

SEPTEMBER 1991

NY VAKT

Den 2. september inrättades så kallad A-vakt med fasta vaktchefer åter vid I 14/Fo 21. Det innebär också att Stf VB-tjänsten upphör från samma tid. Vaktcheferna varvar tjänst i vakten med utbildning av vaktsoldater. De nya vaktcheferna är:

Kn Boo Svensson

Lt Tommie Stonert

Lt Ingemar Svensson

Lt Gunnar Fridh

Lt Lars-Ove Blom

TV-PUCKARE

Vid poolspelet inför TV-pucken förlades ishockeylagen på I 14. Ett boende som blev mycket uppskattat av de deltagande lagen. Chef för förläggningen var Kn Kjell Helling.

NYA PÅ BEFATTNINGEN

Mj Lars-Erik Nilsson placeras som C Prodavd på utbledn och Mj Anders Jonsson placeras som C Idrottsavd.

OKTOBER 1991

BYTE PÅ BRIGADCHEFSPOSTEN

Öv Hans Berndtsson

Ov Gorm Wigforss slutar som brigadchef IB 14 för att bli C Uhreg ÖN och ny brigadchef blir Öv Hans Berndtsson. Han kommer närmast från Försvarsstabens planeringsledning. Ursprungligen kommer han från Göteborg och gjorde sin trupptjänst på Bohusläns Regemente.

FÖRSLAG

Lt Gunno Jansson har fått 2.000 + 3.000 kr för två förslag om hantering av kartor.

NY I GRADEN

Mj Berlin har utnämnts till Övlt den 1. oktober.

Övlt Berlin

AVGÅNG MED ÅLDERSPENSION

Mj Bo Harneman har avgått med ålderspension.

Mj Bo Harneman

NOVEMBER 1991

VIDEO

Regementet har tagit fram en video på 20 minuter som skildrar regementets historia och försvarsområdets militärgeografiska förutsättningar. Vidare beskrivs utbildning av krigsförband, hemvärn och frivilligorganisationer. Målgruppen för videon är nyanställda och besökare vid regementet.

OMDÖPT

Stabsmeddelande har fått nytt namn: Regementsmeddelande.

Start på "Muckarjoggen".

DECEMBER 1991

KADERORGANISATION

Brigaden har omorganiserats så att fredsorganisationen i princip är den samma som i krig. Krigsbataljonscheferna har alltså samma personal under sig som i krig. Utanför kadrarna finns dock 6. komp och livkomp som lånar befäl från kadrarna för fredsutbildning.

HEMPERMITTERING

Under december kom beslut om att avbryta utbildningen av och skicka hem alla "5-månadersvärnpliktiga", vilket innebar att vi bara fick ett skyttekompani och 6. komp kvar.

PENSION

Ffm Carl Nannebro avgick 1. december med ålderspension.

NEDLÄGGNINGSFÖRSLAG

Strax före lucia kom ett dystert besked. I 21 i Sollefteå kunde inte läggas ned av regionalpolitiska skäl och I 14 föreslogs i stället att läggas ned. Omedelbart bildades en kommitté för att påverka politiker och allmänhet att "BEVARA I 14". Denna jobbade gratis under jul- och nyårsuppehållet med insändare, namninsamlingar, brev till politiker m.m.

PENSION

C FE, Mj Lennart Sohl har blivit pensionär.

KAMPANJ

Kampanjen "BEVARA I 14" har vuxit till en länsomfattande kampanj för att rädda jobben i länet. Exempel på aktiviteter är I 14 matchvärdskap på Gavlerinken, manifestation med artistgala på Slottstorget och Bockens avfärd till Stockholm för att överlämna manifestet till vice statsminister Bengt Westerberg.

Kn Kjell Helling

PERSONALKONTOR

För att vara beredda på det värsta inrättades ett personalkontor för att kunna möta personalens oro om en nedläggning blir verklig.

Dessutom skall personalkontoret ta hand om 25 civilanställda som tyvärr måste varslas om uppsägning. Chef för kontoret är Kn Kjell Helling, som också är arbetsmiljöhandläggare fr.o.m. januari.

PROPOSITION OM NEDLÄGGNING

Trots intensivt kampanjarbete lades den 25 februari regeringens proposition om nedläggning av I 14.

Din trygghet
Vår ambition

- Inbrottslarm
- Driftlarm
- Passagekontroll
- Trygghetslarm
- Personsökare
- Brandlarm
- Larmöverföring
- Tidsystem
- Special-TV
- Snabbtelefoner

Östra Regionen

UPPSALA
018-901 00

FALUN
023-901 00

GÄVLE
026-901 00

VÄSTERÅS
021-901 00

NORRKÖPING
011-901 00

ÖREBRO
019-901 00

IDROTTS- OCH SKYTTEVERKSAMHETEN VID REGEMENTET 1991

Under sommaren genomfördes RegM skytte i form av den "gamla" prisskjutningen. 50 befäl deltog och regementsmästare blev Mj Wallin med 144 poäng av 150 möjliga. Vid Mid NN i budkavleorientering vid I 21 representerades regementet av Kn B. Svensson, P. Andersson och Fk H. Henriksson som delade en hedrande sjätte placering.

Regch vpr i sommarfälttävlan genomfördes under fina förhållanden på I 14 och på fina banor i Hamrånge. Mellandelen av banan var svår och utslagsgivande. Kn H. Thollén vann en säker seger och kunde ohotad löpa i mål före Lt J. Callenmark.

Under september avgjordes RegM i dag- och mörkerori med 50 resp. 40 deltagare.

Vid Mid NN i mörkerori, som I 14 arrangerade, lyckades våra orienterare mycket fint. Kn Thollén vann H 21 och I 14 vann lagtävlingen. I laget ingick Kn H. Thollén, Fk P. Aho och Fk M. Larsson.

Under hösten har det genomförts omfattande renovering av 15 km-skidspåret. Lt Linderdahls soldater har gjort ett fint arbete och förhoppningsvis kommer det mycket snö till nästa vinter, så att vi får inviga den nya banan.

REGEMENTSMÄSTERSKAP
DAGORIENTERING 1991

Klass H 21: 1) Lt Callenmark, 2) fk Hansson, 3) mj Bäckström.
Klass H 35: 1) Lt Lindberg, 2) mj Thollén, 3) mj Jonsson A.
Klass H 40: 1) Mj Johansson S-A, 2) mj Nilsson L-E, 3) mj Larsson C.
Klass H 45: 1) Kn Myrman, 2) mj Lundberg, 3) kn Näslund.
Klass H 50: 1) Övlt Callenmark, 2) övlt Östblom, 3) kn Andersson Ö.

NATTORIENTERING 1991

Klass H 21: 1) Kn Thollén, 2) serg Slettmyr, 3) kn Henning.
Klass H 35: 1) Lt Lindberg, 2) mj Bohlin.
Klass H 40: 1) Mj Larsson C, 2) mj Wallgren, 3) kn Söderblom P.
Klass H 45: 1) Kn Myrman, 2) kn Sundell, 3) mj Söderberg.
Klass H 50: 1) Övlt Callenmark, 2) öv Wigforss.
Klass H 55: 1) Lt Öhlin.
Klass GU: 1) Persson Roger REGEMENTSMÄSTARE

REGCH VPR, SOMMAR

1) Lt Thollén, 2) lt Callenmark, 3) lt Munther.

SKYTTE 1991
1) Mj Wallin 144, 2) mj Lundberg 140, serg Slettmyr 140, 4) kn Rosengren 139.

MILOMÄSTERSKAP
NATTORIENTERING
Klass GU: 10) Vpl Eriksson.
Klass H 21: 1) Kn Thollén.
Klass H 40: 11) Mj Larsson.
Klass H 45: 13) Kn Sundell.
Klass H 50: 9) Öv Wigforss.

LAGTÄVLAN H 21-H 35
1) I 14 Lag 1.

SKYTTE
Bana Gevär:
Klass Vpl: 1) J-O Lundh I14 279 poäng, 2) S-O Pettersson I14 213 poäng.
Lag I 14: 637 poäng.
Fältskjutning Gevär:
Klass Vpl: 2) Per Molin I 14 19 träff, 3) S-O Pettersson I 14 19.
Lag I 14: 48 tr.
Banskjutning Kpist:
Klass Ö: 1) Henry Zackrisson FBU, Fo 21 390 poäng.
Lag: 1) Fo 21 887 p, 5) Fo 21 817 p.
Fältskjutning Kpist:
Lag Klass Ö: 1) Fo 21 132 tr.
Banskjutning Pistol:
Lag Klass Ö: 4) Fo 21 1 587 p.
Fältskjutning Pistol:
Lag Klass Ö: Fo 21 126 tr.

FÖRENINGSMÄSTERSKAP, I 14 SKYTTEFÖRENING 1991
Bana Gevär: 1) S-O Forslind 292 p, 2) Erik Persson 285, 3) Henry Zackrisson 264.
Fältskytte Gevär: 1) Stig Ädel 23 tr, 2) Allan Danielsson 22, 3) Erik Persson 19.
Fältskytte Kpist: 1) Henrik Ankarcrona 54 tr, 2) Inger Carlsson 52, 3) Nils Hjorth 46, 4) Erik Persson 45.
Bana Pistol: 1) Stefan Hellkvist, 2) Anders Dahlberg, 3) A Lundell.
Fält Pistol: 1) Henry Zackrisson, 2) Kent Åsberg, 3) Anders Dahlberg.

I 14-träffen Kpist:
Fältskjutning:
Klass Af 5: 1) L-G Stenberg, Oxelösund 59 träffar.
Klass Af 66: 1) Erik Persson, I 14 52 tr.
Kretsmästerskap Kpist:
Fältskjutning: 1) Henrik Ankarcrona, I 14 54 tr, 2) Inger Carlsson, I 14 52.
Förbundsmästerskap Kpist:
Banskjutning ställningar: 1) H. Zackrisson, I 14 391 p, 3) Erik Persson, I14 378.
Banskjutning liggande: 1) Rolf Juhlin, Hamrånge 410 p, 2) Erik Persson, I14 410.
Fältskjutning Veteraner: 2) Erik Persson, I 14 47 tr.

BPA

BPA EL

Projektering – Montage – Service

INSTALLATIONER
- I KRAFT
- BELYSNING
- TELE

Gävle, telefon 026-17 56 00

BPA EL

eio

Medborgarskolan

Musik i Regementsparken

SOMMAREN 1991

Torsd. 16 maj kl. 19.30	VALBO MUSIKKÅR	Tisdag 30 juli kl. 19.30	BLÅSORKESTER UR LÄNSMUSIKEN, JÄMTLAND
Torsd. 23 maj	MUSIIKSKOLANS BLÅSORKESTER	Torsdag 8 aug. kl. 19.30	BOMHUS-OKTETTEN
Torsd. 30 maj kl. 19.30	JÄRFÄLLA MUSIKKÅR	Torsdag 15 aug. kl. 19.00	HEMVÄRNETS MUSIKKÅR, UPPSALA
Torsd. 13 juni kl. 19.30	KAPTEN-SEXTETTEN	Torsdag 22 aug. kl. 19.00	NORRSUNDETS MUSIKKÅR
Torsd. 20 juni kl. 19.30	BLÅSORKESTER UR LÄNSMUSIKEN,	Torsdag 29 aug. kl. 19.00	SKUTSKÄRS MUSIKKÅR
Torsd. 27 juni KL. 19.30	SANDVIKENS MUSIKKÅR	Fredag 6 sept. kl. 19.00	HEMVÄRNETS MUSIKKÅR

Vid otjänlig väderlek äger konserterna rum i Excercishuset , I 14.

kultur nämnden i Gävle

MUSIK GÄVLEBORG

Gefle Dagblad

Hembygdsföreningen Gäfle Gille

I 14 S UNDER 1991

Åter har ett verksamhetsår gått till ända, det tjugoförsta i ordningen sedan lokalavdelningens tillblivelse 1970.

Årsmötet ägde rum den 18 april på MHS med 35 deltagare. Regementets nye chef – Folke Ekstedt – var nere och presenterade sig och "livet på roten". Högtidstalare var chefen för armén, general Åke Sagrén, som gav sin syn på armén i framtiden. En mycket uppskattad föreläsning!

Efter årsmötet ser ledningen för I 14 S ut så här:

Klubbförare	Sten Wiberg
Förste avlösare	Carl Eric Engblom
Andre avlösare	Gösta Dahl
Skrivare	Knut Björkenstam
Myntsamlare	Jan Josephsson
Krögare	Gunnar Hagstedt
Lösöresbevarare	Lars-Gösta Carlsson
Med hemlig funktion	Bo Grawe

Höstmötet, även det på MHS, genomfördes den 17 oktober. Även nu ställde 35 kamrater upp. Från Kungsbäck hade vi glädjen se – och höra – regementschefen samt sekreteraren i kamratföreningen – Östen Andersson. Den förre orienterade om verksamheten på regementet, den senare om dito inom kamratföreningen. Aftonens begivenhet var en exposé över det politiska läget i vårt närområde. Ansvarig för detta var övlt Stellan Bojerud, MHS/MHA, med avddir. Lars Ulfving, ÖB/USK, som "komplement".

Som vanligt vid våra vår- respektive höstmöten utspisades ärtsoppa med varm punsch, föregånget av smörgås med anpassade tillbehör. Regementets igenkänningssignal får deltagarna att lystra – nu vankas mat, vid borden uppställning. Därpå spelas regementets marsch, som säkerligen för alla framkallar en mångfald minnen förknippade med personliga upplevelser på regementet, det må nu vara i Gävle på Kungsbäck, på Mohed, i Marma eller annorstädes där regementet verkat under beredskaps- och fredsår till gagn för rikets försvar.

En vecka före höstmötet hade vi samling på Kungl. Hovstallet. Inför tolv medlemmar berättade hovstallmästaren, överste 1 Magnus Olsson, om verksamheten vid detta, skulle jag vilja säga, levande museum.

Och som vanligt avslutades året med samling på Kungl. Slottet i samband med regementets högvakt söndagen den 15 december. I år deltog 36 medlemmar med anhöriga, vänner och bekanta. Särskilt gladdes vi över att den nya chefen för Gästrikebrigaden, översta Hans Berndtson, fanns med i våra led.

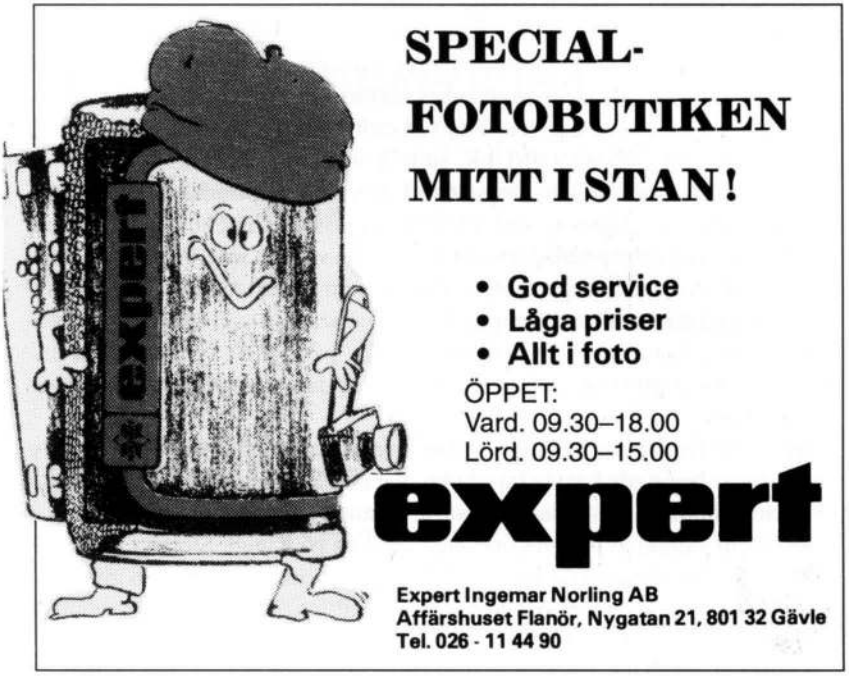
De så kallade "I 14-luncherna" på militärsällskapet den 14. i månaden har

fortsatt. Deltagandet har pendlat mellan ett par stycken till upp emot tio. Ni som arbetar vid regementet – är Ni i Stockholm aktuell dag anslut mer än gärna. Lunchen börjar kl 12.00 och vårt bord är utmärkt med regementets vackra fana!

Veckan före jul skickade vi, så långt portot räckte, ut i kopia Gefle Dagblads upprop "Rädda regementet" med en anmaning att sända in det till statsministern.

Trots allt ser vi optimistiskt på framtiden. Vi försöker finna annorlunda och nya former för kamratligt umgänge så att vi inte enbart skall mötas vår och höst. Några tankar inför 1992? Ja, det finns men dessa avslöjas inte här och nu.

K Björkenstam
Skrivare

RAPPORT FRÅN XXIII NORDISKA KAMRATFÖRENINGSMÖTET I DANMARK, 1991

Mötet hölls i Aalborg 1991-06-13—16 med förläggning i Jyske Trængregimentets kaserner i Hoverup, ca en mil från Aalborg.

Undertecknad deltog som representant för I 14 S.

Representanter för Danmarks, Finlands, Norges och Sveriges kamratföreningar deltog med ca 60 man från varje land. Resan till förläggningsorten började i Göteborg den 12 juni på e.m. med överfart till Fredrikshamn. Från Fredrikshamn var busstransport ordnad till Hoverup och efter ankomsten vidtog inmönstring och förläggning. Detta avvek inte så mycket från min första inryckning till Kungl. Hälsinge Regemente för 53 år sedan.

Ett fullödigt och omväxlande program hade gjorts för tiden 13–16 juni.

På f.m. den 13 juni skedde öppningsceremonin, välregisserad, tyvärr i hällande regn och åska, vilket inte påverkade verksamheten eller humöret. Efter lunch besökte vi flygstationen i Aalborg. Där förevisades material och vapen – inget som helst fotograferingsförbud förelåg. Det var bara att knäppa av kamerorna. På hemvägen besökte vi en plats – Lindholm Høje – där det fanns mycket väl bevarade vikingagravar.

Efter en mycket god middag underhöll Aalborgs Operettkor, en välsjungande dam- och herrkör.

Den 14 juni började med flagghissning varefter vi transporterades ut i terrängen för en uppvisningsövning. Övningen avsåg anfall och stormning med stridsvagnar – Leopard A 3 – och bandvagnar M 13. Övningen var väl planlagd och genomförd med mycket rök, eld och knalleffekter. Soldater och material var föredömligt maskerade.

Efter lunch besökte vi flottstationen i Fredrikshamn där moderna fregatter visades liksom fullriggaren segelskolskeppet "Danmark". Två marina ytterligheter. På hemvägen gjordes ett uppehåll på västkusten och vi beså klitterna och de milsvida sandstränderna.

Den 15 juni började med flagghissning varefter vi transporterades till Lundby där en minnessten rests 1864 efter ett slag mellan danskar och tyskar. Till minnet av de stupade lades ner kransar från samtliga närvarande länder och minnestal hölls.

Sedan följde Aalborgs stads mottagning med tal av stadens borgmästare och vice borgmästare. Vidare bjöds på förfriskningar. Därpå följde en ca 3 km lång marsch med musikkår i spetsen genom Aalborgs stad. Marschordningen och takten var förvånandsvärt god och väl genomförd med hänsyn till "truppernas" sammansättning.

Eftermiddagen ägnades åt ett studiebesök på Stiftstidende Aalborg, ett stort modernt tidningstyckeri.

På kvällen gavs stor festmiddag för ca 300 personer. Mat och dryck var rik-

lig och av hög kvalitet - stämningen var god.

Den 16 juni på f.m. var det avslutningsceremoni under högtidliga former och med goda väderleksförhållanden.

Därpå följde utryckning och väntan på avtransport.

Allmänna intryck

Programmet var omväxlande och genomförandet skedde under gemytliga former och mycket gott värdskap och föredömlig organisation.

Förbandets allmänna puts och ordning var mycket föredömliga. Det fanns t.ex. inga fimpar, pappersskräp och dylikt inom området.

Umgänget mellan de nordiska bröderna var också gott även om vissa språksvårigheter förelåg.

Helhetsintrycket från XXIII Nordiska kamratföreningsmötet är mycket gott.

Jag framför mitt varma tack till kamraterna i I 14 S som gjort det möjligt för mig att närvara vid sammankomsten.

Carl Eric Engblom
1:e avlösare

DET FINNS INGA GENVÄGAR
OM MAN VILL BRYGGA ETT GOTT ÖL.

FALCON. SEDAN 1896 BRYGGT PÅ RENT KÄLLVATTEN.
FALCON AB, TELEFON 08-723 88 50
KLASS II

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Styrelsen för Hälsinge regementes Kamratförening får härmed avgiva följande berättelse över verksamheten 1990/1991.

Hedersledamöter:	Generallöjtnant Curt Göransson	
	Generallöjtnant Nils Sköld	
	Överste 1 Allan Månsson	
	Överste 1 Carl-Henrik Gåsste	
	Hemmansägare Einar Berlin	
	Kapten Helmer Nygren	
	Överste 1 Ingmar Arnhall	
Mandattid		
Ordförande:	Överste 1 Karl-Evert Englund	1990/91
Vice ordförande:	Redaktör Per-Evert Persson	1991/92
Sekreterare:	Kapten Östen Andersson	1990/91
Kassör i föreningen och för Bocken:	Intendent Peder Knutsson	1990/91
Ledamöter:	Major Gert Nilsson	1990/91
	Hemmansägare Harald Olsson	1991/92
	Kapten Martin Lundbäck	1991/92
	Sektionschef Carl-Eric Engblom I 14 S	1990/91
	Överstelötjnant Erik Persson	1991/92
	Ingenjör Gustaf Åsberg	1991/92
VU:	Karl-Evert Englund	
	Per-Evert Persson	
	Östen Andersson	
	Peder Knutsson	
	Erik Persson	
Revisorer:	Direktör Bertil F Andersson	1990/91
	Kapten Knut Eliasson	1990/91
Revisorssuppleanter:	Löjtnant Glenn Ersholt	1990/91
	Kapten Kurt Kvist	1990/91
Kommitté för valberedning:	Komminister Lewis Nyberg (sammankallande)	1991/92
	Musikledare Eric Åkerlund	1991/92
	Kapten Hugo Sööder	1991/92
Redaktionskommitté för årsskriften:	Redaktör överstelöjtnant Erik Persson	1990/91
	Intendent Peder Knutsson	1990/91
	Major Staffan Åhs	1990/91
	Löjtnant Björn Ellebo	1990/91
	Major Lars Söderberg	1991/91

Medlemmar per den 30 juni 1991:	474
Under året bortgångna medlemmar	10

Regementets Dag

Regementets Dag firades den 22 september under miserabla väderleksförhållanden. Trots vädret ganska mycket folk som besåg vapenutställningen, stridsövningen på Lilla Fältet samt många andra aktiviteter. Nästa Regementets Dag anordnas 1992.

Bocken

Redaktionskommittén har som vanligt gjort ett utmärkt arbete. Årgången präglas av hur uttagning och rekrytering av soldater har skett till vårt försvar, Hemvärnets 50 årsjubileum, Kramsta läger vid Järvsö kompani betydelse under 200 år och Hälsinge brigaden.

I 14 S

Kamratföreningens lokalavdelning i Stockholm har som vanligt haft en livlig verksamhet. Lokalavdelningen firade under högtidliga former sitt 20-årsjubileum den 26 oktober.

Avslutning

Styrelsen framför ett varmt tack till enskilda, organisationer och myndigheter, vilka på olika sätt bidragit till vår verksamhet.
Vi tackar också alla som på ett eller annat sätt bidragit till ökad förståelse för föreningen och dess syften att vidmakthålla och stärka samhörigheten mellan nuvarande och förutvarande "Hälsingar". Regementet kommer att behöva allt tänkbart stöd inför hotet om en framtida nedläggning.

GÄVLE I SEPTEMBER 1991
Per-Evert Persson
v ordförande

Östen Andersson
sekreterare

Peder Knutsson
kassör

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Hälsinge Regementes Kamratförening får härmed avgiva följande förvaltningsberättelse för verksamheten under 1990/91

RESULTAT- och BALANSRÄKNING FÖR TIDEN
1990-07-01–1991-06-30

KAMRATFÖRENINGEN

INGÅENDE BALANS

TILLGÅNGAR		SKULDER	
Kassa	282:72	Skulder	26.000:00
Postgiro	694:00	Kapitalkonto	1.291:78
Bank	26.315:78	Kronor	27.291:78
Kronor	27.291:78		

VINST- och FÖRLUSTRÄKNING

INTÄKTER		UTGIFTER	
Medlemsavgifter	23.350:00	Bocken	25.000:00
Regementets historia	4.250:00	Regementets historia	5.375:00
Nålar och medaljer	85:00	Administration	3.756:10
Räntor	2.465:40	Resor- och traktamenten	3.957:00
Årets förlust	18.286:70	Representation I 14 S	3.000:00
Kronor	48.437:10	Medaljer – Inköp	7.349:00
		Kronor	48.437:10

UTGÅENDE BALANS

TILLGÅNGAR		SKULDER	
Kassa	2.052:12	Kapitalkonto	17.345:08
Postgiro	10.366:20	Kronor	17.345:08
Bank	4.926:76		
Kronor	17.345:08		

Peder Knutsson
Kassör

Resultat- och balansräkning för tiden 1990-07-01–1991-06-30

BOCKEN

INGÅENDE BALANS

TILLGÅNGAR		SKULDER	
Postgiro	1.054:74	Bidragsfonden	8.150:00
Fordran	26.000:00	Kapitalkonto	18.904:74
Kronor	27.054:74	Kronor	27.054:74

VINST- och FÖRLUSTRÄKNING

INTÄKTER		UTGIFTER	
Annonser	21.100:00	Tryckningskostnader	79.575:00
Försäljning Bocken	79.485:00	Rese- och traktamentsk.	10.975:00
Kronor	100.585:00	Administration	2.935:00
		Bidragsfonden	5.765:00
		Årets vinst	1.335:00
		Kronor	100.585:00

UTGÅENDE BALANS

TILLGÅNGAR		SKULDER	
Postgiro	5.579:74	Bidragsfonden	5.765:00
Kapitalkonto	185:16	Kronor	5.765:00
Kronor	5.765:00		

Peder Knutsson
Kassör

Resultat- och balansräkning för tiden 1990-07-01–1991-06-30

FONDERNA

INGÅENDE BEHÅLLNING

TILLGÅNGAR		SKULDER	
Bank	75.136:69	Kapitalkonto	75.136:69
Kronor	75.136:69	Kronor	75.136:69

VINST- och FÖRLUSTRÄKNING

INTÄKTER		UTGIFTER	
Räntor	4.659:25	Årets Fondresultat	4.659:25
Kronor	4.659:25	Kronor	4.659:25

UTGÅENDE BALANS

TILLGÅNGAR		SKULDER	
Bank	79.795:94	Kapitalkonto	79.795:94
Kronor	79.795:94	Kronor	79.795:94

Peder Knutsson
Kassör

STADGAR FÖR HÄLSINGE REGEMENTES KAMRAT-FÖRENING FASTSTÄLLDA 1985-10-26

§ 1. **Ändamål**
Föreningens ändamål är:
- **att** verka för vidmakthållandet och stärkandet av samhörigheten mellan nuvarande och förutvarande "Hälsingar",
- **att** bidraga till vårdandet av regementets traditioner,
- **att** befordra ett gott kamratskap
- **att** utgöra en föreningslänk mellan regementet och dess bygd.

§ 2. **Medlemskap**
Föreningens medlemmar utgöres av **hedersledamöter** och **övriga medlemmar.**
Hedersledamöter utses av styrelsen enligt bestämmelser i bilaga 1.
För att bli medlem fordras att tillhöra eller ha tillhört regementet och/eller försvarsområdet som anställd eller värnpliktig, som hemvärnsman eller medlem i frivilligorganisation. Till medlem kan dessutom antagas den som utan att uppfylla ovan angivna fordringar, visat regementet eller föreningen särskilt intresse.
Medlem kan av styrelsen uteslutas ur föreningen.

§ 3. **Avgifter**
Medlem erlägger en årsavgift, vars storlek beslutas av årssammanträdet på förslag av styrelsen. Hedersledamot erlägger ej årsavgift.

§ 4. **Styrelse**
Föreningens angelägenheter handhaves av en styrelse med det antal ledamöter, som beslutas av årssammanträdet. Självskriven ledamot i styrelsen är regementets chef.
Styrelsen utser inom sig:
vice ordförande
sekreterare
kassör och övriga erforderliga funktionärer samt ett verkställande utskott (VU) om fem ledamöter.
Ordförande i styrelsen, sekreterare och kassören är självskrivna medlemmar i VU, där styrelsens ordförande är självskriven ordförande.
Styrelsen sammanträder på kallelse av dessa ordförande och är beslutsmässig, då minst fem av styrelsens ledamöter, däribland ordföranden eller vice ordföranden är närvarande.
Vid styrelsens sammanträden förs protokoll, som justeras av ordföranden och en av de närvarande.

§ 5. **Verkställande utskottet (VU)**
VU sammanträder på kallelse av dess ordförande eller då övrig ledamot det påyrkar.
VU åligger
- **att** verkställa styrelsens uppdrag och beslut
  att sköta löpande ärenden och förbereda ärenden, som skall behandlas av styrelsen
- **att** besluta i frågor, som kräver omedelbart avgörande

VU äger rätt att till sig adjungera andra medlemmar. Adjungerad medlem äger ej rösträtt i VU.

§ 6. **Revision**
Föreningens arbets- och räkenskapsår = budgetår.
Föreningens räkenskaper överlämnas till revisorerna för granskning senast en månad före årsmötet.

§ 7. **Sammanträden**
Kallelse till årssammanträden utfärdas av styrelsen senast 14 dagar före sammanträdet.
Vid årssammanträdet skall följande ärenden förekomma:
1. Sammanträdets öppnande
2. Val av ordförande och sekreterare för sammanträdet
3. Val av 2 justeringsmän att jämte ordföranden justera dagens protokoll
4. a) Föredrag av verksamhetsberättelsen med ekonomisk redogörelse
   b) Föredrag av revisionsberättelsen och beslut med anledning därav
5. Beslut angående ansvarsfrihet
6. Val av
   a) Ordförande för ett år
   b) Det antal styrelseledamöter för ett, alternativt två år som beslutas av årssammanträdet. Härvid eftersträvas att ej mer än ca 50 % av styrelsen samtidigt nyväljs.
   c) Två revisorer jämte två suppleanter
   d) Valberedning om tre ledamöter. Sammankallande utses
   e) Tillägg: Årssammanträdet 1990-09-22 § 13. För del av styrelse och övriga funktionärer vars mandat utgår den 30/6 – förlängs detsamma till årssammanträdet.

7. Beslut angående ärenden, som av styrelsen hänskjutits till årssammanträdet.
8. Behandling av frågor, som av enskild medlem väckts på sätt dessa stadgar föreskriva (§ 10).
9. Sammanträdets avslutande.

Extra sammanträde hålles, då styrelsen finner så erforderligt och utfärdas

kallelse härtill på sätt, som för årssammanträdet är föreskrivet.

§ 8. **Valberedningen**
Valberedningen utser inom sig ordförande. Valberedningen åligger att vid årssammanträde föreslå kandidater till § 7 föreskrivna val.

§ 9. **Rösträtt och beslut**
Rösträtt äger envar av föreningens medlemmar. Beslut fattas med enkel röstövervikt. Omröstning sker öppet, såvida icke sluten omröstning begäres. Vid lika röstetal avgöres val genom lottning, i andra frågor gäller den mening, som biträdes av den vid sammanträdet tjänstgörande ordföranden.

§ 10. **Ingivande av förslag från enskild föreningsmedlem**
Enskild föreningsmedlem, som önskar få ärende upptaget till prövning vid föreningssammanträde, skall senast den 1 sept avlämna skriftlig framställning härom till styrelsen, vilket framlägger detsamma jämte eget yttande vid sammanträdet.

§ 11. **Ändring av stadgarna**
Beslut om stadgeändringar fattas vid årsmöte och skall för att äga giltighet biträdas av minst två tredjedelar av i beslutet deltagande föreningsmedlemmar.

§ 12. **Föreningens upplösning**
Därest fråga om föreningens upplösning väckes, åligger det styrelsen att vid det första av de sammanträden, där frågan upptages till behandling framlägga förslag till disponerandet av föreningens tillgångar. Beslut om föreningens upplösning skall för att äga giltighet ha fattats vid två med minst två månaders mellanrum på varandra hållna föreningssammanträden, och skall vid vart och ett av dessa sammanträden minst två tredjedelar av i beslutet deltagande medlemmar har röstat för upplösning.

Bilaga 1 till stadgar för Hälsinge regementes kamratförening.

Bestämmelser rörande hedersledamot
1. Hedersledamot utses av årsmötet efter förslag av styrelsen.
2. Till hedersledamot kan utses person som under lång följd av år på ett synnerligen förtjänstfullt sätt verkat för föreningen eller som gjort föreningen utomordentliga tjänster.
3. Förteckning av hedersledamöter skall föras av styrelsen. Den skall ge underlag för att uppfylla föreningens förpliktelser mot ledamoten.

Förteckning över BIDRAGSGIVARE till KAMRATFÖRENINGEN 1991

Ahlin, Göte, Alfta
Alm, Nanny, Näsviken
Alnevik, Leif G., Bjuv
Andersson, Gunnar, Söderhamn
Andersson, Nils, Sandviken
Andersson, Rolf, Haninge
Andersson, Östen, Gävle
Arvidson, S.H. Djursholm

Bendrik, Åke, Gävle
Berggren, Ulf, Stockholm
Berndtson, Hans, Lidingö
Brockman, Bo, Sigtuna
Bergström, Carl-Axel, Gävle
Björkenstam, Knut, Stockholm
Bornestaf, Tomas, Järfälla
Broberg, Ivar, Harmånger
Brolin, Birger, Bandhagen

Carlsson, Lars-Gösta, Djursholm
Carlsson, Rolf, Bandhagen
Claesson, Carl-Erik, Stockholm
Claesson, Sven Åke, Gävle

Dahl, C. G., Stockholm

Edenhag, Sven Erik, Gävle
Elmgren, B. Staffan, Stockholm
Engblom, Carl Erik, Stockholm
Englund, Sven Åke, Gävle
Eriksson, Inge, Edsbyn

Forsberg, Torgny, Mölndal
Forsström, Thomas, Gävle
Friberg, Ulrik, Solna
Friskman, Berndt, Gävle
Fryklund, Per, Söderhamn
Fröjd, Edvard, Örebro

Gjerulf, Urban, Köpingebro
Gunnarsson, Johnny, Edsbyn

Hallström, S. F., Karlstad
Hansson, Ingemar, Ockelbo
Hansson, Lars, Borlänge
Hedman, Bengt, Ockelbo
Hillström, Ivar, Tierp
Holmgren, John E., Gävle
Holmquist, Bertil, Ödeborg
Hälsingdahl, Otto, Gävle
Hörner, Bengt, Uppsala

Ingvarsson, Leif, Sollentuna
Jansson, Henning, Stockholm
Jensen, Eric, Linköping
Jonsson, Björn A., Täby
Jonsson, Edvard, Gävle

Karén, Svante, Hägersten
Kvick, Åke, Skövde

Larsson, Stig, Uttran
Laurén, Ulf, Gävle
Lekberg, Per Magnus, Enköping
Lindblom, Sven, Sandviken
Lindman, Karl-Erik, Tierp
Lindgren, Stig B., Skärholmen
Lundberg, Tage, Solna
Lundén, Roland, Gävle
Lundquist, Christer, Ockelbo

Magnusson, Boris, Farsta
Magnusson, Thore, Göteborg
Masser, Lukas, Linköping
Mårdberg, Peter, Saltsjö-Boo

Nedin, Hans, Karlstad
Nilsson, Leif, Stenungsund
Nordeman, Fredrik, Gävle
Norlander, Gunnar, Avesta

Nyberg, Marie, Gävle
Nyholm, Hubert, Vällingby
Näslund, Roland, Lingbo

Orevik, Sven Eric

Palm, Bertil, Gävle
Persson, Per Evert, Bollnäs

Ramström, Gunnar, Gävle
Röstberg, Gabriel, Bollnäs

Sjödén, Staffan, Stockholm
Sohl, Lennart, Gävle
Stiernspetz, Dag, Bromma
Strömberg, Bo, Brunna
Strömberg, Paul, Stockholm
Ståhl, Lennart, Stockholm
Sundqvist, Sven Olof, Enånger
Säfwenberg, Rickard, Gävle
Söderpalm-Berndes, Sten, Nora
Söderhjelm, Sven, Stockholm
Söderlund, Bosse, Åshammar
Söderquist, Sigurd, Söderhamn
Sööder, Hugo, Gävle

Theander, Nils, Gävle
Thelander, Arne, Gävle
Thorsell, Sigvard, Luleå

Wassberg, Hans, Västerås
Westerlund, Hilma, Gävle
Westersved, Göran, Gävle
Westlund, Anita, Gävle
Wiberg, Sten, Stenhamra
Wikerborn, Kjell, Västerås

Zetterlund, Paul, Sollentuna

Ågren, Lars Olov, Los
Åkerson, Sten, Lidköping
Åsberg, Gustav, Sandviken
Åström, Karl-Gunnar, Gävle

Österdahl, Göran, Gävle

Kamratföreningen tackar samtliga bidragsgivare.

Kassören

†

UNDER ÅRET AVLIDNA

Anders Broqvist, hemmansägare, Storvik
Olof Ek, Gävle
Yngve Säfwenberg, major, Gävle

Om du vet att du är svår att få tag på.

Använd den här.

Vi säljer Mitsubishi Piccolo personsökaren som är lösningen för dig som har annat att göra än att passa telefonen hela dagarna.

Mitsubishi Piccolo gör att du var du än befinner dig vet vem som söker dig. Och du ringer själv upp vederbörande när det passar dig.

Har du en Mitsubishi Piccolo slipper du riskera att kunden väntar i onödan. Så kom in till oss så slipper du dessutom höra från folk som misslyckats med att nå dig.

Aukt. **MITSUBISHI** försäljning o service

BILRADIO–SPECIALISTEN

I GÄVLE AB

• Kryddstigen 5 **tel. 18 63 70** •

BIDRAGSGIVARE

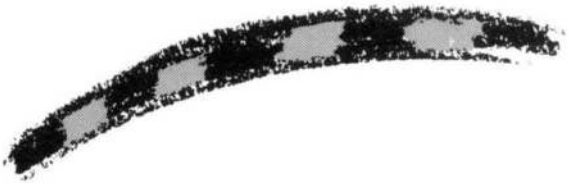
TILL

BOKEN BOCKEN

Allan Rehnström Tekn Fabr AB, Gävle
Arbetarbladet, Gävle
Fagergrens Fastighetsbyrå, Gävle
Focus Glasögon, Gävle
Gefle Dagblad, Gävle
Gävle Färghus, Gävle
Gävle Stämplar AB, Gävle
A Hildebrand Hovjuvelerare, Gävle
Länsförsäkringar, Gävle
Sandins Såg & Kedjeservice, Gävle
Snögrens Cykel & Sport, Gävle
Solängens Blomsterhandel, Gävle
Svenska Statoil AB, Gävle
Valbo El & Inst AB, Valbo
Älvkarleby Byggmaterial, Älvkarleby

NYA TIDENS TÅGBILJETTER FÅR DU HEM I BREVLÅDAN!

Biljetterna i brevlådan. Allt du behöver göra är att ringa Reseförsäljningen. Tala om vart du vill åka. Biljetten kommer med posten. Betalar gör du med postgiro. Din nya beställning går snabbt och bekvämt. Som tåget. Ring oss!

SJ RESEFÖRSÄLJNING

026-14 40 20

Öppet måndag–fredag 05–24, lördag–söndag 05–22.

Ditt samtal kopplas automatiskt till SJ Reseförsäljning i Ånge men kostar inte mer än ett lokalsamtal.

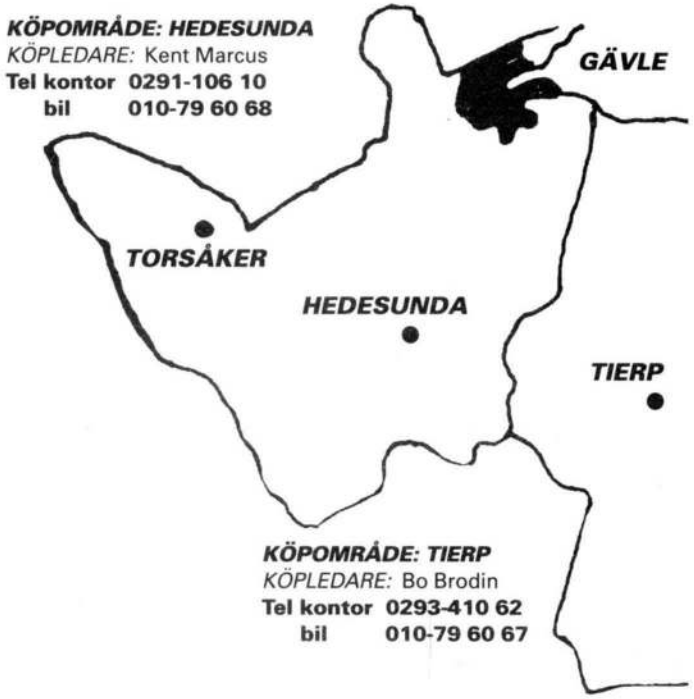
SJ

SKOGSÄGARE

Vi förvaltar I 14:s skogar i Gävle och Marma
och
VI KÖPER GÄRNA DITT VIRKE
såväl leveransvirke som skog på rot.

Avverkning i samband med våra egna avverkningar ger låga fasta kostnader och god betalningsförmåga. Rådgivning, skogsvård, plantor är en del av den service vi erbjuder. Som leverantör till oss får Du del av den erfarenhet vi byggt upp för skötsel av egna skogar. Saknar Du möjlighet att avverka själv, – så hjälper vi gärna till.

Vi behöver såväl timmer som massaved till våra sågverk och industrier. Tillsammans kan vi göra det bästa av din skog.

HÖR AV DIG! Allt fler väljer att sälja till

STORA SKOG

STRÖMSBERGS SKOGSFÖRVALTNING

Bocken 1991 (1990/91)
Dokumentet är skannat med upplösningen 300 pixlar/tum (120 pixlar/cm) och direkt överfört till filformatet PDF (Ver 6.0 eller senare). Arbete har utförts av Ulf Holmberg 2009-05-05.